Budapest, 1903. Nyolcadik évfolyam. 161. szám. Vasárnap, junius 14.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Széll Kálmán Bécsben.

Budapest, junius 13.

(Á. K.) Az a politika, mely a Szerbiában beállott helyzetet csak félvállról akarná venni, még osztrák politikának sem válnék be, — magyar politikának pedig egyszerüen frivolitás lenne. S már azzal szemben is, amint a dolgok ma állanak Szerbiában, csakis az az egy föltevés mentheti monárkiánk *mozdulatlanságát*, hogy a királygyilkosságot esetleg az eddiginél normálisabb rend és szilárdabb konszolidáció fogja követni. De ez csak puszta föltevés, melyet a Szerbiából jövő hirek, melyek ujabb zavargásokkal nem riasztanak, ha nem is cáfolnak meg, — de nem is igazolnak. Mert eddig mindössze csak három nap mult el ama rémes éjszaka óta, — s ha az emberek Szerbiában e három nap alatt még nem ocsudhattak fel abból a borzasztó rémületből, amelybe a királygyilkosság hirére beleestek, — ez éppenséggel nem jelenti azt, hogy tehát Szerbiában a rend és a nyugalom teljesen biztositva van. Sőt amily váratlanul jött a királygyilkosság, épp olyan váratlanul törhet ki más zavargás is Szerbiában. Mint ahogy már jelentkeznek is az indiciumok arra nézve, hogy a szerb közvéleményben a trón betöltésére nincs meg az egyértelmüség. Az a tény is, hogy Karagyorgyevics Péter, — kinek ha nem is tudtával, de kinek nevében történt meg a katonai forradalom, nem veszi fel az összeköttetést a mai helyzet intézőivel, hanem bevárja az eseményeket, — nem arra a bizalomra mutat, hogy Szerbiában a legutóbbi előzmények után könnyü lesz a benső összhangot helyreállitani; s még kevésbé bizonyit a mellett, hogy az ottani komplikációk a saját természetes utjukon haladhatnak a megoldásuk felé. Mindezek együttvéve elég indokul szolgálhatnak arra, hogy a magyar kormány ezt a törvényes befolyást, melyet a külügyek intézésére nézve bir, teljes mértékben érvényesitse. S talán fölösleges külön kiemelni, hogy ha Széll Kálmán miniszterelnök ma Bécsbe utazott s ha Bécsben holnap nemcsak Goluchowski külügyminiszterrel, hanem Koerber osztrák miniszterelnökkel is tanácskozni fog, — ez az utazás nem vonatkozhatik másra, mint a Szerbiában fölmerült eseményekre; s hogy tehát a magyar miniszterelnök bécsi utjának ezuttal nagyobb jelentősége és nagyobb fontossága van.

Igaz, hogy a speciális magyar álláspont sem indikálja a szerbiai eseményekkel szemben az idegességet, sem a minden áron való beavatkozást. De ez nem jelentheti azt, hogy tehát a magyar álláspont is feltétlenül alárendelje magát annak, hogy inkább mindent türni és mindenhez jó képet vágni, mintsem a fennálló békekoncertet bármivel is megbolygatni. Két dolgot a magyar álláspont abszolute nem türhet el. Egyik az, ha Szerbiában ujabb zavargások törnének ki; s a másik az, ha az a meglepetésszerü fordulat állana be, hogy a fejlemények a Montenegróval való unió felé akarnának közeledni, s annál kevésbé, mert ha a magyar álláspont is az, mely ezeknek veszélyeit első sorban érzi, — de ezeknek mérlegelése elől a monárkia közös külügye nem zárkózhatik el. E pontban tehát a magyar álláspont és a közös külügyminiszter politikája közt nem lehetséges semmiféle hézag. Nem is beszélve ellentétről. Sőt már az is, ha erre nézve a legevidensebb összhang nem lenne elérhető, — elegendő lenne arra, hogy egyik vagy másik irányban a konzekvenciák levonassanak.

S nem lehet föltételezni a magyar közvéleményről, bármennyire preokkupálva legyen is attól az áldatlan pártharctól, mely a parlament müködését hónapok óta bénitja már, — hogy e tekintetben tisztán ne lásson s át ne érezze, hogy bizonyos körülmények közt, még ha nem is változnak az aktuális kérdések, de változni kell azok kezelésének. Egyszóval, a magyar közvéleménynek éreznie kell, hogy a szituációban *egy uj momentum jelent meg*, melynek következményeit sürü homály boritja, melyet azonban ignorálni épp ugy nem lehet, mint pártérdekeknek alárendelni nem szabad.

Ha azzal, hogy nemcsak Magyarország, hanem a kettős monárkia külpolitikája is abszolut közönyt tanusit minden iránt, ami közvetlenül az ország déli határain történik, biztositani lehetne egy önmagával meghasonlott nép konszolidációját s iránt unk való ellenséges indulatának kiengesztelődését: akkor ez ellen semmi kifogást nem lehetne emelni. Ha azonban ennek a közönynek eredményei éppen az ellenkezőre vezetnének, akkor ennél szerencsétlenebb és végzetesebb politikát képzelni sem lehetne. Ez ismétlődése lenne annak, midőn Bizáncot a török már ostromolta, de a jó görögök még akkor is a rendhagyó igék felett vitatkoztak.

Nem akarjuk fölvetni a kérdést, hogy mik lehettek kifelé annak a helyzetnek hatásai, melyek Magyarországon az erők müködését hosszu idő óta lekötötték. Nem akarjuk fölvetni a kérdést, hogy kifelé minő számitások és minő spekulációk füződhettek ezekhez. Az azonban kétségtelen, hogy a forradalmi állapotok, bármilyen alakban jelentkezzenek is, attraktiv hatással birnak és felbátoritanak. S a magyar közvélemény a maga politikai érettségének nagyon rossz bizonyitványát adná, ha az események intő szavát

TÁRCA

A közömbös város.

— *Belgrádi hangulat.* —

A *Budapesti Napló* eredeti tárcája.

Belgrád, junius 12.

Amikor kedélyes vendéglősöm, ki saját bevallása szerint többszörös politikai gyilkossági kisérletet követett már el, helyet foglalt mellettem az asztalnál, nyomban ajánlkozott a rémes eset részleteinek elmondására.

— Nézze — szólt tört németséggel — alig száz lépésnyire van innen a konak. Hallottam is éjszaka a lövéseket, de csak három órakor tudtam meg a történteket. Egyik szolgám berontott hálószobámba és ijedt arccal adta elő, hogy megölték a királyt meg a királynét. Nyugodtan hallgattam végig a szolgát, gondolkoztam kissé az események felett, aztán tovább aludtam.

És igy folytatta tovább szerb barátom tudósitását, közben nagyokat huzva sörös-kancsójából. Nem hagyott ki egyetlen hajmeresztő részletet sem, sőt teleszürte elbeszélését saját politikai véleményének füszerével is. Mindezt oly nyugodtan, oly hidegen mondotta el, mintha csak egy adás-vevési szerződésről csevegett volna. Csak néha csillogtak fel szemei, amikor az egyes gyilkosságokat részletezte hajszálnyi pontossággal.

És az én vendéglősöm nyugodt vérmérsékletében megnyilatkozott előttem az egész város s ezentul bármily nyugodtaknak láttam az embereket, megéreztem a szemükben lobogó perverz tüzet. Itt ma mindenki gyilkolt és ez a kedélyesen sétálgató tömeg az utcán, az üzleteiket lebonyolitó ügynökök a kávéházakban, a kereskedők boltjaikban, az utca porában játszó gyermekek és a keresztjeiket áhitatosan forgató, nagyszakállu pópák épp oly kegyetlenül mészárolták le fejedelmüket és fejedelmi asszonyukat, mint a katonatisztek, vagy uj miniszterek, kik természetesen mossák kezeiket.

A gyülölet fanatizmusa nem tudott elrejtőzni előttem a közömbösség álarca alá. A házakon lobogó zászlók szines derüje nem tudta elfeledtetni velem, hogy a mult éjszaka sötétjében az utolsó kétségbeesés hörgése vegyült abba a locsogásba, melylyel a kiömlő vér csókolta a földet.

A kedves katonatisztek csillogó egyenruhájukban mosolyogva köszöntötték polgári ismerőseiket. Mosolyuk azt is jelenthette volna:

— A szerdai udvari bál, melyen ketten megjelentünk, igazán nagyon mulatságos és kedélyes volt.

A tisztek mosolygása valóban stereotip volt, mintha ajkukra fagyott volna, vagy talán mintha a helyőrségi parancs előirta volna. Ennek a mosolynak lélektana van. Képzeljük el a gyilkos őrült nevetését, ki, miután tettét elkövette, félelmében ajkára veszi a rettenetesen megnyugtató mosolyt. — Nekem rémes látományaim támadtak e derüs ajkak nyomán és végigfutott hátamon a borzongás.

Dragutinovics Milorád, egy derék szerb államhivatalnok, gyorsan barátommá és kalauzommá szegődött. Bolyongásunk közben egyszerre csak meglöki kezemet és igy szólt:

— Nézze, ott jön Palojotovics.

Magas, elegáns katonatiszt jött velünk szemben, aki, midőn kisérőmet megpillantotta, barátságosan feléje intett és hangosan felkacagott.

— Tudja, ki volt ez? — szólt Milorád. — Ez altatta el a testőrőhadnagyot, hogy tőle a konak kulcsait elszedje és az összeesküvőket beereszsze. Nagyon joviális, jókedvü fiatalember, velem sokszor elmulatott már bor és kártya mellett. Különben iskolatársak vagyunk.

Palojotovics nevetését már értettem. Körülbelül azt akarta mondani:

— Ma este jól fogunk mulatni a Grand Hotel szeparéjában, nők is lesznek jelen.

Tegnap még vérrel mulatott Palajotovics, a királya vérével és a királynéja vérével. Az sem lehetett éppen megvetendő mulatság, amikor a fiatal szoldateszka, ki máskor a királyné szoknyáját sem érinthette a felségsértés vádja nélkül, egyszerre csak duskálódhatott a királyi hullák meztelen látványában, kénye-kedve szerint forgathatta kardját abban a testben és abban a vérben, melyet neki esküje alapján saját testével és saját vérével kellett volna megvédenie.

A Palojotovics nevetése a felszabadult rabszolga érzéki röheje lehetett.

Milorád Dragutinovicstól csakhamar elbucsuztam. Örültem, hogy már távozott tőlem, mert oly nyugodt, oly közömbös, oly kedélyes volt az öreg, hogy félni kezdtem. A kedélyes szerb még belém dőfhette volna vasbotját, melyet kedélyesen csörgetett a kedélyes kövezeten.

Idegesen keresgélni kezdtem. Szerettem volna

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

is csak olybá venné, mint a már hónapok óta megszokott banális parlamenti közbeszólásokat.

Az obstrukció.

Budapest, junius 13.

A mai ülés nyugodt, csendes introdukciója után meglepetés volt az a kis vihar, amelyet a vitarendezők egy szavazás ötletéből rögtönöztek. *Sebess* Dénes, aki higgadt és elegáns szónok, bizonyára legkevésbé gondolt arra, hogy szcénát készit elő, mikor megokolja a székelyföldi tagositás dolgában beterjesztett inditványát. Hogy mégis az lett belőle, annak sem ő nem oka, sem *Plósz* Sándor igazságügyminiszter, aki meggyőzően fejtette ki, hogy az inditványnak napirendre való tüzése egészen fölösleges. Nem is lett volna semmi baj, ha a szavazásnál valakinek a szélsőbalon eszébe nem jut kifogásolni, amit eddig sohasem kifogásoltak, hogy sok kormánypárti a szavazás közben jött be a terembe, akkor, mikor már a szélsőbal ujjongani kezdett, mert azt vélte, hogy többsége van. Lett egy kis zugás, aztán meglehetős izgatott házszabályvita, amelyben *Barabás*, *Polónyi*, *Vertán* Endre, *Szentiványi* Árpád, *Ivánka* Oszkár, *Kossuth* Ferenc vettek részt és végül *Széll* Kálmán is felszólalt. A vitát, a megszokott zajongó kóruson kivül, egy kis személyes perpatvar is élénkitette Ivánka és Polónyi között, de aztán hamarosan csend lett. *Gabányi* Miklós, *Nessi* Pál és *Udvary* Ferenc interpelláltak, de csak Nessi kapott választ *Wlassics*tól, aki az érettségi vizsgák dolgában tett megnyugtató kijelentést. Tudomásul vette az interpelláló és vele az egész Ház.

A képviselőház ülése junius 13-án.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Tallián* Béla.

A *kormány részéről jelen* vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Plósz* Sándor, *Darányi* Ignác.

Elnök jelenti, hogy az interpellációs-könyvbe öt interpelláció van bejegyezve. Tárgyalásukra 1 órakor tér át a Ház.

(A székely-kérdés.)

Sebess Dénes azt tartja, hogy a székely-kérdést nem szabad pártszempontból megitélni; reméli, hogy a székely vasut nem fogja megbontani az összes székely képviselők egyetértését. A székely-kérdésnek két sarkpontja van: az egyik a városok kérdése, a másik pedig a földmivelő székely nép ügye. Erdélyben csupán a Székelyföldön van többségben a magyar faj s igy e népnek gazdasági és kulturális fejlesztése nemzeti feladat. Szomoruan konstatálja, hogy amit Nosz Gyula a Szepességről mondott, ugyanaz áll az erdélyi viszonyokra is. Az erdélyi városokban tönkrement az ipar és kereskedelem s a közigazgatás oly terheket rő rájuk, melyeket nem teljesithetnek. A mai kormányon kivül a kormányok semmit sem tettek a székely nép érdekében. A székely akciót azonban elhibázták, mert a második lépést tették meg az első előtt. A birtokviszonyok megerősitéséről nem gondoskodtak. Szóba hozza az arányositást, meg a tagositást, mely kimondhatatlan károkat okozott a székely népnek. A telekkönyvek is sürgősen rendezendők. Azt a rendetlenséget, ami e téren mutatkozik, e képzelni sem lehet. 4000 telekkönyv közül csak 50 a helyes. Kéri az igazságügyminisztert, segitsen a dolgon az által, hogy inditványát megszivlelj. (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon. Szónokot számosan üdvözlik.)

Plósz Sándor: A kormány általában és a földmivelésügyi miniszter különösen ismeri a bajokat, amelyek a birtokrendezési és tagositási törvények végrehajtása körül általában különösen a Székelyföldön mutatkoznak. Sokszor hangoztak el ezek a bajok itt a Házban, különösen boldogult Molnár Józsiás képviselő ur szólalt fel többször ezekben az ügyekben. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Legutóbb is interpellációt intézett a miniszterelnök urhoz és a miniszterelnök ur be is jelentette már a választ, az azonban akkoriban elmaradt, mert Molnár Józsiás képviselő ur nem volt jelen az illető ülésen, időközben pedig meghalt, és igy el is maradt a válasz. A válaszban a t. miniszterelnök ur megnyugtató nyilatkozatokat tett volna, körülbelül azokat, amelyeket most nekem lesz szerencsém elmondani. (Halljuk! Halljuk!) Azok a bajok, amelyek — mondom — a birtokrendezés és tagositás körül feltünnek, arra inditottak bennünket, a földmivelésügyi miniszter urral egyetértőleg, hogy törvényjavaslatot készitsünk elő, amely a Székelyföldön mutatkozó legégetőbb bajokat gyorsan orvosolja. Ez a törvénytervezet már egy szükebbkörü értekezleten tárgyaltatott, annak véleményéhez képest kiigazittatott és most abban a stádiumban vagyunk hogy tágabb értekezletet fogunk összehivni, amelyre különösen a székelyföldi t. képviselő urakat szándékozunk meghivni és amely értekezleten majd megvitatjuk a tervezetet, hogy helyesek-e az általunk tervezett intézkedések és minők volnának még teendők. Ebben a stádiumban van az ügy és már legközelebb egybe fog hivatni ez az értekezlet. Ami a t. képviselő ur által felhozottakat és a t. képviselő ur inditványát illeti, legyen szabad megjegyeznem, hogy nem tartanám helyesnek ha most az arányositási és tagositási ügyeket egyszerüen felfüggesztenők. Ez az intézkedés is csak törvényhozás utján lehetséges. (Igaz! Ugy van!) Mert vannak törvényeink, amelyek megszabják, hogy minő feltételek mellett lehet megindítani a tagositást és vannak törvényeink, amelyek megszabják, hogy az arányositást hivatalból kell folyamatba tenni. Én tehát ezeket a törvényeket mindaddig, amig a törvényhozás ellenkezőleg nem határoz, kénytelen vagyok végrehajtani. A törvényhozás igénybevételével pedig ugyanazon idő alatt, amely alatt a törvényhozás ebben az értelemben határozhatna, a bajokat és hiányokat is orvosolhatnók. Különben is ami a tagositási eljárást illeti, meg kell jegyeznem, hogy a tagositás megakadályozása nem mindenütt volna helyes; ez a helyi viszonyoktól függ, mert tudomásom van arról, hogy a Székelyföldön és Erdélyben á talában nem egy község éppen a tagositás keresztülvitele következtében virágzott fel. A baj inkább ott rejlik hogy a tagositás ott is elrendeltetik ahol a helyi viszonyoknál fogva a tagositás nem volna elrendelendő. A másik baj, amin szintén óhajtunk segiteni, az, hogy a már elrendelt tagositás lassan folyik le, különösen költség hiányában. Nem akarok itt bővebben belebocsátkozni abba, hogy e részben már történt valami, amennyiben van egy alap, amelyből a költségek előtegeztetnek, mert magam is ugy tudom, hogy ez az alap nem elegendő. És ezzel válaszoltam az inditvány második pontjára is.

A mi a telekkönyveknek a rendetlenségét illeti, ez egy általános baj, melyen segiteni szintén feladatomnak tekintem. Ismeretes az is, hogy az átalakitásck lassan történnek, az is ismeretes, hogy ennek két oka van: az egyik az, hogy a katasztери felülvizsgálat bizonyos időt vesz igénybe, a másik pedig az, hogy a munkaerő nem ritkán hiányzik. Ebben az utóbbi irányban, ami az én hatáskörömbe tartozik, már a jövő évi költségvetésben szándékozom segiteni azáltal, hogy az irnoki létszámot szaporitottam éppen azzal a célzattal, hogy az átalakitó dijnokok előléptetésben részesülhessenek és pedig abban a szakban, amelyben müködnek, hogy ne legyek kénytelen őket akik ott már beletanultak, elvenni megszokott müködésükből, hogy őket előmenetelükben meg ne akadályozzam. Ami igazgatási utón megtörténhet, azt részemről megtenni szándékozom és e reszben ezen ügyekben jártas és alkalmas biráknak kinevezése által igyekeztem segiteni.

Egyébiránt mindazok a bajok, amelyek ma fennforognak, azon az értekezleten megvitathatók lesznek és én éppen ezért azt kérem a t. Háztól, hogy ne méltóztassék ezen inditványt tárgyalásra kitüzni. (Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: Miért?)

Polónyi Géza: Miért ne tárgyaljunk ilyen kérdést a magyar országgyülésen?

Plósz Sándor: Mert foglalkozunk vele és mert a kormány legközelebb értekezletet fog összehivni e tárgyban. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Polónyi Géza: Nekünk jogunk van hozzászólni e kérdéshez!

Plósz Sándor: Én nem tudom, hogy az inditvány tárgyalásával mennyiben mozditjuk elő a kérdést. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Megmondjuk terveinket!) Ezek a tervek megmondhatók lesznek az egybehivandó értekezleten.

Polónyi Géza: Ez nem pártpolitikai kérdés! (Zaj.)

Plósz Sándor: Éppen azért, mert nem pártpolitikai kérdés, és mert a kormány sem akarja ezt pártpolitikai kérdésnek tekinteni, ne méltóztassanak ebből pártpolitikai kérdést csinálni. (Helyeslés jobbról. Zaj balról.) A mig mi ezt a kérdést tárgyaljuk itt a házban, az alatt az idő alatt az értekezletet is megtarthatjuk és ezzel határozottan előre viszszük a kérdést. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Kérésem a t. Házhoz az, méltóztassék ezen inditvány tárgyalásra kitüzését meliőzni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Sebess Dénes kéri a Ház engedelmét, hogy a miniszternek válaszolhasson. (Általános helyeslés.) Csodálja, hogy mérsékelt hangu inditványát nem engedi a miniszter napirendre tüzni. Konstatálva van, hogy a tagositási törvény árt a székelységnek, helyes volna addig is, mig reviziója megtörténik, a tagositásokat felfüggesztení.

Plósz Sándor: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Éppen azért mivel csak más törvénynyel lehet már létező törvények végrehajtását megakadályozni, nézetem szerint tölösleges ezen inditvány tárgyalása, a mely ilyen törvényhozási intézkedést nem inaugurál.

---

szomoru embereket látni, szerettem volna, ha szigoru arcok meredtek volna rám, melyek azt kérdezzék tőlem:

— Mit keressz te idegen a rettenet e városában? Mért tolakodol ide a mi gyászunkba? Nem félsz attól, hogy erős fogainkkal szétmarcangoljuk ellágyult testedet, hogy barbár vadságunkkal megsértjük a te európai finomságodat?

Végigmértem az utakat és utcákat, betekintettem a nyitott ablakok szelid muskátlija fölött a vidám szobákba, — sehol, sehol egy barbár ember.

Vajjon hol lehetek én? Ott-e, ahol az imént hurcolták ki a megöregedett generálisokat lakásaikból és feleségük, leányaik és unokáik előtt lyukasztották keresztül-kasul testüket, — ahol nem éppen rég, talán tiz órával ezelőtt fosztották meg az épp akkor született kisdedet atyjától és nagyatyjától, — ahol egy öreg urnőnek nem engedték meg, hogy vajudó leányához menjen addig, mig hü élettársát nem pusztitják el szemeláttára?

De nem; azt hiszem, hogy ez merő lehetetlenség. Akkor az a kis iskolásfiu, ki matrózruhájában oly kedvesen fest a zöld házikó virágos kertjében, nem olvasná Robinson Crusoe történetét, miközben kis huga csendesen lengeti a kékre festett hintát, amelyen ül. Akkor az én kocsisom nem ropogtatná fogaival oly vigan a cseresznyemagokat, miközben fiakerjét kedvesen és lassan zökkenteti a hegyes kövezeten, mintha az nekem némi örömet okozna. Akkor az a fekete pópa nem csókolná oly szeretetteljesen vidéki barátját, kivel az érettségi után most találkozik először.

Igen, a csókok. Ezekkel mintha sürübben találkoznék Belgrád városában. Mintha az éjszaka folyamán csókok csattantak volna el a fegyvercsattogások előtt. A király megcsókolta az ő Dragáját, aztán meghalt. A két Lunyevica-testvér megcsókolta egymást, aztán meghalt. És mindnyájan csókolóztak, akik azután meghaltak.

Nikodém és Nikola. Az első a gyáva; azt mondják, annyira megijedt, hogy már csókolni sem tudott. Bezzeg Nikola! Olyant csókolt a bátyján, hogy szörnyethalt. Előbb azonban letépte a gombokat kabátjáról, hogy könnyebben megmutathassa fehér mellét. Szólt még valamit, de ugy látszik, erre semmi szükség nem volt, mert a nyelvébe harapott a halál fájdalmától.

Végre valahol gyász is látható. Megnéztem az öreg Cincár Markovicsnét. Egynapos özvegy. Kissé szégyeltem magam, mikor elő kellett vennem fehér papirosomat, hogy rájegyezzem azokat, miket el fog mondani. A fehér papiros nem illet a gyász hangulatához. Vagy harminc feketébe öltözött asszony képezte a keretet. Én pedig az egyik halotti gyertya világánál irtam fel, hogy miképpen csengettek be egy éjszaka ebbe a házba és miképpen lett özvegy ez a szegény szerb asszony.

Mikor innen eltávoztam, ujból feledni voltam kénytelen. Az utcán elvesztettem az emlékezőképességemet. Közömbösen járkáló kőmivesek, nyugodtan sétáló polgárok és mosolygó katonatisztek vonultak el mellettem és végigfutott rajtam a borzongás. Ebben a városban évek óta nem történt semmi, itt soha gyilkosságot nem követtek el és a zászlók derüs lobogása azt jelenti, hogy valami védszent tartja ma születésnapját.

Hétfőn szkupstina-ülés lesz. És keddig lobogni fognak a zászlók, akkor talán már be fog vonulni egy visszahozott szerb hazafi, aki király lesz. És közömbös munkások, nyugodt polgárok, mosolygó katonatisztek hallatni fogják zsiviójukat a közömbös városban.

Bródy Miksa.

Mire megvénülünk.

A *Budapesti Napló* eredeti tárcája.

Irta: ***Thury Zoltán.***

Az öreg, olyanformán, mint ahogy a vakok végig szokták kopogtatni az utcát, maga elé tapogat a földön a pálcájával s belép a redakcióba. A szolga fölpillant az ujságból s nem minden jóakarat nélkül mosolyog egyet, aztán tovább olvas. Az öreg egy az előszoba falára szögezett sokrekeszü szekrényhez megy, minden rekesz fölött egy név. Némelyik üres, másikban levelek vannak. Az egyik rekeszből levelet vesz ki s rá se nézve, tépni kezdi a boriték sarkát.

A szolga (*megfogja a levelet.*) Hohó, az nem a Gál uré . . .

Az öreg: Hát kié? Az én rekeszem . . .

A szolga: Dehogy. Az uj munkatárs ur foglalta le magának.

Az öreg: (*tovább áll, azonközben dunyog.*) Hiszen még élek. (*Benyit a nagy szobába.*) *Egyszerre csend lesz. Egy légy az ablakhoz veri magát. Fáradtan oda pillant s leül az asztala elé. Maga elé teszi az itatós papirosra a tollat és vár.*

A kiméletlen ember: No hát miért hallgattatok el? Megmondom én a véleményemet akárkinek a szemeibe. Nem az az ember vagyok, aki az emberek háta mögött vartyog s aztán letagadja.

A másik: Szt . . . (*Az öreg háta mögött kezdi a beszédet.*)

Én, hacsak nem obstrukció céljaira méltóztatik felhasználni ezen kérdést, (Mozgás a szélzőbaloldalon.) nem tudom belátni, hogy ezen inditvány tárgyalása miért szükséges.

Polónyi Géza: Hogy más ember is hozzászólhasson!

Plósz Sándor: Hiszen előlegesen nem vitathatjuk itt meg a törvényjavaslatot, mielőtt az ide beterjesztve volna. (Ugy van! Ugy van! jobbról.) Annak az a módja, hogy a kormány késziti elő a javaslatokat, (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Tessék!) vagy pedig, ha itt beadatik egy javaslat, akkor a bizottság fogja azt előkésziteni. De hogy itt a Házban beszéljünk minden szubsztrátum nélkül, annak azt hiszem, nincs célja. Éppen azért kérem az inditvány tárgyalását mellőzni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök felteszi szavazásra a kérdést. Kéri azokat a képviselőket, kik az inditványt napirendre tüzni óhajtják, hogy álljanak fel. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Többség!) Felkéri azokat, kik a napirendre tüzés ellen vannak, hogy álljanak fel. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Most jönnek be! 30-an a szavazás után jöttek be.) A jelenlévők megszámlálása után konstatálja, hogy 46 képviselő a napirendre tüzés mellett, 78 pedig ellene szavazott. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Barabás Béla: A mai szavazás szomoru bizonysága annak, hogy minő játékot üz a többség. Ez komédiázás. (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Elnök: A komédiázás szóért rendreutasitom a képviselő urat. (Helyeslés jobbfelől. Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Barabás Béla: Az történt, hogy az inditvány tárgyalásakor a többség tagjai künn tartózkodtak a folyosón s midőn az elnök feltette a kérdést szavazásra, az ellenzék volt többségben. (Viharos ellentmondás jobbfelől.) De az elnöki csengő eszeveszett müködésére sokan bejöttek jobbfelől s szavaztak. A elnöki csengő csak akkor hivhatja be a folyosóról a képviselőket, ha a határozatképességhez szükséges. Most pedig az történt, hogy az elnöki csengő képviselőket hivott be a terembe, kik a kérdés feltevése után szavaztak. A házszabályok szerint 20 képviselőnek minden szavazás előtt joga van 5 perc szünetet kérni. E jogukkal ezután élni is fognak. (Nagy zaj jobbfelől.)

Elnök jelenti, hogy a szavazás közben a baloldalra is jöttek be képviselők. (Nagy zaj a baloldalon.) A gyakorlat ezt eddig megengedte. Maga is látta, hogy a többség az ellenzék részén van. Az elnöki csengő nemcsak a többségnek szól, hanem a kisebbségnek is. Különben szavazás közben nem csengetett. A jegyzők nem voltak jelen, ő pedig az elnöki székből el sem éri a csengőt. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Vertán Endre azt tartja, hogy a többség viselkedése folytán komolyan vitatkozni nem érdemes.

Kubik Béla: Majd fogtok szavazni gyönyörüen! Jót állok érte! (Nagy zaj.)

Vertán Endre: Az inditványt elfogadó képviselők felállásával már véget ért a szavazás aktusa.

Elnök: A szavazás aktusa csakis az elnöki enunciációval ér véget. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Polónyi Géza elismeri, hogy a Házból egy képviselőt sem lehet kizárni. De a szavazatok megszámlálásának nem lehet más értelme, mint az, hogy csakis azok számláltassanak meg, kik a kérdés feltevésekor jelen voltak.

Ivánka Oszkár: Bizonyitsa be ezt a házszabályokkal!

Polónyi Géza: Ivánka Oszkárnak, mint régi barátomnak nem szükséges ezt a házszabályokból bizonyitani.

Szentiványi Árpád nem tartja Polónyi véleményét elfogadhatónak. Hát ha nem lett volna határozatképes számban együtt a Ház a szavazáskor, akkor ujból szavaznának és be kellene hivni a képviselőket.

Ivánka Oszkár: Polónyi ugy aposztrofálta szólót, mint régi jó barátját. Azt hiszi, hogy ha a barátság fogalmát definiálni kellene, akkor Polónyi állitása nem volna egészen helyes.

Polónyi Géza: Nem mint barátról, hanem mint szövetségtársról beszélt.

Kossuth Ferenc sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy e fontos, nehéz kérdés tárgyalásánál oly kevesen voltak jelen a többség részéről.

Széll Kálmán: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Nem szándékoztam ehhez a házszabályvitához hozzászólani, mert megvallom őszintén, hogy én is akadályozva voltam és nem lehettem jelen. (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Csendet kérek, t. Ház!

Barabás Béla: Az egészen más!

Papp Elek: Nem is szavazott.

Széll Kálmán: Jó, jó, de hallgassák meg, mit akartam mondani. Akadályozva voltam, hogy jelen lehessek akkor, amikor Sebess Dénes t. képviselőtársam a maga inditványát megokolta, mert engem valóban hivatalos ügyek szólitottak abba a szobába, ahol nem tétlenül társalogtam, de dolgoztam. (Helyeslés.) Én a szavazási kérdéshez nem szólok, de egyet, mint e Háznak egyik legrégibb tagja kijelentek, — alig vagyunk már egynéhányan — kijelentem azt, hogy nem ismerek esetet arra, hogy valaha kontrovertáltatott volna, hogy képviselők, akik bármely okból nincsenek benn, vagy nem lehetnek benn a teremben és a szavazás folyama alatt beérkeznek, szavazási joguktól megfosztassanak. (Zaj a szélsőbaloldalon.) Azt nem is tudnám elfogadni soha, semmi körülmények közt, hogy képviselőnek, bármily oldalhoz tartozzék, az a joga kétségbevonassék, hogy mindaddig, mig a szavazás processusa el nem telt, szavazási jogával élhessen. (Zaj a szélsőbaloldalon.) Csak azt akartam konstatálni, hogy 1861 óta, mióta általában házszabályok mellett tanácskozik a magyar törvényhozás és mióta házszabályai vannak, a szavazás joga minden képviselőnek ekképp lett respektálva és ekképp gyakoroltatik. Nem is ehhez akartam szólni, de miután már felszólaltam, ezt a tényt akartam konstatálni, csak ahhoz akartam szólni, amit Kossuth Ferenc t. képviselőtársam az imént mondott. Ha valaki azt állitja — és ebben egy sulyos vád van a többségre és tartozom a többség nevében erre válaszolni — hogy egy nagy nemzeti ügyet akarunk mi, akár házszabály vitában, akár másképp elbuktatni, vagy azt nem oly fontossággal és nem avval a jelentőséggel tárgyalni, amelylyel az bir, akkor ki kell jelentenem, hogy ez nem igy van. Én emlékeztetem a t. Házat, hogy mit mondott Plósz igazságügyminiszter ur. Ha Plósz igazságügyminiszter ur a felvetett eszmék ellenében ugy foglalt volna állást, hogy a kormány elutasitja magától és elodázza, hogy a székelyek tagositasi és urbérrendezési kérdésével foglalkozzék, ha ugy foglalt volna a kormány állást, hogy ezzel a kérdéssel nem akar foglalkozni, ezt a kérdést nem tartja elég fontosnak arra, hogy megfontolás, esetleg törvényhozási intézkedés tárgyává tegye, akkor a t. képviselő urnak talán igaza volna; de miután azt mindenki tudta, aki csak egy szót hallott Plósz igazságügyi miniszter urtól, de tudhatta, — mert hiszen informálva volt e kérdésről, miután ennek antecedenciái voltak, — hogy a kormány e kérdésben egyetért mindenkivel, aki a székelyeknek ezen gazdasági kérdését felhozza, (Zaj.) tehát mindenki tudta, aki nem is volt jelen a házban, hogy Plósz igazságügyminiszter ur nem fog ezen kérdésben ellentétes álláspontot elfoglalni, hanem éppen azt fogja motiválni, hogy nem is szükséges most ezen kérdést itt tanulmány tárgyává tenni egy külön inditvány folytán, hanem foglalkozik vele a kormány és törvényjavaslatban akarja megoldani a kérdést. Ezért nem lehet ezen tényállás mellett azt mondani, hogy a többség ezen kérdést bármiképpen érvényteleniteni, vagy elbuktatni akarná. (Helyeslés a jobboldalon.)

Emlékeztetem a t. Házat, talán Plósz miniszter ur ki is jelentette, hogy ezt a kérdést Sebess képviselő ur előtt Molnár Józsiás megboldogult képviselőtársunk . . . (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Eredmény nélkül!) nem eredmény nélkül kezelte és tárgyalta, s kezelte és tárgyalta nemcsak ebben a Házban, hanem tárgyalta velem, az igazságügyi és földmivelésügyi miniszter urakkal együtt ismételt tanácskozásokon, és hogy azon tanácskozásokban mi megnyugtattuk és meg birtuk nyugtatni Molnár Józsiás megboldogult képviselő urat arra vonatkozólag, hogy intézkedni fogunk, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozni fogunk és azt szabályozni fogjuk. Erre nézve Molnár Józsiás képviselő urnak a naplóban hátrahagyott szavaira hivatkozom, aki kijelentette, hogy még eddig nem tapasztalt e kérdésben olyan előzékenységet, mint ezen kormánynál és ezt a Házban konstatálta. Emlékeztetem a t. Házat, hogy én Molnár Józsiás képviselő urnak Plósz és Darányi miniszter urakkal folytatott tárgyalások alapján válaszolni akartam. a válasz megadasát be is jelentettem, de miután időközben nem volt jelen, megbetegedett, a választ el kellett hagynom. A t. képviselőház ebből azt láthatja, hogy e kérdéssel a kormány már foglalkozott és mindenki tudta, hogy a kormány ezen kérdésben előzékeny álláspontot foglal el, a kérdéssel foglalkozni kiván, törvényhozás tárgyává akarja tenni és igy, (Zaj a szélsőbaloldalon.) miután igen sokan tudták, hogy kongruens válaszadásról lesz szó, és az igazságügyminiszter ur csak azt fogja motiválni, hogy nem kell tárgyalni a kérdést, mert a nélkül is diskusszió tárgyává fogjuk tenni, az volt a feltevés, hogy a t. ellenzék velünk fog szavazni, (Mozgás a szélsőbaloldalon.) és nem is lesz nézeteltérés a Házban. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Ezeket kivántam azok után, amiket Kossuth Ferenc t. képviselőtársam elmondott, a tényállás megállapitása szempontjából mondani. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után:

(A jövő ülés napirendje.)

Elnök javasolja, hogy a hétfői ülés napirendjére a miniszterelnök jelentésének tárgyalását tüzzék ki.

A ház igy határozott.

(Az elnökség tiltakozása.)

Elnök: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Az ülés előbbeni, meglehetősen zavaros részének tartama alatt elkerülte figyelmemet (Halljuk! Halljuk!) Ba-

---

Az öreg (*aggodalmasan a kellemetlenkedő felé fordul.*)

A kellemetlen ember: Az ujság végre is éppen olyan vállalkozás, mint akármi más. Menj át oda abba a boltba. Blau és Sternhez, vagy akármelyikhez, az mindegy s nézd meg, hogy veteránokkal dolgozik-e? Az ujság nem nyugdijintézet. Annak ugy kell összeválogatni a munkaerőit, hogy valamennyi összeklappoljon, mint a masina. Akkor van benne fürgeség, tud mozogni. Nekünk ki kell dobni az ujságból a fölösleges terhet, hogy repülhessünk . . . S mi a mának élünk és nem a tegnapnak. A jelen szellemében, a huszadik század közepén s be kell látni, hogy ez más világ, mint amilyen a század elején volt. Más a hangja s aki nem tud lépést tartani a korral, az bujjék el.

Az öreg (*az itatóspapirosba beszélve*): A föld alá.

A kellemetlen ember: Nono, Gál bácsi, nem ugy mondom s mondanom sem kell, hogy nem személyekről beszélek. Effélét a velem született finomságom se engedne meg. S aztán Gál bácsi nem is veheti magára. Egész szépen dolgozik még közönségesebb munkát, amihez nem kell sok szellem. Hiába, hát az kiapadt, hanem igy igénytelenebb hireket, meg *vidéket*, meg *egyesületeket* egész jól ellát.

Az öreg: Igen.

A kellemetlen ember: Azért hiba volt magától is, hogy nem vétette föl magát a nyugdijintézetbe. Most élne nyugodtan, csendesen, irna afféle jó régimódi történeteket s olvasgatná az öreg, fogatlan irócskákat. Gorkij bácsit meg Hauptman bácsit... Aztán innék egy kis borocskát, amire igy nem igen jut a mindig redukált fizetésecskéből. Gál bácsi, maga egyszer csak azon veszi észre magát, hogy semmi fizetése sincs. Azért nagy disznóság igy visszaélni valakinek a tehetetlenségével. Mert hát ha Gál bácsinak nem is veheti annyira hasznát a lap, mint egy mai világból való embernek, mégis belátással kellene lenni... Én ugyan egyénileg azt mondom, hogy az ujságnál méltányosságnak meg efféléknek nincs helye, mert az ujság nem szanatórium...

A szolga (*bejön egy halom ugynevezett anyaggal, tudniillik a holnapi ujság anyagával. Ujságkivágásokat, telegrammokat, könyomatosokat, vidékről jött leveleket oszt szét.*)

Az öreg (*nézi, amig minden elfogy. Ő semmit se kap. Megint leteszi a tollat. Néhányan irni kezdenek.*)

A kellemetlen ember (*szivélyes leereszkedéssel*): Rágyujt?

Az öreg (*mohón*): Rá.

A kellemetlen ember: No itt van. Ettől nem köhög.

A szolga (*uj anyaghalmazzal jön be és végigjárva az asztalokat, mindenkinek odaadja a maga részét.*)

Egy hang: Hát ez már tisztára marhaság. Én csináljam meg az egész lapot? . . . Mondja meg a szerkesztő urnak, hogy . . .

A szerkesztő (*megjelenik az ajtóban*): Mit? Mi bajod?

A hang: A fülem se látszik ki a munkából s még küldesz. Ne oszszátok fel a redakciót nagyságos urakra meg kulikra. Az egyik rész megy a szinházba meg koncertbe, a többi meg belekékül a munkába.

A szerkesztő: Jó, jó, ezt már ismerjük. Mondja, Gál bácsi, a maga idejében is ilyen impertinens volt a zsurnalisztika?

Az öreg: Igen.

A szerkesztő: Igaz, Gál bácsi, jó, hogy eszembe jut. Az éjjel bejöhetne egy kicsit korrigálni. Menjen csak direkt a nyomdába. Leadta az *időjárást?*

Az öreg: Még nem.

A szerkesztő: Ejnye, ejnye. Pedig a *vizállás* rovat vezetését is magára akartam bizni, hanem ha ilyen hanyag . . .

(*Körül csendes derültség, amibe az ajtóban beleröhög a szolga.*)

A szerkesztő: Meg kivághatta volna a hivatalos lapból a csődöket, árveréseket, hogy eredeti értesüléseink legyenek.

Egy nagyon fiatal stréber (*nagyot kacag. A szolga is.*)

Az öreg (*mintha hirtelen föl akarna kelni, de visszaül a székre, nagyon ráhajol az asztalra s zsebkendőjével szórakozottan, gépiesen, remegve az itatós papirost törüli. A papiron azonban uj meg uj vizfoltok támadnak. Az öreg nagyon liheg s mintha csuklanék, meg-megrándul a teste.*)

A kellemetlen ember (*átfogja az öreg nyakát*): Csak nem sir?

Az öreg (*hirtelen*): Nem.

A kellemetlen ember: Sz' csak tréfál az a barom. Efféle viccei vannak... Pedig hát milyen szépen megirta a multkor is azt a villamos elgázolást Gál bácsi... Meg a betörést a Propeller-utcában... (*Erősen magához öleli.*) Gál bácsi, hát ne vegye az efféle szamárságot ugy a szivére...

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK
Kitünő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok uj, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok
MOLL A. császári és királyi udvari szállitónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.
Kivánatra nagy képes árjegyzék. Ezen üzletág alapittatott 1854-ben.

rabás Béla képviselő urnak egy kifejezése, és erre a naplóbiráló-bizottság által figyelmeztetvén, a gyorsiroda feljegyzései alapján e kifejezés következőleg jutott tudomásomra (Olvassa.): „De azon praxis ellen, hogy az elnökség kvázi közrejátszik abban, hogy bennünket hazugságban hagyjanak, nekünk tiltakoznunk kell". Barabás Béla képviselő ur ezen megjegyzésére vonatkozólag kénytelen vagyok kijelenteni, hogy amint Magyarország parlamentjének elnöksége soha pártok szolgálatában nem állott a multban, ugy ez erről az elnökségről jelenleg sem tételezhető fel és ugy a magam, mint elnöktársaim nevében ki kell hogy jelentsem, hogy Barabás képviselő urnak ezen, reméllem, nem szándékos sértést tartalmazó kifejezése ellen tiltakoznunk kell. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

(Az ujpesti rendőrség.)

Gabányi Miklós a következő interpellációt terjeszti elő: Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak az Ujpesten napirenden levő rendőri brutalitásokról? Ha nincs, szándékozik-e a vizsgálatot az elősorolt adatokból folyólag meginditani és a bünösöket példás szigorral megbüntetni?

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

(Az érettségi vizsga.)

Nessi Pál módositandónak tartja az érettségi rendelkezés azon részét, mely szerint az érettségi irásbelin való másodszori elbukás után a vizsga meg nem ismételhető. Előfordulhat az az eset, hogy a jelölt oly tárgyból bukik meg, melynek semmi hasznát sem veszi az életben. A törvény e rendelkezését törölni kéri. A következő interpellációt terjeszti elő: 1. Az 1883 : XXX-ik törvénycikk 27. §-ára vonatkozólag ugyanezen törvény 22. §-a alapján kibocsátott utasitás szerint, aki az érettségi vizsgán egy tárgyból a hivatkozott §. szerint statuált vizsgákon megbukott, többé érettségi vizsgára nem bocsátható. 2. Minthogy a törvény ilyen interpretációja rendkivül visszás és sulyos helyzeteket teremt, hajlandó-e a miniszter ur ezen utasitást megváltoztatni, vagy ha ez a törvény szerint nem lehetséges, a sérelmes szakasz novelláris uton való módositása iránt intézkedni?

Wlassics Gyula: En abban a helyzetben vagyok, hogy a t. képviselő ur interpellációjára azonnal válaszolhatok és abban a reményben is vagyok, hogy maga a t. képviselő ur is tudomásul veszi válaszomat, mert az, amit egészen tárgyilagosan és a tényállásnak teljes ismeretével elmondott, kétségtelenül olyan interpretáció, amely a törvénynek és a törvény alapján kiadott rendeletnek megfelel és az is áll, hogy én magam is, tulszigorunak tartván ezt, még 1896-ban vagy 1897-ben azt akartam elérni, hogy legalább ugy segitsek a dolgon, hogy az, aki megbukott kétszer a javitó-vizsgálaton, ha megismétli a nyolcadik osztályt, azután ujra az egész érettségi vizsgára bocsátassék. De mivel a törvény 22. §-a megkivánja azt, hogy a vizsgálati utasitást a kultuszminiszter az illető felekezeti főhatóságoknak, továbbá az egyetemi és müegyetemi tanári karnak meghallgatásával állapitsa meg, én ezeket a véleményeket bekivántam. Ezek legnagyobb részben nem voltak kedvezők az én álláspontomra vonatkozólag, mert abból indultak ki, hogy lehetőleg meg kell akadályozni, hogy illetéktelen elemek az egyetemre tóduljanak és ennek folytán a merevebb álláspontra helyezkedtek. En annak az eszmének, hogy meg kell akadályozni azt, hogy illetéktelen elemek az egyetemre tóduljanak, igen meleg barátja vagyok de az eszközöknek nem szabad tullőni a célon és ezért, ha észreveszek valamely törvényben olyan intézkedést, amely ezen eszközök tekintetében sem nem igazságos, sem nem méltányos, akkor mégis minden körülmények között amellett vagyok, hogy ezt reformáljuk. (Helyeslés.) Igy tehát én már hetekkel ezelőtt egy iratot intéztem az országos közoktatási tanácshoz, amelyben ezt mondtam (Olvassa): „Nagyon óhajtom, hogy első sorban a rendtartás és az az érettségi vizsgálati utasitás minél előbb gyökeres átdolgozás alá kerüljön, miért is arra kérem a közoktatási tanácsot, hogy ezt az ügyet napirendre tüzni, az előmunkálatok foganatba vétele iránt azonnal intézkedni, amennyiben szükséges, egy előadót vagy bizottságot azonnal, a nyári szünet előtt még kiküldeni és a lehető legrövidebb idő alatt azt letárgyalni sziveskedjék. A reformjavaslatoknál szivesen veszem a leggyökeresebb változtatásokat is." Nem akarom eltagadni, hogy mikor a leggyökeresebb változtatásokról szóltam, előttem olyan eszme lebegett, amelyet — már most ki is jelentheted — keresztül akarok vinni. (Halljuk! Halljuk!) Ez az, amire a t. képviselő ur alludált, hogy nem egészen helyes, hogy valakinek, aki pl. matematikából nem képes megfelelni, a pályája elzáratik, mert ha megbukik kétszer a javitó-vizsgálaton, még jogász sem lehet. Megvallom őszintén, hogy én ezt nagy anomáliának tekintem és az u. n. kompenzációnális rendszert akarom behozni. Ez nem uj gondolat, mert hiszen a porosz érettségi vizsgálati reformban, melyet pár évvel ezelőtt keresztülvittek, ez a kompenzációnális gondolat már érvényesült, hogyha pl. valaki matematikából vagy más főtárgyból elégtelent szerez, de ez ellensulyozva van a többi főtárgyaknak legalább is „jó" osztályzatával, annak az érettségi vizsgának mégis van hatálya, az érettségi bizonyitvány kiadatik számára. Ezt én okosnak tartom, mert hiszen akárhány ember van, akinek egyáltalában nincs hajlandósága, mondjuk, matematikára, — csak ezt az egyetlen példát hozom fel, — mert más tárgyakra is megengedi a porosz rendszer a kompenzációt. Már most itt a mi hazánkban is sok kiváló embert tudok és ismerek, akik az országnak mint jogászok, orvosok stb. rendkivül nagy szolgálatokat tesznek; de végtelen rossz matematikusok és nem voltak képesek a nyolc osztály elvégzése dacára egyáltalában soha a matematikának még az alapelemeiben sem kellőleg tájékozódni; nem tartom tehát helyesnek, hogy az érettségi vizsgálatnál, amely azt van hivatva bizonyitani, hogy az illető általában alkalmas-e a felsőbb tanulmányokra, a kompenzációnális eszme ne érvényesüljön. (Általános helyeslés.) En tehát ugy akarnám azt keresztülvinni, hogy ennek az eszmének érvényesitésével a szigornak, de az okos méltányosságnak is eleget tegyünk és amennyiben ugy fogom látni, hogy ezt rendeleti uton megtenni nem lehet, amint hogy alig is lehet, én addig is, mig a nagy középiskolai reform a törvényhozási napirendre kerülhet, ami kétségtelenül hamarjában meg nem történhetik, mert ez egyike a legnehezebben megoldható kérdéseknek, hajlandó vagyok arra is, hogy a mennyiben szükséges, az érettségi vizsgálat reformjára nézve novelláris uton intézkedjem. Kérem, méltóztassék ezen válaszomat tudomásul venni. (Általános helyeslés.)

Nessi Pál és a Ház tudomásul vette a választ.

(A közutak javitása.)

Udvary Ferenc a következő interpellációt terjeszti elő a kereskedelemügyi miniszterhez: Van-e tudomása a 395. törvényjavaslat II. fejezete 8. §-a harmadik pontjának a végrehajtásával megbizott kereskedelemügyi miniszter urnak arról, hogy az 1890. évi I. törvénycikk 23. §-a rendelkezésének meg elelő utadó-százalékkal terhelt: Borzavár, Porva, Pénzeskut, Bakonybél, Óbánya, Lókut, Nána, Teés és Jásd községek utjain a fuvarozás még a közlekedési utakra nézve legelőnyösebb időjárási viszonyok mellett is — értve a száraz időben is — igen nagy nehézségekbe ütközik; de az őszi esős időszak beállitával kezdve a tavasz utóljáig emberre és állatra nézve életveszélylyel jár. Sőt Porva és Borzavár község lakosainak a fuvarozás az esős időben teljességgel lehetetlen. Miután az erdős Bakonyban, ennek a józan és szorgalmas népnek a mezei munkálatok elvégezte után a fő keresetforrása a községeket körülvevő nagy uradalmak szolgálatában a fuvarozás hajlandó-e a kereskedelemügyi miniszter ur ezeken a kisgazdák létfentartását kockáztató állapotokon segiteni?

Elnök ezután bezárta az ülést.

BELFÖLD

Széll Kálmán Bécsben. *Széll* Kálmán miniszterelnök délben Bécsbe utazott, ahonnan holnap este, vagy hétfőn reggel érkezik vissza. A miniszterelnök utazásának célja, hogy jelentést tegyen a királynak a politikai helyzetről és folyó ügyekről; de felhasználja ezt az alkalmat arra is, hogy *Goluchowskival* a belgrádi események következtében beállott helyzetről értekezzék. A sajtó egy része, ahonnan már megszoktuk az ilyesmit, *Széll* Kálmán elutazása nyomán válsághireket röppent világgá. Egynémely estilap itt is, Bécsben is határozottsággal azt irja, hogy a miniszterelnök zsebében viszi a kabinet lemondását, sőt egyik-másik már az utódról és az uj kormány egyes tagjairól is tud mesélni. Mindezzel szemben a leghitelesebb információk alapján kijelenthetjük, hogy az összes hiresztelések teljesen alaptalanok és sokkal közelebb állanak bizonyos óhajtásokhoz, mint a valósághoz. A miniszterelnöknek eszeágában sincs, hogy helyét elhagyja és bármilyen buzgó nógatásnak engedjen. Teljes mértékben birja a korona bizalmát és a szabadelvüpárt támogatását, addig pedig, mig erről a kettőről biztositva van, semmi oka sincs sem a lemondásra, sem a passziv rezisztencia politikájától való eltérésére. Ezzel maguktól elesnek azok a kombinációk is, amelyek a kormányválság okait firtatják. Csak azt jegyezzük meg, hogy akik a válsághireknek megint a szabadelvüpárt bomladozásával akarják a hitelességet megszerezni, jól tennék, ha inkább a saját becses portájuk előtt söpörnének.

Uj államtitkár a honvédelmi minisztériumban. A hivatalos lap mai számának jelentése szerint a király *Grúz* Albert miniszteri tanácsosnak a honvédelmi minisztériumban az államtitkári cimet adományozta. Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter és *Gromon* Dezső államtitkár legkipróbáltabb és legértékesebb munkatársainak egyikét érte ez a magas kitüntetés, amelyet az uj államtitkár tisztviselőtársai és nagyszámu tisztelői osztatlan megelégedéssel fogadtak.

Székely képviselők akciója. A székely-akció ügyében ma délután értekezletre jöttek össze a képviselőházban a székely képviselők. Megjelentek Bedő Albert, Lázár Menyhért, Molnár József, Weisz Berthold, Neumann Ármin, Heltai Ferenc, Bartha Miklós, Bedőházy János, Makkai Zsigmond, Sebess Dénes, Vertán Endre. Az értekezlet hosszas tanácskozás után határozatilag kimondotta, hogy a közös akciót szükségesnek tartja, amelyben az összes képviselők pártkülönbség nélkül vesznek részt. Erre a czélra gyülést hivnak egybe, azonban sajnos, a politikai helyzetet nem tartják alkalmasnak a parlament munkaképességét kivánó akció megindítására és a kedvező időt bevárják. Mielőtt azonban összegyülnének, megtudják, hogy a kormány biztosságnak mi a részletes programmja.

Vádaskodás a sóügy körül. A néppárt lapja ma azt irta, hogy *Zboray* Miklós néppárti képviselő a jövő héten a sójövedék ügyében ujra interpellálni fog. Ezzel kapcsolatban maliciózus megjegyzéseket tett, amelyek burkoltan azzal gyanusitják a függetlenségi párt két tagját, *Komjáthy* Bélát és *Barta* Ödönt, hogy a kormánynál a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság érdekében közbenjártak. E vádaskodó cikk hatása alatt *Barta* Ödön ma a folyosón megszólitotta *Zboray* Miklós és báró *Kaas* Ivor néppárti képviselőket és felhivta őket, hogy támadják nyiltan, hogy védhesse magát. Egyuttal kijelentette, hogy a vád alaptalan. Ez ügyben este a következő nyilatkozatot kaptuk:

A *Magyar Szó* 190. számában „Megrágalmazott függetlenségi képviselők" cim alatt egy, a mai napon a képviselőház folyosóján lefolyt beszélgetést közöl, melynek egyik tényezőjeként én szerepelek.

A közlemény ugy van szövegezve, mintha szószerint reprodukálná a beszélgetést pedig csak nagyjában és egészében és nem kellő rigorozitással szövegezve tartalmazza a történteket.

Kérném és kérnem kell a rektifikációt főleg azért, mert a közlemény „becsületszóra" történt kijelentésekként közöl olyan elbeszélésszerü tényállást, melyet a közlemény szerzője nem jegyzett fel szószerint. Ezt annyival kevésbé tehette, mert a báró *Kaas* Ivor és köztem folyt beszélgetésnél jelen sem volt. Báró *Kaas* Ivor képviselőtársam hozzá intézett kérdésemre felvilágositott, hogy az *Alkotmány* csipkedésének forrása az a hozzá jutott hir, mintha a sómonopólium létesitésekor a Kereskedelmi Részvénytársaság és más három cég között megindult versenyben én ezen versenyző cégek, vagy a Kereskedelmi Részvénytársaság érdekét képviseltem volna a kormánynál. Erre én becsületszavamra kijelentettem, hogy „nem is volt tudomásom azon tárgyalásokról, amelyek a Kereskedelmi Részvénytársaság és a kormány között a sómonopólium elnyeréséért folytak, sőt azokat az állitólag versenyzett cégeket nem is ösmerem, sőt ma sem tudom még neveiket sem eme cégeknek."

Az ezután közölt eset elbeszélését sem közli egészen hiven a *Magyar Szó* t. tudósitója, amit szintén csak annak tulajdonithatok, hogy feljegyzéseket nem tévén, a beszélgetést hiven nem fixirozhatta.

Lényegileg megfelel az elbeszélés az általam mondottaknak, de az nem áll, hogy az emlitett vidéki kereskedő nem kapott sóhitelt; igenis, kapott, de nem vehette igénybe, mert a rendelet értelmezése körül tévedés merült fel s mielőtt az rektifikáltatott volna, az engedélyezett hitel visszavonatott.

Mindezek pedig jóval azután történtek, miután

Ha megcsinálom a lapom... Egy szókimondó ujságot, tudja, ami mindenkinek megmondja az igazat, hát számitok magára, Gál bácsi...

Az öreg (szárazon): Jó.

A kellemetlen ember: Az adminisztrációba kellene nekem egy becsületes ember. Hogy meg ne lopjanak. Ez lenne maga, Gál bácsi, s nem kellene, hogy bajoskodjék a szellemi részszel.

Az öreg (nagyon szomorúan bámulja a papirost, hirtelen fölkel, kimegy a folyosóra s lebámul az udvarra. Bennről egy-egy félmondat hallszik ki, ha nyilik az ajtó): Azért nem kell krakélerkedni vele... Utálatos dol... (*Az ajtót becsapja valaki.*) Meglátlak, ha te kivénülsz... — Ilyen öreg szamár sohse leszek. Ha a kutyában van annyi illendőség, hogy elmegy megdögleni, ha terhére van a világnak... — Annyira terhedre van, hogyha más is él? — Tudjon dolg...

A szolga (hátul): Itt a kisasszony...

Az öreg (Hátratordul s tétovázva megy be.)

A kisasszony: Végeztél, nagypapa?

Az öreg: Igen.

A kisasszony: Hát gyerünk. Hol a kabátod? (*Míg földja rá a kabátot, halkan*): A mama azt izeni, hogy legalább öt forintot vigyünk haza. Hogy annyit kérjél...

Az öreg (elhuzódva tőle): Nem, ma nem...

A kisasszony: Hogy neki már reggel kell.

Az öreg (fojtott hangon, türelmetlenül): Ma nem.

A kisasszony: Kell...

Az öreg (beleszoritva az ujjait a leány karjaiba, kidülledt szemekkel, nagyon lihegve): N...e...m!

A kisasszony (megfogja a kezét, előre megy. A lépcsőnél): No most lépj... Egy, kettő... kilenc, tizenegy... több nincs. No ujra... Egy, kettő, hét... Vigyázz erre az oszlopra. A multkor is belevágtad a fejed...

Az öreg (a másik kezével tapogatózva): Csak a többire vigyázzunk. Ezt már ismerem. (*Mennek.*)

a kormány és a Kereskedelmi Részvénytársaság között a sokat emlegetett, általam még ma sem ismert szerződés létrejött, sőt életbe is lépett.

Megnyugvással vettem tudomásul *Zboray* Miklós t. képviselőtársam azon kijelentését, hogy ő már korábban meggyőződött arról, hogy az ellenem kolportált hiresztelés alaptalan.

Tisztelettel

Barta Ödön s. k.

Kis-küküllői küldöttség a kormánynál. Kis-Küküllővármegye köztörvényhatósági bizottsága nevében ma délelőtt a képviselőházban küldöttség tisztelgett *Széll* Kálmán kormányelnök belügyminiszternél és báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszternél. A vármegye tisztviselőinek fizetésrendezését és a megyei székhelynek helyőrséggel való ellátását kérték. *Széll* Kálmán a küldöttséget nagyon szivélyesen fogadta, átvette a megye kérelmét s kijelentette, hogy a kérdést meleg jóindulattal fogja tanulmányozni. A küldöttség nagy köszönettel fogadta a miniszterelnök válaszát s ezután a honvédelmi miniszternél tisztelgett. Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter is biztositotta a küldötteket a megye közönsége és ennek kérelme iránt való legteljesebb jóindulatáról. A dologra nézve kijelentette, hogy érintkezésbe fog lépni a hadügyminiszterrel és amennyiben a katonai tekintetek, de különösen a már megkötött szerződések és az ezekből kifolyólag szerzett jogok engedik, igyekezni fog a vármegye kérelmének eleget tenni. A miniszter válaszát meleg szavakban köszönte meg a küldöttség és a tisztelgés ezzel véget ért.

KÜLFÖLD

Egyház és állam Franciaországban. Abban a nagy harcban, amelyet Franciaország legjobbjai folytatnak az egyház ellen, körülbelül elértek a harmadik s utolsó állomáshoz. Az a tegnapelőtt megválasztott bizottság, amelynek célja a *konkordátum megszüntetése* és *az egyháznak az államtól való elválasztása* dolgában tett javaslatok fölülvizsgálása, 17 szavazattal 16 ellenében *Vaillant* szocialista képviselő rezolucióját fogadta el, amely elvben a konkordátum megszüntetése és az egyháznak az államtól való elválasztása *mellett* foglalt állást.

Föltételeztünk annyi helyes logikát és bátorságot a francia kormánytól, hogy végigviszi a kulturharcban fölállitott programmját. Igaz, hogy ezt a határozatot még csak a bizottság hozta, de néhány szent laptársunk fölháborodása dacára is reméljük, hogy majd csak elintézi ezt a kamara és a szenátus is, még pedig végérvényesen, s az idő be fogja bizonyitani, hogy ugy az egyháznak, mint az államnak javára.

Az olasz kormány lemondása. Minthogy *Giolitti* belügyminiszter ragaszkodott visszalépéséhez, ma reggel 9 órakor minisztertanács volt, mely mindössze husz percig tartott. E minisztertanácsban a kormány elhatározta, hogy lemond. *Zanardelli* e határozattal előbb a királyhoz ment, azután pedig bejelentette a kamarának. Giolitti kijelentette barátainak, hogy semmiféle kombinációban sem akar szerepelni. A király valószinüleg Zanardellit fogja megbizni az uj kormány megalakitásával.

Róma, junius 13.

A képviselőház mai ülésén *Zanardelli* miniszterelnök jelentést tett a kabinet lemondásáról.

Róma junius 13.

Azon nyilatkozatban, melyben Zanardelli miniszterelnök a képviselőház mai ülésén a minisztérium lemondását adta a ház tudtára, mindenekelőtt kijelentette, hogy a király gondolkodási időt tartott fenn magának és hogy a minisztérium a rend és folyó ügyek rendszeres menetének biztositása érdekében még megtartja helyét. Egyidejüleg azt inditványozta Zanardelli, hogy napolják el a ház ülését és hatalmazzák fel az elnököt, hogy alkalmas időpontban ismét hivja egybe a házat.

Róma, junius 13.

A *király* délután *Zanardelli*vel, *Saracco*val, *Biancheri*vel és *Ricotti*val értekezett a helyzetről.

Róma, junius 13.

A *Tribuna* jelenti, hogy a király ismételten felkérte *Zanardelli*t, hogy vállalja el az uj kormány megalakitását, de Zanardelli kijelentette, hogy egészségi állapotára való tekintet kényszeriti őt, hogy visszalépjen. A *Tribuna* szerint a király *Saracco*val, *Biancheri*vel, *Di Rudini*vel és *Fortis*sal tanácskozott a helyzetről, akik azt tanácsolták, hogy Zanardellit bizza meg a kabinet rekonstrukciójával. A lapok szintén e megoldás mellett vannak. A *Fracassa* azt mondja, hogy ha Zanardelli elvállalja a kabinetalakitás misszióját, *Giolitti* és barátai támogatni fogják az uj miniszteriumot.

A belgrádi vérfürdő.

Budapest, junius 13.

Belgrád a borzalmas dráma hatásából lassanként magához tér s a külső vigság dacára is visszafojtott lélekzettel várja a történendőket. Mert az országnak még nincs feje s nem egészen bizonyos, hogy ennek megválasztásába egy hang nélkül belenyugszik az ország. A szerb államférfiaknak egész nap intervjukban van részük, de ezekben csak annyi a pozitiv dolog, hogy várja meg az érdeklődő világ a szkupstina legközelebbi ülését. Nekünk szomszéd államnak az a főkivánságunk, hogy akárki lesz is a király, a többi pretendens mind őszintén mondjon le s szünjenek meg azok az agitációk, melyek most állitólag különféle jelöltek érdekében müködnek a kontinens némely helyén.

Egyébként pedig a belgrádi tudósitások az intervjukon kivül még mindig a borzalmas dráma „autentikus" részleteit állapitgatják meg. Oly mindegy ez már ugy az „elárvult" szerb nemzetnek, mint az áldozatnak, mely az Obrenovicsok örökre bezárult sirboltjában aluszsza véres álmát.

Belgrád utcáin.

Belgrád, junius 13.

Korán reggel volt, mikor ma hajóra szállva átmentem Belgrádba. A Duna csöndes, a nap már magasan van az égen, Belgrád felől, a metropolita-templom csucsáról a szél felénk lengeti a szerb lobogót. Hajónk gyorsan siklik a Dunán s messziről látjuk már a hajóállomásnál ácsorgó katonákat, akik gyorsan jönnek felénk és utleveleinket kérik. Föltünő óvatossággal vizsgálják meg passzusainkat, aztán, mikor meggyőződnek, hogy rendben vannak, intenek, hogy mehetünk. Kocsiba ülünk s a hajóállomástól a városba vezető lejtős uton megyünk Belgrádba. Mindjárt az első fordulónál lovaskatonasággal találkozunk. Kopottruhás, rongyos legénység az, amely sovány lovain cirkál az utvonal mentén. A csapat élén elegáns, pompázó ruháju tisztek ügetnek jó lovakon. Cigarettázva beszélgetnek egymással, arcukon vidámság ömlik el. Mellükről hiányzik a rendjel, melyet levagdaltak s elhajitottak, mint értéktelen lim-lomot. Kalpagjaikról is letépdesték Sándor király jelvényeit.

Most már a házak közt visz végig utunk. A házakon vidáman lengenek a zászlók, mintha valami nagy, örömteljes nemzeti ünnep volna. A lobogók némelyikén még ragyog az *Obrenovicsok* cimere. A utcákon mosolygó, csevegő embercsoportok áldogálnak olyan gondtalan arckifejezéssel, mintha misem történt volna. Sem hetykeség, sem keserüség nincs az arcokon, derült nyugalom ömlik mindenkin. Belgrád mosolyog, mintha egy rémes éjszaka borzalmas álmaiból ébredve most annak örülne, hogy még él.

Első utam természetesen a konakhoz vezet. Ez az a hely, melyben néhány órával előbb még párolgott az Obrenovicsok kiömlött vére. A konak előtt három század katonaság táboroz. Az egyik század abból az ezredből való, amely Draga királyné nevét viselte. Valóban ez a katonaság a legbékésebb a világon. Semmi forradalom nincs bennük. A nagy hársfák alatt heverésznek, fütyörésznek vagy civil ismerőseikkel társalognak a legközömbösebb dolgokról. Egy-egy tréfás megjegyzést nagy hahota követ. Odébb székeken üldögélnek a század tisztjei. Nyugodtan szivarozgatnak némelyek, mások falánk kiváncsisággal olvassák a lapokat. Csodálatos — mind radikális lapot olvas! Az egyik tiszt avval szórakoztatja a köréje sereglett civil népet, hogy töltött revolverének alkatrészeit magyarázgatja. Szerbiában jó fegyverszakértőnek lenni. A kapu előtt öt legény áll teljes fegyverben. Semmi kifogásolni való a fegyverzetükön és ruházatukon, csak a sapkájukon van egy kis rendellenesség. A Sándor-király rozettája van letépve a sapkájukról s helyébe szépen kinyilott piros rózsát tüztek.

Mosolyognék rajtuk, ha e pillanatban nem esne tekintetem a konak kertje felé, melynek zöldelő fái alatt tegnapelőtt éjjel egy királyi pár lemészárolt holtteste fetrengett. Látom a régi konak első emeletének második ablakát, amely meg van rongálva, zsalui ki vannak törve. Azon keresztül dobták ki a holttesteket a kert virágágyaira. Egy bokor muskátli hervadtan hever a földön. Ezt a lezubanó testek ölték meg. Az emeleti ablakok nyitva állanak. A higienikus gondoskodás nyitotta ki őket, hogy a halott-szag tünjön a szobából. A nagy ház most csöndesen és némán áll, valóban és a szó legszörnyübb értelmében: kihalt. A palota hátsó kertjében mozog csak egy ember. Lehajol, majd megint kiegyenesedik. Egy kertész, aki kapál, virágot ültet a napsugaras virágágyakba. Most öntözni kezd és még fütyörész is. Talán nem is törődik azzal, hogy ki szakitja ezentul le az általa ültetett virágokat.

Visszafordulok s szóbaállok az ácsorgó emberekkel, akik intim részleteket tudnak az éjszaka eseményéről. Tréfálkozva beszélik, hogy milyen ügyes fiu volt Sándor király komornyika. Az olasz ember hamar kitalálta, hogy miképp kell megmenekülnie a bajból. Az olasz követségre menekült, mikor megtudta, hogy a palotában megkezdődött a gyilkolás. A másik személy a királynő komornája volt, Weber Eliz asszony, aki osztrák alattvaló volt. Később megkérdeztem konzulunkat, hogy mi történt Webernével, de a konzul nem tudott fölvilágositást adni.

Egy asszony azt beszéli, hogy a királyi párnak tegnap is, ma is hozott a posta leveleket. A levélcsomó közt van a román királyé is, aki bejelenti benne, hogy meglátogatja a királyt.

— Mi történt evvel a levéllel? — A tisztek megmagyarázzák, hogy ezt a levelet az ideiglenes kormány őrzi. Ugyancsak a kormány vette át azt a nagy skatulyát is, amely tegnap érkezett egy bécsi szabócégtől. Szép, selyem-toilette volt benne a királyné számára és egy nagy, virágos nyári kalap. Az egész csomagot visszaküldték. Egyszerüen ezt irták rá:

VISSZA!
A CIMZETT MEGHALT!

Ezek a fölvilágositások már a cinizmus hangján mondatnak el. Odébb kell mennem, hogy egy kis rekreációt keressek. Egy kirakat előtt állok meg, melyben képes levelező-lapok vannak. Draga királynő arcképével van tele a kirakat, ami első perczben meglep, de aztán, hogy közelebb hajolva a fölirását is elolvasom a kártyának, elborzadok. Ez van rájuk nyomtatva: *„Hála az égnek, vége van!"* Ezek után már minden természetesnek tünik föl előttem. Természetes, hogy a kávéházakban harsány zsivióval fogadják azokat a tiszteket, akik részt vettek az összeesküvésben, természetes, hogy a legsötétebb gyülölet hangján beszélnek a királyi párról s a két Lunyevica testvérről, s természetesnek tünik föl előttem az is, hogy Szerbia hivatalos lapja ugy ir a belgrádi dolgokról, mintha mi sem történt volna. A *Srbszki Novine* megerősiti, hogy az országban nyugalom van, megerősiti az ország hivatalnokait, egy pár katonatisztet nevez ki s egypárat megfoszt kardbojtjától. A szinház is dolgozik. Este a *Brankovics* cimü darabot játszszák.

Sokat beszélnek az emberek rólunk is s kombinálnak, vajjon beavatkozunk-e az ő dolgaikba, vagy sem. Az a hir, hogy mozgósitunk s hogy monitoraink meg fognak jelenni Belgrád előtt, nagy elégületlenséget keltett. A kormány már attól félt, hogy tüntetéseket rendeznek Ausztria-Magyarország ellen s ezért megerősitette a katonai őrjáratokat követségünk előtt s sietve adta tudtára az embereknek, hogy ezek a hirek nem felelnek meg a valóságnak. Ausztria-Magyarország nem mozgósit — hangzott mindenfelé s ebben aztán meg is nyugodtak.

A város lármájából a temető csöndességébe siettem. A királyi sirbolt csakugyan csöndes. Erős lakattal van becsukva s a csöndet csak egy silbak lépésének nesze veri föl. Erélyes ember ez a silbak. Mikor be akartam nézni a sirbolt sötét, komor ablakán, hozzám lépett, elrántott az ablaktól s aztán igy szólt:

— Nem szabad benézni . . .

A király koporsóját, akit tegnap ünnepeltek, aki előtt porba hullt a tömeg, az egyik verzió szerint

Andor és András **Herczeg Ferencz legujabb regénye** most jelent meg. Budapesti történet. Márk Lajos rajzaival. — Ára füzve 3 korona 20 fillér, diszkötésben 5 korona 20 fillér. **Singer és Wolfner** kiadóhivatala **Budapest, Andrássy-ut 10. szám.**

két udvari szolga és két csendőrtiszt kisérte a temetőbe. Két udvari szolga az éjnek sötétjében, ugy, mint a kivégzett gyilkosok holttestei szokták kisérni. Sirjukon nyoma sincs annak a pompának, mely még halálok után is megkülönbözteti az egykor hatalmasokat és gazdagokat a temető többi lakóitól. A frissen hantolt sirokon két egyszerü fejfa hirdeti, hogy a halálnak ujra aratása volt és két fejfán két egyszerü név: *Obrenovics Sándor, Obrenovics Draga.* Más semmi, se jelző, se rang, se cim. Azok, kik a belgrádi tragédia szálait szőttek, kérlelhetlenek, mint a nemezis. Nem hatotta meg őket *Markovics* miniszterelnök özvegyének kétségbeesett zokogása, kérését, hogy adják át neki drága halottját, nem teljesitették. Minden óvintézkedés és vigyázat mellett is odaszökött a sirhoz a miniszterelnök unokahuga.

Belgrád, junius 13.

Az egész országban példás csend és rend van: — igy jelentik ezt a hivatalos hirforrások. Egyben megcáfolják azt a hirt, mely szerint a nisi helyőrség fölfegyverkezve és harcrakészen Belgrád felé vonul. Általában nagy a csöndesség és szinte aggasztó a fegyelem a városban. A közelgő veszedelmek előjele borong e némaság árnyékában. A nagy csend a kormányt is nyugtalanitja s elrendelte, hogy *este tiz órakor minden nyilvános helyiséget be kell zárni.* Tegnap este két-két tisztből és két-két katonából álló őrjáratok járták sorra a kávéházakat és vendéglőket s távozásra szólitottak föl mindenkit. A Grand Hotel étkezőjében vacsoráztak a miniszterek, ők is azonnal távoztak, amint az őrjárat megjelent.

A régi konak, ahol a véres események lefolytak, a pusztitás rémületes képét nyujtja. A dinamittal szétrobbantott kapu és ajtók, a föltépett padló, a betört ablaktáblák, az átlyukasztott falak és az összevissza hányt értékes butor az óriás pusztitásról tanuskodik. A tüzoltók lemosták a vértócsákat, de nyomuk még mindig megvan. Legtöbbet szenvedett a királyné budoárja, amelynek szomszédságában történt a gyilkosság.

Ma délelőtt *Masin* Sándor ezredes elnöklésével bizottság ült össze, amely a királyi pár hagyatékát veszi föl. A politikai körök leginkább az udvari levéltár és Sándor és Milán királyok magánlevelei iránt érdeklődnek.

Todorovics miniszter még él, de az állapota aggasztó.

A dráma autentikus leirása.

Az összeesküvők utolsó értekezlete *Misics* alezredes elnöklete alatt a Kalimegdan nevü kertben (a vár és a város között) volt. Az összeesküvők itt vártak éjjelután egy óráig s azután kis csoportokra oszolva, a konakhoz mentek. a Teraszjára. Itt nyolc csoportra szakadtak s mindegyiknek megvolt a kiszabott terve. Az összeesküvőket értesitették a konakban lévő hiveik, hogy az intim házi hangversenynek éppen vége van s Draga két nővére és két fivére hazamentek. E pillanatban a felsőbb katonai tanfolyamnak két tagja jelent meg a konak előtt a 6. gyalogezred egy zálóaljával. Fegyvereiket rögtön a konak felé forditották, *Panajodovics* szolgálattevő szárnysegéd pedig, szintén összeesküvő, halkan kinyitotta a konak kertjének ajtaját. E pillanatban az udvari csendőrséget föliármázták, ezek az összeesküvőket nem akarták beereszteni s harcra került a dolog, mely alkalommal mindkét részről többen megsebesültek. A király szárnysegédeit két pártra osztották, a király mellett és ellen. Ez utóbbiak közé tartozott *Naumovics* Mihály alezredes is, aki az összeesküvőket hangosan üdvözölte. Sikerült az őrséget lefegyverezni s a földszinten lévő szolgálattévő szobához vezető ajtót fölnyitni. Az első emeleten *Petrovics* főhadsegéd jött szemközt revolverrel s kivont karddal.

— Mit akartok? — kérdezte az összeesküvőktől.

— Mutasd meg a királyi párt.

— Vissza, — kiáltott Petrovics.

Többet nem szólhatott, mert egy hadnagynak a golyója leteritette. E pillanatban kialudtak a villanylámpák, s mély sötétség borult a folyosóra és a szobákra. A harmine néhány összeesküvő sötétben tapogatva ment föl a lépcsőn s végre bejutottak a király magánlakosztályának az előtermébe. A gyertyatartóban gyertyákra akadtak, ezeket meggyujtották s töltött revolvert szegezve maguk elé, megkezdték a szobák átkutatását. Elmozditottak helyükből minden szekrényt s benéztek minden függöny mögé. Miután négyszer kutatták át eredménytelenül a szobákat, azt hitték, hogy a királyi pár elmenekült.

A régi konakot az ujjal egy folyosó köti össze. Itt aludt egy csendőrizedes, aki föriadván, utját akarta állni az összeesküvőknek, de félretolták az utból. Végre ráakadtak a királyné komornyikjára, ki egy kis szobában bujt el. A komornyik revolvert rántott s megsebezte Dimitrijevics kapitányt. Az összeesküvők arra kényszeriteték, hogy árulja el a királyi pár rejtekhelyét, s mikor ezt megmondta, lelőtték.

Erre *Masin* ezredes (most közmunkaügyi miniszter) és *Naumovics* hadsegéd vették át a vezetést. Az összeesküvők egy kis, jelentéktelen, elzári ajtóhoz értek.

— Itt van Sándor s az ő . . . . . kiáltott Naumovics a tiszteknek.

— Hozzátok fejszét s feszitsétek föl az ajtót, — kiáltották néhányan.

De mivel az ajtó igy sem engedett, dinamittöltényeket hoztak s ezzel robbantották föl, mely alkalommal a robbanás *Naumovicsot* és *Milykovics* kapitányt is megölte. Ekkor már az összeesküvők nagyon fölszaporodtak az utcáról s a kertből föltóduló társakkal. Az ajtót fölrobbantván, beözönlöttek a csak ritkán használt termeket, de a királyi párt seholsem találták. Masin ezredes végre egy nehéz drapériával elfödött mélyedésben egy kis gombot vett észre a falon. Ezt megnyomta s a föltárult fülkében állt a király és a királyné a lehető legegyszerübb pongyolában.

Megkezdődött az Obrenovicsok tragédiájának utolsó jelenete. A király előlépett.

— Obrenovics Sándor — kiáltott rá *Misics* ezredes — jelentsed ki lemondásodat.

— Jelentsétek ki becsületszavatokra — mondá a király — hogy semmi bajunk sem lesz.

— *Napred, stovom nema dogovora!* (Előre! Veled nem tárgyalunk) — mondák némelyek.

Miután a király vonakodott a reszkető és halotthalvány Dragától távozni, többen megragadták s a terem közepére ráncigálták.

— Köszönj le! — ordiltottak rá az összeesküvők!

Mivel a kivály semmit sem felelt, *Angyelkovics* Milán, *Lazarevics* Luka, *Dimitrijevics* Dragan, *Ravivojevics* Lija és *Trivkovics* Száva kapitányok előreléptek s a királyra lőttek. A többiek ezt látván, szintén a királyra sütötték pisztolyaikat, aki golyóktól keresztülkasul lyukgatva összerogyott.

Azután megragadták a halálfélelemtől állni sem tudó Dragát s számos revolverlövéssel fölidreteritették. Nem igaz, hogy a holttesteket az ablakon keresztül a parkba dobták. Akarták ugyan, de *Misics* alezredes azt mondta, hogy ez mégis csak nagy durvaság lenne. A véres holttesteket lepedőbe csavarták s átvitték az uj konakba. Erre (½8 órakor) *Misics* az azalatt összegyült tömegnek tudtára adta a véres esetet. A tömeg tombolva éltette a hadsereget.

Misics elbeszélése.

Misics alezredes, aki a belgrádi táviratok egybehangzó jelentése szerint a legvakmerőbb szerepet játszotta a históriai véres éjszakán, igy beszéli el a királygyilkosság lefolyását és előzményeit:

— Amikor *Sándor* király elhatározta, hogy *Masin* mérnök özvegyét feleségül veszi, a népben és katonaságban óriási izgatottság támadt. A tisztek már akkor azt tervezték, hogy a királyt megfosztják a trónról és *Milánt* teszik meg ujra királynak, de egy ezredparancsnok elárulta a tervet. *Sándor* király házassága által és néhány hónappal később Milán halála következtében utolsó hiveit is elvesztette. De azért mégsem ért volna ily tragikus véget, ha a március 25-iki államcsinyt nem követte volna el, amelylyel *Lunyevica* Nikodémot rá akarta erőszakolni a szerb népre trónörökösül. Ehhez járult még a legutóbbi szkupstinaválasztás is; a radikálisok, akiknek nagy többségük van a népben, elhatározták, hogy nem állitanak fel jelölteket, aminek az lett a következménye, hogy valamennyien, pártkü önbség nélkül, egyértelmüen járnak el, hogy erőszakos megoldást tegyenek lehetővé. *Novákovics, Masin, Gencsics, Atanaszkovics* tábornok csinálták az összeesküvést. Más tábornokot nem avattak be; többnyire fiatal tisztek vettek benne részt. A király több levelet kapott az összeesküvésről, a legutolsóban arról értesitették, hogy pünkösdkor fog kiütni a forradalom, és midőn ez nem vált be, a *királyné* ezt mondta egy udvarhölgyének:

— Látod, milyen gyáva a nép! Lármázik, irkál, ordit, de a tettre senki sem mer vállalkozni!

A tisztek, akik a királyi pár erőszakos eltávolitását magukra vállalták, néhány csoportra oszoltak és különböző kávéházakban bevárták mig vége van a konakban tartott diszebédnek és hangversenynek. Hogy azt a látszatot keltsék, mintha a királyné hivei volnának, a zenekarok által folyvást a Draga királynékólót huzatták.

Éjféli fél 12-kor a tisztek észrevétlenül gyülekeztek a konak előtt, hogy ott átvegyék *Masin* ezredesnek, a királyné első férje testvérbátyjának utolsó parancsait. Ekkor már a 7. gyalogezred bekeritette a rendőrfőnökség épületét és a csendőrkaszárnyát. Ugyanakkor a negyedik gyalogezred és a lovas tüzérség cirkált az összes miniszterek és a városi prefektus házai előtt, mig a 6. gyalogezred és a gárdaezred a királyi palotát keritette be.

Ljuba *Kosztics* gárdakapitány adott jelre felnyitotta a konak két nyugati kapuját és beeresztette a konak előtt összegyült tiszteket, mig *Misics* Péter a 6. gyalogezred egy részével a déli kaput ostromolta. Heves ellentállás után lefegyverezték a konak őrségét. Ennek a harcnak 6 halottja és husz sebesülte volt és most a 6. gyalogezred, a 4. lovasezred és a 3. üteg tisztjeit és a vezérkarok hadiskoláinak még vagy husz tisztjével a régi konakba hatoltak. Ugy volt megbeszélve, hogy Mika *Naumovics* alezredes, a király hadsegéde fog nekik ajtót nyitni, de minthogy az ajtót zárva találták, *Misics* egy dinamittölténynyel szétvetette. *Naumovics* éppen ekkor akarta kinyitni az ajtót és ez vesztét okozta, mert a dinamit megölte. Az összeesküvők erre behatoltak a konak helyiségeibe. Ott legelőször a miniszterelnök vejével, *Miljkovics* századossal kerültek szembe, a kapitány ellentállott, mire a lázadók rövid uton agyonlőtték. Ugyanekkor neje apja házában egy leánygyermeknek adott életet.

Két szobával odább *Petrovics* Lázár főhadsegéd állt utjukba.

Felszólitották *Petrovics* tábornokot, hogy vezesse őket a királyhoz, hogy a hadsereg nevében lemondását követeljék. *Petrovics* megrémülve a tiszteket egész sereg szobán keresztül vezette, arra számitva, hogy a tisztek mégis megmásitják elhatározásukat. Az összeesküvők észrevették ezt és most már fenyegetőzve követelték a tábornoktól, hogy vezesse őket a királyhoz. Erre *Petrovics* tábornok megragadta revolverét, a tisztek közé lőtt, de senkit sem talált. A másik pillanatban *Petrovics* homlokán találva, *holtan rogyott össze.*

Erre megindult a hajsza a királyi pár után, koromsötétségben, mert *Petrovics*, értesülvén a lázadásról, a palota elektromos vezetékét elvágta. Csak a szakadatlan puska- és revolvertüz fel-felvillanó fénye világitott a helyiségekbe. Miután az utolsó ellentállás is megtört és körülbelül egy órahosszat eredménytelenül keresték a lázadók a királyi párt, végre betalálták a királyi pár hálószobájába. A királyon csak egy vörös ing volt, a királyné szintén csak egy drapszinü ingben volt.

Erre a lázadók tárgyalni kezdtek a királylyal.

Misics az követelte a királytól, hogy *mondjon le a trónról és hagyja el az országot.*

A *király* ellenszegült a követelésnek és igy szólt:

— Nem vagyok én Milán király és *nem engedem magamat néhány tisztttől befolyásolni. Megértettétek?*

Erre *Misics* éles hangon követelte, hogy utasitsa ki Draga királynét, *Sándor* király erre dacból *megölelte és megcsókolta nejét és odakiáltotta a tiszteknek:*

— *Nincs az a kincs a világon, amelyért Dragámtól elválnék.*

Erre a lázadók a királyt és a királynét is lelőtték.

Több mint husz golyó furta át a király testét és még annál is több a királyné testét.

Mialatt e rémes eset a konakban lejátszódott, Markovics Cincár miniszterelnököt és *Pavlovics* Milován hadügyminisztert lakásukon lőtték agyon más lázadók és *Tedorovics* Velje belügyminisztert életveszélyesen megsebesitették. Futólépésben rohantak a szolgák a miniszterek lakásába, ugyanekkor körülkeritették azt a házat, ahol Draga királyné testvérei laktak, hogy a nőknek és leányoknak ne essék bántódásuk. A királyné két öccsét már előbb letartóztatták az utcán, a térparancsnokság épületébe vitték őket és ott az őrség lelőtte mind a két testvért.

Nikolics Demeter ezredes és hadosztályparancsnok, aki csak éjféltájt távozott a konak ebédjéről, katonaságot akart a király segitségére vinni, de két tiszt heves ellentállás után megakadályozva tervét és az ezredest agyonlőtte.

A királyi pár holttestét az ablakon keresztül a parkba dobták le a lázadók és ott találta azokat

Csarikov orosz követ még reggel öt órakor is. Ezzel végződött a tragédia, amelynek 54 halottja és sebesültje van. A összeesküvés vezérei gyorsan megszervezték a biztonsági szolgálatot és érintkezésbe léptek az összes pártok vezéreivel, ugy hogy délután 5 órakor már megalakult az uj kabinet, amely a szkupstina összeüléséig vezeti az ország ügyeit.

A meggyilkolt királyi pár.

Zimony, junius 13.

A királyné hagyatékáról mesés hirek vannak elterjedve.

Némely lap szerint *Draga* királynénak tizenegy milliója van két angol bankban. A királyi pár vagyonát elkoboztak. Az udvari pénztárban *ötvenötezer frank* készpénzt találtak. A kormány bizottságot küldött ki annak a megvizsgálására és megállapitására, hogy *mennyit lopott az állami pénzekből a királyi pár.* A Draga királyné nevére elkeresztelt yachtról a királyné nevét *leszaggatták.*

Sándor király irásztalának fiókjában egy proklamáció tervezetet találtak, amelyben sógorát, a fiatal *Lunyevica* Nikodém hadnagyot akarta trónörökössé kinevezni. Három testvérét pedig *királyi* hercegi rangra akarta emelni és jelentékeny apanázst akart nekik biztositani. Az irásztal fiókjában ötvenezer dinárt is találtak.

Zimony, junius 13.

Draga királyné hugai Lunyevica-házban laknak, ahonnan az egyiket ma délelőtt *Gyorgyevics* Ivó hadnagy *a külügyminisztériumba kisérte.* Ott okiratot irattak vele alá, amelyben az *országból való távozásra és örökös távolmaradásra kötelezte magát.* Egy óra mulva ugyanigy jártak el a másik *Lunyevica-leánynyal is.*

Megengedték nekik, hogy a halottól elbucsuzzanak. Ejnek idején beeresztették őket a konakba s odavezették a királyné holttestéhez, amely fehér selyemruhába öltöztetve a nyitott koporsóban feküdt. Ott borzasztó jelenet folyt le. Az ifjabbik nővér *ájultan rogyott össze* s ugy kellett őt a szobából kivinni. A temetésre egyiküknek sem volt szabad elmennie. A holttestet csak betakarva nézhették meg. Amiben volt valamelyes gyöngédség, mert a holttestek rettenetes állapotban hévertek. Világot vet erre *Michel* orvos-professzor nyilatkozata, aki tegnapelőtt délelőtt félkilenctől délután egyig a király és délután kettőtől félhétig a királyné holttestét boncolta.

— A két meztelenre vetkőztetett halott — ugymond — a régi konaknak szuterrén-helyiségében, ahol a gyilkosság történt, volt kiteritve. A királyon *hat lőtt sebet és három nagy kardvágást* találtam. A golyósebek közül *három halálos;* egy golyó a szivbe, kettő a hasba furódott. A kardvágásokat a jobb karon akkor kapbatta, amikor védekezett. A testén azonkivül több zuzódás, karcolás és több bajonett- vagy kardszurás van, melyek azonban nem voltak veszedelmesek. Megállapitottam, hogy *Sándor* király erős, kissé elhizott, de *teljesen egészséges ember volt. Az egyvelején abnormitás mutatkozik. Draga* királyné testén *négy lőtt sebet és a karján több kardvágást* találtam. Rajta is van szurt seb. A lőtt seb közül *kettő, a szív és a tüdő sebe, halálos volt.* Konstatáltam, hogy Draga királyné *kiélégitő szervezetű volt.* Mindkét tüdőoldalon *kigyógyult tuberkulózis látható.* Ami iránt Szerbia és az egész világ annyira érdeklődött, egész bizonyossággal megállapitottam, hogy a *királyné mindig meddő maradt volna.* A tisztek *hétmilliméteres szolgálati revolverrel,* ugynevezett Magan-féle belga revolverrel lövöldöztek *két-három lépésnyiről.* A boncolásról hosszu jegyzőkönyvet vettünk föl és azonnal átadtuk a kormánynak.

London, junius 13.

A szerb követ a leghatározottabban megcáfolja azokat a hireket, hogy *Sándor királynak londoni bankároknál több millióra rugó letétje van.* A szerb követ egy hirlapiró előtt akként nyilatkozott, hogy a király egész magánvagyona nem több *százezer fontnál* s ez az összeg vagy Bécsben, vagy Berlinben, vagy talán Párisban van elhelyezve.

A királyválasztás.

Zimony, junius 13.

A királyválasztás nem lesz egyhangu. A szkupstinában van egy töredék, amely az egész országban rendkivül népszerü *Konstantinovics* ezredest, vagy ennek a fiát akarja királynak. Van pártja *egy osztrák hercegnek* is, akinek a nevét még titokban tartják. Annyi bizonyos, hogy a szkupstina hétfői ülésén több jelöltet fognak ajánlani.

A szkupstina hétfői ülésén mindenekelőtt a *kormányforma tekintetében fognak határozni.* Ha elfogadják a királyság államformáját, ami valószinü, akkor a jelöltek közül az egyiket királylyá fogják proklamálni. Az utóbbi napokban, különösen az intelligencia körében *erős köztársasági áramlat* mutatkozott. A kabinet kebelében *Zsivkovics* igazságügyminisztert tekintik különösen a köztársasági irány hivének, de annak a megfontolása, hogy a köztársasági államforma a külföldhöz való viszonyok fejlődését hátrányosan befolyásolná, e kormányforma érvényesitését gátolni fogja és igy minden valószinüség szerint *proklamálni fogják a királyt.* A proklamálás bizonyára egyhangulag fog megtörténni. Most ugyan *Mirkó* herceg érdekében is csinálnak propagandát, sőt *Lazarevics* neve is fölbukkant, aki azt állitja magáról, hogy egy régi cári családból származik és akit az Obrenovics-párt szétszórt maradványai jelölni is óhajtanak. De az utolsó pillanatban ezek az inkább fantasztikus jelöltek bizonyára maguktól fognak eltünni. *Karagyorgyevics* Péternek királylyá való proklamálása már azért is biztosra vehető, mivel őt a nagyhatalmak legszivesebben és a leggyorsabban ismernék el.

Nem keltett valami különös meglepetést az a hir, hogy *Karagyorgyevics* Péter herceg egy ujságirónak azt mondta, hogy föltétlenül elitéli a belgrádi gyilkosságot. Sokkal egyszerübb lett volna szerinte, ha a királyt és a királynét megkötözték volna és a Dunán át magyar földre szállitották volna. A hadseregre nézve, ugymond, nem dicsőséges dolog, hogy asszonyt is meggyilkolt.

Hire jár, hogy *a diákság hétfőn a szkupstina itt előtt tüntetni készül,* s ezzel tiltakozni készül a királyválasztás ellen. A tanulók azt hirdetik, hogy *a kinálkozó legjobb alkalom a köztársaság kikiáltására. Szerbia megérett a köztársasági államformára,* az uj dinasztia pedig, ha trónra jutna, nagyon rövid idő alatt kénytelen volna ezt belátni.

A választás, hir szerint, nem fog oly csendesen lefolyni, mint ahogy remélték. A radikális párt tagjai, élükön *Vuicsecsal* és *Paicsecsal,* majdnem valamennyien Belgrádban vannak együtt. A radikálisok holnap este a Teraszián lévő klubhelyiségükben értekezletet tartanak, mely a helyzettel és főleg a jelöltség kérdésével foglalkozik. A párttagok között *ugy az államhatalom formája, mint a megválasztandó személy tekintetében is éles ellentétek állónak fenn; republikánusok is vannak.* Egy töredék Karagyorgyevics jelöltsége ellen a többi között azzal érvel, hogy megválasztatása esetében ama birtokok visszaszerzését fogja követelni, amelyeket őseitől az Obrenovicsok elkoboztak. Továbbá, tekintettel Karagyorgyevicsék kiterjedt rokonságára, mely Szerbiára teherként nehezednék, ezek *Szerbia érdekében állónak mondják, hogy valamely európai uralkodóház tagját ültessék a szerb trónra.* A hétfőn tartandó királyválasztó szkupstina és szenátus összülésen *Gersics* Gregor volt szenátusi alelnök (Vuics-párti radikális) fog elnököl ni. *Marinkovics* Dimitri volt elnök az annak idején egybehivott szenátus funkcionálása alkalmával lemondott. Gersics, aki ezelőtt egyetemi tanár volt Belgrádban, ujvidéki származásu. A hétfői ülés választja meg azt a háromtagu deputációt, amely az uj királyt meghivja.

A szerb trónra több jelöltet emlegetnek: *Karagyorgyevicset,* továbbá *Mirkó* montenegrói herceget. Legujabban *Konstantinovics* tábornok fiát is kombinálják, aki a meggyilkolt királynak nagybátyja s az országban népszerü ember.

Ma már több szenátor és szkupstina-képviselő érkezett az országból. Sokan azt vélik, hogy *a paraszt földmives-képviselők köztársaságot fognak óhajtani, hogy az udvartartás költségeit megtakaritsák.* Az *Odjek* cimü lap állást fogial a köztársaságiak ellen, akiknek vezetője dr. *Zsivkovics* Lyubomir, akit *revolveres idealista* gunynévvel illet.

Bécs, junius 13.

Nenádovics szerb szenátor, *Karagyorgyevics* Péter herceg intimusa, aki itt lakik és innen vezette az összeesküvést, amelynek ő volt a lelke, ma *Genfbe* utazott. Elutazását tegnap a bécsi szerb bizottság tanácskozása előzte meg, amelyre Belgrádból több katonatiszt és politikus érkezett ide, igy a többi közt *Petrovics* Vukasin, Sándor királynak régebbi, de kegyvesztett titkára. A belgrádiak álnév alatt laknak a Wandl-szállóban, ahol a tanácskozás folyt. Elhatározták, hogy *Szerbiában általános amnesztia lesz,* nehogy a királygyilkosoknak bántódásuk legyen. Ezt a határozatot Nenádovics magával vitte Genfbe.

Illetékes helyen megcáfolják azt a hirt, hogy gróf *Kapnisst* orosz nagykövet gróf *Goluchowski* külügyminiszterrel tanácskozott és hogy külügyi hivatalunk tárgyalt a pétervári kormánynyal arról, hogy Karagyorgyevics Péter herceg legyen Szerbiának uj királya. Csak arról volt szó, hogy abban az esetben, ha a nagy szkupstina megválasztja a herceget királynak, mi el fogjuk őt ismerni és ugyanezt fogja tenni Oroszország is.

Berlin, junius 13.

A *Berliner Tageblatt* római tudósitója beszélgetést folytatott *Petrovicsecsal,* a montenegrói főkonzullal, aki a leghatározottabban tagadta és meghazudtolta, hogy Nikita fejedelem *Mirko* hercegnek jelöltségét lanszirozta; az is koholmány a főkonzul szerint, hogy *Mirko* herceg *Sándor* király ellen titokban dolgozott, mert ellenkezőleg az utóbbi időben a cettinjei és a belgrádi udvarok között jó viszony volt.

Bécs, junius 13.

A *N. W. Tagblatt* munkatársának alkalma volt dr. Nadan *Nenadovicsecsal, Karagyorgyevics* Péter herceg rokonával s meghitt emberével beszélnie, aki azt mondotta, hogy egyelőre még nem lépett érintkezésbe a szerb vezető férfiakkal, de kétségtelennek tartja, hogy Karagyorgyevics Péter herceget fogják királylyá kikiáltani és megválasztani. Karagyorgyevics Péter herceg csak akkor fogja elfogadni azt, *ha a választás a legszigorubb törvényes formák betartásával történik, mert Péter herceg nagyratartja a törvények tiszteletét.*

Belgrád, junius 13.

Hir szerint egy ma délután tartott miniszertanácsban *hat miniszter Karagyorgyevics mellett* és *egy a köztársaság mellett szavazott. Sándor* király utolsó szavai állitólag ezek voltak:

— *Cincár Markovics, miért tetted ezt nekem?*

A király Markovicsot tartotta az összeesküvés fejének.

Erősen hiszik, hogy Karagyorgyevicset megválasztják királylyá. *Mirkó* montenegrói hercegnek nincsenek többé sanszai, mert ezeket Sándor király unokanővérével kötött házassága által megsemmisitette. Szerbiában mitsem akarnak többé tudni az Obrenovics-családról.

Genf, junius 13.

A svájci távirati ügynökség jelenti: *Karagyorgyevics* Péter délután 4 órakor kijelentette, hogy *eddig még nem érkezett hozzá hivatalos kérdés vagy ajánlat.*

Interview-k.

Több kitünőség, aki az események előterében van, ma fogadta *Gergely* Istvánt, a *Budapesti Napló* egyik kiküldött tudósitóját, aki több igen érdekes kérdésre kért és kapott feleletet azoktól a férfiaktól, akik most Szerbia ügyeit intézik. Beszélgetéseiről munkatársunk a következő táviratban számol be.

Belgrád, junius 13.

(Avakumovicsnál.)

Ma beszéltem a miniszterelnökkel a helyzetről. *Avakumovics* ur a *Mihály fejedelem-utcában* (Knyaz Michai-ulica) lakik saját házában, egy ódon egyszerü épületben, a *Grand Hotel* mellett. Ugyanaz a ház ez, ahol ezelőtt tiz esztendővel, mikor a kiskoru fejedelem helyett regensek uralkodtak Szerbiában, gyilkos merényletet követtek el Avakumovics ellen, aki akkor bukott miniszterelnök volt. A ház kapuja mellett még ott van a kopott cégtábla, amely jelzi, hogy itt *Avakumovics ügyvéd* lakik. De a bejáratot már katonai őrség állja el, jeléül annak, hogy aki itt lakik, az most Szerbia miniszterelnöke.

Mikor odaértem, éppen hazajött a miniszterelnök, két elegáns termetü fehérbluzos kisasszonynyal akikről később megtudtam, hogy a miniszterelnök leányai. Nyomában jött *Gersich* Giga, a királyválasztó nagy-szkupstina elnöke, akinek halaszthatatlan beszélni valója volt a kormányelnökkel. Alkalmasint a királyválasztó gyü és formaságait beszélték meg. Addig, mig rövid tanácskozásuk tartott, egy egyszerü kis szobába vezettek, a miniszterelnök ügyvédi irodájába, amelynek összes butorzata öt szekrény, néhány szék, egy irásztal és egy pénzesláda.

Amint Gersich távozik, nyomba kisiet Avakumovics és egy igazán kedves házigazda udvariasságával tessékel be a szalonba, mentegetődzve, hogy megvárakoztatott.

Szerbia miniszterelnöke magas, tagbaszakadt férfi, kiberetvált állal, rövidre nyirt ősz hajjal. Arca, orra, bajsza, szeme rőt. Igazi szláv rókaarc. Sehogysem illik erre a fejre a nyugat-európai cilinder; szinte kivánkozik a szerb nemzeti kucsma alá. A miniszterelnök helyiyel kinál meg, aztán beszélni kezdünk.

— Mit határoztak el a miniszterek azon a tanácskozáson, mely ma egytől nyolc óráig tartott? — kérdeztem.

— A tanácskozáson nem hoztunk határozatot — felelt a miniszterelnök. Folyó ügyeket intéztünk el, aztán tanácskoztunk a szkupstina és szenátus tagjainak holnapi előkészitő konferenciájáról.

— Szóba került-e a tanácskozáson az a körülmény — folytattam kérdéseimet, hogy az átmeneti kormány jegyzékét Oroszországon kivül minden hatalom tudomásul vette?

Az elnök kissé hebegett, majd igy felelt:

— Évvel a kérdéssel nem foglalkoztunk. Nagyon értjük a hatalmakat, hogy várakozó álláspontra helyezkednek, amig a helyzet kialakul véglegesen.

— Nem gondol-e arra a kormány, hogy a véres éjszaka minden mozzanatát hitelesen megállapitsa és nyilvánosságra hozza. Evvel véleményem szerint tartoznak Szerbiának, a külföldnek és a történelemnek egyaránt.

A miniszterelnök ugy látszik félreértette ezt a kérdésemet, mert igy felelt:

— Azon az éjszakán nem voltam Belgrádban. Egy bünperben mint védő Alexinácban időztem.

— Engedelmet kérek — vágtam közbe — azt kérdeztem, hogy a véres éjszaka eseményeit nem állapitják-e meg hitelesen?

— Ugy? — mondta Avakumovics s gondolkodott. — Valóban, bizottságilag nem állapitottuk meg ezt, de a hadügyminiszter amugy is jelentést fog tenni s az eseményeket elő fogja adni valamelyik segédtiszt vagy ordonánc, aki a palotában azon az éjjelen szolgálatot teljesitett.

— Megvan-e már ez a jelentés?

— Nincsen meg, de éppen ma beszéltem ez ügyben a hadügyminiszterrel.

— Mi lesz azokkal — folytattam szivósan a kényes kérdés feszegetését — mi lesz azokkal, akik a királyi párt megölték? Miért nincs már vizsgálat ellenük? Hiszen gyilkosság történt s ez valamelyes fórum elé tartozik, ha mindjárt öl is mentik őket, vagy ha nemzeti hősöknek deklarálják is?

— Az átmeneti kormány evvel nem foglalkozik. Vizsgálatot nem rendel el.

— És ha a szkupstinában akadnak olyanok, akik a megtorlást követelik?

— Az fog történni, amit a szkupstina akar. Ha vizsgálatot kiván, meglesz. Ha büntetést kiván, az is meg tesz. Ha nem kivánja a büntetést, nem lesz s ezzel vége — szólt az elnök vállat vonva.

— Gondolja-e, hogy a tettesek bünhödni fognak?

— Nem. Ezt nem hiszem.

— Mi a vélemenye a szkupstináról és napirendjéről?

— Királyt fog választani.

— Van-e jelöltjük?

— A kormánynak nincs jelöltje. Az lesz a király, akit a parlament akar. Az egyhangu választás felől bizonyosak vagyunk.

— Kit fognak megválasztani?

— Ezt nem tudom.

— Hiszen csak Karagyorgyevicsről lehet szó.

— Ugy van. Köztársaság ki van zárva.

— Gondoskodott-e a szerb alkotmány olyan modalitásról, hogy a királyi ház kihal?

— Nem, de a szabad királyválasztás ez esetben logikus emberi törvény.

— Mi lesz Sándor király vagyonával, birtokaival? Mi történik a királyné vagyonával s ki őrzi ingóikat a konakban?

— E célra bizottságot küldtünk ki, amely a leltározást már megkezdte.

— Nemde, a király után Natália örökös?

— Igen. A törvény szerint.

— És a királyné után? A Lunyevicák?

— Hisz azok meghaltak.

— Hát a nővérek?

— Igen, igen. Törvény szerint ők...

Ezt a szót, hogy *törvény szerint* a miniszterelnök olyan furcsán hangsulyozta, hogy nem csodálnám, ha a hétfői szkupstina a királyi pár egész hagyatékát nemzeti vagyonnak deklarálná.

— Bevallom, — folytattam ezután — hogy sok helyen a kormány helyzetét ugy fogják föl, hogy Misics ezredes titkos diktaturája alatt áll.

— Óh, ez nem áll. Biztositom, hogy nincs katonai diktatura. Abban a pillanatban, mikor az ideiglenes kormány a rend fönntartását elvállalta, a katonaság a miniszterium alá került, hogy még a látszatát is elkerüljük, mintha a kormányt vagy a szkupstinát a választásnál a katonaság befolyásolja. Intézkedtünk azirán is, hogy a konak előtt holnap már ne legyen katonaság.

— Hogy fog végbemenni a választás?

— Az uj konakban még sok elrendezni való van. Több teremre van szükség, mert külön tanácskozik a szkupstina és külön a szenátus, aztán határozathozatalra egybegyülnek. E kérdések modalitását most rendezzük.

Végül megkérdeztem a miniszterelnököt, hogy mit üzen a magyar közvéleménynek a miniszterelnök s mi az, amit leginkább szeretne a magyar közönség figyelmébe ajánlani.

A miniszterelnök különös melegséggel igy felelt:

— Nemcsak Szerbiában, de külföldön is tudják rólam, akik régóta ismernek, hogy nincs forróbb óhajom, mint az, hogy Szerbia és nemzetük között tiszta barátság legyen. Ez mindkettőnk érdeke. Ismételve kérem, hangsulyozza ezt a *Budapesti Napló*ban.

Beszélgetésünk véget ért. Elbucsuztam ettől a kiváló férfiutól, akire Szerbia legválságosabb napjaiban sorsát bizta. Egy kérdés bántott még távozásomkor, de nem akartam figyelmeztetni a miniszterelnököt a szavaiban rejlő ellentmondásra: Miért küldött a minisztérium bizottságot a királyi pár és a konak leltározása végett, ha nincs katonai diktatura Szerbiában? Hogy lehet ebben a dologban illetékes a hadügyminiszter? Miért nem a miniszterelnök?

(Dumba Konstantinnál.)

Ma délelőtt fölkerestem *Dumba* Konstantin osztrák-magyar követet, aki Studnicka-utcai pompásan berendezett palotájában fogadott. A szerb eseményekről folytatott hosszas beszélgetés után a nagykövet a következő nyilatkozatot tette:

— A jelenlegi kormánynak semmiféle hivatalos nyilatkozatát hivatalosan nem vehetem tudomásul, mert Sándor király udvara, melynél akkreditálva voltam, megszünt. Megszünt tehát megbizatásom is. A mostani miniszterekkel legfeljebb privátim érintkezhetem.

Ami szerb konzul-ügynökségeink jelentéseit illeti, ezekről el kell ismernem, hogy meg lelnek a szerb provizórius kormány jelentéseinek, melyek azt konstatálják, hogy *az országban nyugalom van.*

(Kalyevics Lyubánál.)

Kalyevics Lyuba külügyminiszter tegnap fogadott lakásán és a következő felvilágositásokat adta. Arra a kérdésemre, hogy tudott-e valamit arról, hogy mi fog történni, a külügyminiszter igy felelt:

— Uram! Arról, hogy mi fog történni a konakban, sejtelmem sem volt. Reggel öt órakor felkeltettek s a konakba hivtak. Odamentem s ott tudtam meg a történteket. Láttam ezután, hogy egy ötven tagu bizottság összeállitotta az uj kabinetet, láttam, hogy népem legjobbjai vannak ott együtt s ezért munkát vállaltam. E nehéz napokban nekem jutott az a föladat, hogy hazámat a külföldel szemben képviseljem. Tudom, hogy most nem lehet más föladatom, mint az, hogy a rendet fönntartsam s hogy békés állapotokat teremtsek.

— Tudja-e, hogy mit fog végezni a hétfőn összeülő szkupstina? — kérdeztem.

— Nyiltan bevallom, hogy az utcákon hallottam, hogy köztársaságról beszélnek. Most először hallok ilyent Belgrádban. Ezek az eszmék itt teljesen ujak, de vérmes emberek mindenütt vannak. A dolog e részét nem tartom komolynak.

— Azt hiszi tehát, hogy Karagyorgyevicsnek van a legtöbb kilátása a trónra?

— Azt. Neki van a legtöbb sansza.

— Hol van most Karagyorgyevics? — kérdezem tovább. — Tudja-e, hogy a herceg a *merénylet éjjelén elhagyta* Genfet?

— Nem tudom. Karagyorgyevicsnek nincs semmi összeköttetésünk. A hétfői szkupstina ülésén minden el fog dőlni. *Az egész ország nyugodt és velünk van.*

— Tudósitották-e Natáliát fia hatáláról?

— Natália egyik udvarhölgye éppen Belgrádban volt rokonai látogatására. Ez a hölgy sürgönyözte meg Natáliának az eseményeket, mire Natália sürgönyileg fejezte ki mély bánatát s egyuttal megkérdezte, hogy eljöhet-e ide fia temetésére. *Oreskovics* kisasszony — igy hivják az udvarhölgyet — ekkor hozzám jött s tanácsomat kérte. Én kijelentettem, hogy Natália amugy is késön érkeznék, mert a temetés éjjel lesz. Oreskovics kisasszony legott elhagyta Belgrádot és Párisba utazott.

— Miként fogadta ön a külföldi hireket?

— Igen jól esett, hogy *Oroszország kivételével valamennyi nagyhatalom biztositotta a kormányt, hogy mindaddig, mig zavar és forrongás nem lesz, Szerbia ügyeibe bele nem avatkoznak.*

(Markovics özvegyénél.)

Kralyevicstől Markovics Cincárné gyászoló házába mentem. A meggyilkolt miniszterelnök csöndes kis földszintes házáról senki sem hinné, hogy abban néhány óra előtt oly rémes dolgok történtek. Csöngetésemre egy szolga nyitotta ki a kaput, aki kérésemre bejelentett a ház asszonyának, aztán beléptem a szobába, melyben még égtek a halotti gyertyák s gyászoló asszonyok suttogva álltak egymás mellett. A miniszterelnök özvegye ötven év körüli hölgy, hozzám lépett s mikor beszélni akart, hirtelen zokogni kezdett. Nagysokára aztán szóhoz jutott s elmondta, hogy a végzetes éjszakán késön jöttek haza.

— A harmadik szomszédban voltunk — folytatta aztán. Leányom lakik ott, aki vajudott. Három óra felé fegyverek csörgését hallottuk ablakaink alatt. Felköltöttük a cselédet, hogy tekintsen ki. A cseléd avval jött vissza, hogy házunkat katonák vették körül. Alig tudtunk még szóhoz jutni a rémülettől, mikor már csöngetés hallatszott, aztán egy férfihang, mely szolgánknak azt parancsolta, hogy férjemet hivja ki. Szegény férjem legott kiugrott ágyából, felöltözött és kiment. Rögtön utána hallottam, hogy egy tiszt igy szólt harsány hangon:

— Önnek meg kell halnia!

Aztán férjem hangját hallottam, aki nem ellenkezett, csak arra kérte a katonákat, hogy tőlem elbucsuzhassék. Erre egy pillanatnyi szünet állott be, aztán pisztolylövést hallottam. Tudtam, hogy megölték férjemet.

*

Más forrás szerint Cincár Markovics meggyilkolása igy történt:

A katonai őrjáratot egy kapitány vezette Cincár-Markovics házához. Két katona beugrott a keritésen át az udvarra, ahol két zsandár posztolt. Ezek a kapuhoz siettek, mire a kapitány fölszólitotta őket: nyissák ki a kaput. Ez megtörtént. Az őrség bevonult az udvarra. A zaj hallatára a lakás ajtajában egyszerre megjelent Cincár-Markovics és rákiáltott a kapitányra:

— Mi az, kapitány?

— A király nevében jövök önhöz — felelte ez.

— Nem igaz — kiáltotta a miniszterelnök — ön nem Sándor király nevében jön!

Amikor ezt mondta, a miniszterelnök felesége rohant ki az ajtón. Az asszony rögtön látta a helyzetet, sejthette is, mi történik és könyörögve kérte a kapitányt, engedje meg, hogy ő a leányához mehessen. A kapitány megengedte, két katonát is rendelt melléje. — Mialatt rendelkezett, Cincár-Markovics *észrevétlenül eltünt.* A katonák átkutatták a szobájukat; de nem találták sehol. Végre ráakadtak a *pincében.* Amint észrevették, előugrott és rákiáltott a kapitányra:

— Kapitány, én miniszterelnök és tábornok vagyok! Önt ki fogom végeztetni!

A kapitány revolvert rántott és kétszer rálőtt Cincár-Markovicsra. A miniszterelnök összerogyott, mire a kapitány egy harmadik lövéssel *megölte.* Igy végezvén vele, a kapitány fölment a katonáihoz és igy szólt:

— Vége van!

— Éljen Karagyorgyevics! — kiáltották a katonák.

— Éljen Szerbia! — felelte a kapitány.

A forradalmi kormány.

Belgrád, junius 13.

A provizórius kormány jegyzéket intézett a hatalmakhoz. A jegyzék szóról-szóra igy hangzik:

A különböző meghasonlások az udvarnál a hadsereg közbelépését és erélyes eljárását idézték elő, melynek következtében Sándor király és Draga királyné életüket vesztették. Az ország rendjének és békéjének fenntartása érdekében e nehéz és végzetes viszonyok közepette az összes politikai csoportok egyértelmüen megegyeztek, hogy ideiglenes kormányt alakitanak és visszaállitották a mult év március 23-áig életben volt alkotmányt és az 1901. év április hatodikán megválasztott képviselőházat összehivták. (Itt következnek a kabinet tagjai.)

A junius 2-án tartandó ülésen a képviselőház uj fejedelmet fog választani és más oly határozatokat fog hozni, melyek az uj helyzetben szükségesek.

Rendzavarás sehol nem történt. A kormány meg van győződve, hogy ily eljárással *biztositani fogja az uj állam részére az összes európai hatalmak szimpatiáját.*

Belgrád, junius 13.

Az uj szerb kormány jegyzékét, amelyben a

rendszerváltozásról ad hirt a hatalmaknak, Oroszország kivételével az összes hatalmak tudomásul vették és azt Szerbia belügyének jelentették ki. Péterváról a válaszjegyzék még nem érkezett meg. A *pétervári válasz* az egyetlen, amely késik. Az orosz közhangulatra, nyilván felső helyről nyert sugalmazásra irt cikkeken kivül, a következő eset is nagyon jellemző:

A királyi pár meggyilkolása előtt nehány nappal a szerb nemzeti szinház meghivására Belgrádba érkezett az orosz udvari szinház *Lucsics Dalmatow* nevü tagja, aki dalmáciai születésü szerb. Dalmatow tegnap kijelentette, hogy legnagyobb sajnálatára nem léphet föl s hogy sürgősen vissza kell térnie Oroszországba. Kitudódott, hogy erre a lépésre a szinész az orosz követség utasitása folytán határozta el magát, ahol megmagyarázták neki, hogy egy orosz udvari szinésztől nem illő olyan főváros szinpadán szerepelni, melyben az uralkodót megölték. Sándor királyt a cár *mon cher Frère*-nek nevezte, a házassági tanuskodás kötelékénél fogva egybe voltak füzve. Igy történt, hogy Dalmatow legott elutazott Belgrádból.

Bécs, junius 13.

Mérvadó forrásból a következőt jelentik: Néhány magyar lap ma azon első pillanatra valószinütlennek tetsző hirt hozta, hogy a *szerb összeesküvők bécsi udvari köröknél puhatolództak* annak megtudása végett, hogy ezen körök Sándor király detronizálásával szemben milyen magatartást fognak tanusitani és hogy az összeesküvők csak ezután állapitották meg a merénylet időpontját. Ezen merőben költött és teljesen téves hirt *a képzelet szüleményének kell tekinteni, a benne foglalt méltatlan gyanusitást pedig legerélyesebb módon vissza kell utasitani. Teljesen alaptalan továbbá az a hir, hogy a 7., 13. és 4. hadtestet a szerb események következtében készenlétben tartják és mobilizálták volna.* Mind e hiresztelésekből egy szó sem igaz.

Ujabb bonyodalmak.

Belgrád, junius 13.

A kormány tagjai közt szinleg teljes az egyetértés. Ismételten alkalmam volt beszélni *Proticsosal*, *Gencsicsesel* és *Avakumovicsesal* és ebből azt a meggyőződést meritettem, hogy *Szerbia ujabb bonyadalmak* küszöbén áll. *A miniszterek nem biznak egymásban*, mindeniknek külön-külön terve van. *Karagyorgyevics* Péter hercegnek a kormány tagjai közül csak *Avakumovics*, *Kalyevics* és *Velikovics* a hivei. *Zsivkovics igazságügyminiszter köztársasági érzelmü* s egyáltalán Belgrádban rohamosan *szaporodik a köztársasági párt.* A helyzetet sulyosbitja *Pasics*, *Gruics* és *Simics* megérkezése. Ők nem vehettek részt a kormány megalakitásában, mert a katasztrófa előidézésében sem volt részük. A főtörekvés most az, hogy *Kraljevics* vagy *Ribarac* elnököljön hétfőn a szkupstinában, mert ettől várják az egyértelmüség létrejövetelét. A visszatért szélső radikálisok *Simicset* kivánják az államtanács elnökének. A hadsereg lelkesedik Karagyorgyevics Péter herceg jelöltségéért. A 6. és 7. gyalogezredek, amelyek Karagyorgyevics Péter herceget a mészárlás után királylyá kiáltották ki, hétfőn szolgálatot fognak teljesiteni. A hadsereg teljesen a radikálisok eszköze.

A vidéki képviselők, akik későn értesültek a történtekről, meg voltak döbbenve, de a szörnyü mészárlás hallattára réméletükben tétlenül várták a következő nap fejleményeit.

A diplomáciai testület szerint a koalicios kormány összeválogatása szerencsés volt. Az idegen követek egyelőre semmibe se avatkoznak s ugy viselkednek, akárcsak a magánemberek. Még *bizonytalan, hogy melyik párt fog felülkerekedni. A pártok között kölcsönös a féltékenység.* Politikai körökben általános az a vélemény, hogy a királyválasztó gyülésen nem kell meglepetéstől félni, azonban mértékadó helyen nem tartják kizártnak a bonyodalmak lehetőségét.

Az Obrenovics-párt.

Belgrád, junius 13.

Azok a hirek, amelyek az ország belsejében az Obrenovicsok érdekében történt fölkelésekről és zavargásokról szólnak, valamint az a hir, hogy a nisi hadtest föllázadt, teljesen alaptalanok. Egy idősebb uriember, aki Milán király uralkodása alatt magasabb méltóságot töltött be, ugy nyilatkozott, hogy nincs többé Obrenovics-párt.

— En talán az egyetlen vagyok Szerbiában — ugymond — aki az Obrenovics-ház szerencsétlen utolsó sarjadékát megsiratom.

Jellemző, hogy még ez a férfiu is az ideiglenes kormányt a következőképpen irja le: A kormány tagjai mind tiszteletreméltó férfiak. A miniszterek politikai kapacitások és a becsületesség krémjei, akiket csak Szerbiában egyáltalán találni lehet.

Pera *Teodorovics*, a *Male Novine* szerkesztője, aki Sándor király alatt ugyszólván mindenható volt, a külföldre menekült; a *Male Novine* megszünt.

Zimony, junius 13.

Nikolajevics Milivoj, Sándor király volt hadsegéde a konakban elkövetett merénylet reggelén *eltünt és azóta nyoma veszett.* Itteni beavatott körök szerint Nikolajevics egy itteni követségnél keresett és talált menedéket.

Karagyorgyevics Arzén mulat.

Páris, junius 13.

Karagyorgyevics Arzén herceg, Péter királynak az öccse a párisi körökben nagyon ismeretes egyéniség. Feleségétől, Demidov hercegnőtől elvált, de azért jó viszonyban maradt a Demidov-családdal, mig a hercegnő (aki az elváláshoz okot szolgáltatott) családjával teljesen meghasonlott. Arzén a fiát egy svájci penzionátusban nevelteti. A herceg nagy világfi és sportsman, van versenyistállója s automobilja, amelylyel csak nemrég sikerült egy öreg asszonyt elgázolnia.

Tegnapelőtt egész nap nem mutatkozott a Rue Cambonban lévő lakásán, az azelőtti estét pedig a Rue Comartinben lévő Sporting-clubban töltötte, rendes szokása szerint. „Nem ugy viselkedett, mint aki valami nagyon fontos hirt vár valahonnan“, mondá később egyik ismerőse. Ezt a hirt csak tegnapelőtt délben tudatták vele, mikor a herceg még ágyban feküdt. Néhány ismerőse hozta. Nyomban felöltözött s lerohant a portás loge-ába, hogy nem érkeztek-e levelei. Mikor leért, a portásnénak a nyakába borult s fölkiáltott:

— Madame, ez életemnek a legszebb napja!

Azután elrohant. A portásné természetesen nem tudta, hogy egy királynak a testvére ölelte meg.

Arzén herceg egy restaurantba igyekezett a Rue de Helderbe, hol a délutánt nagy vigalomban töltötte néhány barátjával, megünnepelvén testvérének a trónraléptét. Valaki egy belgrádi táviratot mutatott neki, mely azt jelentette, hogy a királyt és a királynét *à coups de feu* (pisztolylövésekkel) ölték meg.

— Természetesen, *à coups de feu*, — mondá Arzén herceg, — mert nálunk nem szoktak másképp operálni. A szerbek legalább most ez egyben erélyesek voltak.

Este egy nagy restaurantban étkezett a Madelaine-templom közelében, *Szokoveszko* orvos és *Tolsztoj* orosz ezredes társaságában. A pezsgő patakokban folyt s a herceg többször örömét fejezte ki a fölött, hogy Szerbia népe megszabadult azoktól, akik megbecstelenitették.

De hogy visszatérjünk a Rue de Helderben lévő restaurantra, jobban mondva, *bar*-ra, ott a következőképp jellemzik a herceget:

— Mily pompás ember, — mondá tegnapelőtt délután egyik barátja. — Mily bátors bőkezü. Ha megkapja negyedévi járandóságát, akkor kártyázni kezd. Néha nyer, s olyankor sok pénze van. De nem hat rá. Ha hazatér, a pénzt egy asztalra dobja, s ha oly barátja megy hozzá ilyenkor, ki meg van szorulva, még csak a fejét sem forditja meg, (ha ugyan már az ágyban fekszik) csak ennyit mond:

— Ott van a pénz az asztalon, végy belőle amennyi tetszik.

Az emlitett barban tegnapelőtt rendkivül izgatottan várták a herceget. Az elegáns, monoklis urak és hölgyek nagyban készültek rá, hogy lelkesülten üdvözlik, ha belép. A bar tulajdonosnője, Arzén herceg szivbeli barátnője a magas pénztárban trónolt, palackok, poharak és sajthegyek közt. Élég finom tapintata volt ahhoz, hogy az egész helyiséget vörös-kék-fehér zászlókkal és szalagokkal diszitse föl. Ezek a szalagok vigan röpködtek a pezsgőtől, konyaktól és cocktaittól terhes atmosférában.

Minden pillanatban uj vendég érkezett, s mindenki ezzel a szóval üdvözli az örömtől sugárzó, szőke bar-tulajdonosnőt:

— Bon jour, princesse!

A hölgy, aki tapintatosabb, mint az előkelő urak, kikéri magának ezt a tréfát, mondván:

— Nem szeretem, ha ily dolgokban élcelődnek.

Végre megjelenik Karagyorgyevics Arzén herceg. Halavány az izgatottságtól, de bajusza merészebben kunkorodik fölfelé, mint egyébkor. Az urak és hölgyek fölemelkednek s kórusban kiáltják:

— Kara! A mi Karánk. Éljen Szerbia! Ennyire érezzük mi is a te boldogságodat, Arzén!

A herceg végre belefárad az ovációkba, a tulajdonosnővel és néhány meghittebb barátjával együtt bevonul a hátsó helyiségbe. Az első szobában maradt hivei csak a pezsgős dugók durranását, poharak csörgését hallják, asszonyok kacagásával és urak éljenzésével vegyesen. A hangok zürzavarából kihat egy női hang:

— Drága Arzén, iszom a te harmincöt milliódra!

Natália királyné.

Páris, junius 13.

Soulange-Bodin plébános, akinek nagy része volt abban, hogy *Natália* királyné áttért a katholikus vallásra, a következőket mondta el a királyné lelkiállapotáról:

A királyné bámulatos bátorsággal vette a rémhirt. Egyébiránt már régóta félt a forradalom kitörésétől. Mindig rosszalta fiának politikáját és többször hallottam tőle, hogy nem lehet büntetlenül egy népet ily kegyetlen módon elnyomni. Fia ezzel a politikával zuditotta magára borzasztó végzetét. A királyné tegnap reggel misén volt.

Bukarest, junius 13.

Ideérkezett párisi hirek szerint *Natália királyné állapota aggasztó.* Idegrohamai vannak s néha önkivuleti állapotba esik.

Belgrád, junius 13.

Érdekes egy szerb államférfi következő elbeszélése: Még a mult héten *Sándor* király azon volt, hogy édesanyját, Natália királynét kiengesztelje. Két szerb államférfit küldött *Párisba*, de azok eredménytelenül tértek vissza.

Natália azt válaszolta nekik:

— *Amig Draga Masin a szerb trónt meggyalázza, nincs fiam!*

Natália az uj kormányhoz nyomban táviratot küldött, amelyben engedelmet kér arra, hogy visszatérhessen Szerbiába, hogy eltemethesse fiát.

Páris, junius 13.

A *Liberté* szerint Natália volt királyné a bécsi udvarhoz fordult, hogy a *belgrádi osztrák-magyar követ közvetitésével megkapja az ideiglenes szerb kormánytól fiának hült tetemét.* Natália tegnap este táviratot intézett Belgrádban időző udvarhölgyéhez, *Lesjanin* Szimics asszonyhoz, s azt az ohaját fejezte ki, hogy fia temetésén jelen kivánna lenni. Lesjaninné azt válaszolta, hogy Sándor király temetése már megvolt, különben *mérvadó körök azt tanácsolták*, hogy *Natália álljon el szándékrlt belgrádi utjától.*

A hatás a külföldön.

Berlin, junius 13.

Az itteni szerb követség palotájára kitüzték a gyászlobogót. Az egész diplomáciai kar részvétét fejezte ki a követnek a történtek fölött.

Konstantinápoly, junius 13.

A szerb királyi pár meggyilkolásáról szóló hir a jildizi köröket megrázkodtatta. Hir szerint az első értesülés hatása alatt a Jildiz őrségét megerősitették. *A szerb határ őrségének megerősitésére is rendeleteket bocsátottak ki.* Tegnap a Jildizben és a portán a történtekkel szemben, valamint Karagyorgyevics Péter hercegnek esetleges királylyá való proklamálásával szemben határozatlanok és tartózkodók voltak. Mai portai hirek szerint, néhány török diplomáciai képviselőség jelentéseivel szemben a porta a dolgok általános megitéléséhez és az általános magatartáshoz fog csatlakozni. *A helybeli lapoknak, mint rendesen, most sem szabad a királyi pár meggyilkolásáról, hanem csak azok elhalálozásáról megemlékezniök.* Hir szerint valószinü, hogy *Gruics* volt szerb követ mint szenátor a belgrádi királyválasztásra utazik.

Pétervár, junius 13.

A *Journal de St. Petersbourg* irja: A belgrádi megrázó események Oroszországban, ahol mindazt

ami a szerb nép történetére vonatkozik, a legélénkebb figyelemmel kisérik, mély megindulást keltettek. Bármilyen alkalommal ontanak vért Szerbiában, ez Oroszországban mindig részvétet kelt, annál is inkább, mert a jelen esetben barátságos állam királya és királynéja estek ily szörnyü halálnak áldozatul. A *Novoje Vremja* kiemeli, hogy Szerbia belső helyzete nem ad okot komoly nyugtalanságra. Még kevésbé van ok attól tartani hogy a belgrádi események kedvezőtlenül hatnak a külpolitika menetére. Valamint *Ausztria-Magyarország, ugy Oroszország is be fogja várni a szerb nép képviselőinek döntését.* Ezen, az általános békére oly kedvező helyzetre az e két hatalom között 1897-ben kötött egyezmény kétségkivül hatást gyakorolt. Karagyorgyevics elismerése nem fog nehézségekbe ütközni.

A kereskedők állásfoglalása.

A *Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége,* tekintettel arra, hogy a kötelékébe tartozó magyar gyárosok szerb kincstári szállitásokban tetemes mértékben érdekelve vannak, amennyiben részben fontos szerb kincstári szállitások iránt kötelezettségeket vállaltak, amelyek még ezután bonyolitandók le, részben pedig követeléseik állanak fenn a szerb kincstárral szemben, a Belgrádban beállott válság első hirére sürgős beadványban fordult gróf *Goluchowski* közös külügyminiszterhez azzal a kéréssel, hogy utasitsa a közös külügyminiszter ugy belgrádi követségünket, mint Szerbia területén müködő összes konzulátusainkat, hogy a magyar gyáriparosokat a viszonyoknak megfelelő erélyes és hathatós támogatásban, minden megkivántató felvilágositásban és erélyes jogvédelemben részesitsék ugy a szerb kincstárhoz való viszonyukból kifolyóan, mint szükség esetén szerb alattvalókkal szemben.

Belgrád, junius 13.

Dr. *Dumba* osztrák-magyar követ a rendes módon tovább intézi a kereskedelmi ügyeket, nehogy a kereskedelmi érdekek kárt szenvedjenek azonban a monárkia követe csakis ezekre a kérdésekre szoritkozik. Dr. Dumba most hosszasan tanácskozott Kazevics-csel.

Belgrád polgárságának első megnyilatkozása az a nagygyülés volt, amit a nagykereskedők egyesületében tegnap este és ma délelőtt tartottak. Minden számottevő nagykereskedő, Belgrád legelőkelőbb polgárai résztvettek az órákon át tartó értekezlet határozati javaslatának megállapitásában, melyet a hétfői nemzetgyülés elé terjesztenek.

Mindenekelőtt kifejezést adnak reményüknek, **hogy a változás** Szerbia boldogulását **eredményezi,** és **fölkérik a kormányt,** hogy támogassák **a** polgárságot abban a törekvésben, hogy az összes pártok **részvételével egy nagy,** igazi **nemzeti párt szerveztessék Szerbia jogainak** és teljes függetlenségének **mindenkori védelmére.** Egyuttal pedig ez a párt a királyt is mindenkor informálhassa közvetlenül Szerbia népének **igazi hangulatáról.** Követelik továbbá, hogy előzetesen **megértessék a** királylyal, hogy Szerbia törvényei **iránt föltétlen tisztelettel viseltetve,** a korona fényét **a legnagyobb** gondossággal óvja meg, az uj király **választása** még az 1901-iki alkotmány alapján történjék **meg, de állittassék vissza azonnal az** 1888-iki alkotmány. **Erre tegyen** esküt is a király, azért, mert az 1888-iki **alkotmány** sokkal szabadelvübb, alkotmányosabb, **kevesebb** prerogativát ad a királynak. Ha **a** föltételeket **és az** 1888. alkotmányt elfogadja, választható csak **uj király,** kinek személyére vonatkozólag nem tesznek javaslatot. Ezt teljesen **a nemzetgyülés** bölcs belátására, hazafiságára bizzák.

Minderről a nagykereskedők számottevő organuma, a *Trgovacki Glasnik* holnap külön kiadásban ad jelentést, melyet városszerte nagy érdeklődéssel várnak, ez lévén első megnyilatkozása a polgárságnak. Holnap délben a vidékről megérkező képviselők és szenátorok a kormánynyal és a polgársággal közös konferenciát tartanak a nemzetgyülés tárgyában.

A belgrádi börzére az események alig voltak befolyással, az árfolyamokban tegnap és tegnapelőtt alig néhány centimnyi volt az áresés. *Az a mód és felfogás, amelyben a budapesti sajtó tárgyalja a belgrádi eseményeket, itt általános megelégedést kelt.*

Apróságok.

Az összeesküvők haragja és gyülölete első sorban dr. *Petronievics* Sándor, Sándor **király kabinetirodájának főnöke** ellen **irányult, a ki a legbefolyásosabb emberek** egyike **volt** Szerbiában, Sándor királynak legbizalmasabb **embere és mindenben fő tanácsadója.** Érdekes, hogy mégis éppen ő kerülte ki a rettenetes sorsot, a mely az Obrenovicsok egyetlen hü emberét sem kimélte meg. Menekülését a véletlennek köszönheti amennyiben éppen utban volt Bécsből Pétervárra. Az volt a küldetése, hogy Bécsben és az orosz udvarnál kieszközölje a szerb királyi pár fogadását. Hir szerint Bécsben eredményesen is végezte föladatát, amennyiben igéretet kapott Sándor király óhajának teljesitését illetőleg s most utban volt Pétervárra, de időközben bekövetkezett a konakbeli gyászos vérontás, amely utjának továbbfolytatását immár fölöslegessé teszi. Kétségtelen, hogy a történt események után Petronievics nem tér többé vissza Szerbiába.

*

A *Politiken* cimü dán lap egyik párisi távirata szerint Karagyorgyevics *Bozsidar* herceg ugy nyilatkozott, hogy Sándor király meggyilkolása nem függ össze a politikával, hanem az egész csak egy megcsalt férj bosszuja. Ez Masin ezredes a királyné sógora, aki rájött, hogy felesége a királylyal viszonyt folytat...

*

Érdekes, hogy a két dinasztián, az Obrenovicsokon és Karagyorgyevicseken kivül egy sokkal régebbi szerb uralkodócsalád utódai is igényt tarthatnak a szerb trónra. Ez a család a *Nemanidák,* akik 1200 óta viselték Szerbia koronáját, miután már annakelőtte is uralkodtak egyes törzsek fölött és *Uros* cár halálával (1371) minden hatalmukat elveszitették. Ennek a családnak három ivadéka az osztrák-magyar hadsereg kötelékébe tartozik: *Nemanics* Vilmos ezredes, a 42. hadosztály-tüzérezred volt parancsnoka, most nyugalomban van Bécsben; öcscse, István, főhadnagy és hadkiegészitő-kerületi parancsnok a szerajevói 1. bosznia-hercegovinai gyalogezrednél; végül *Nemanics* Nikola hadbiztossági számtiszt, ugyancsak Szerajevóban. Jóllehet a Nemanics-család tudatában van származásának, igényük a szerb trónra teljesen feledésbe merült s ők sohasem is reklamálták.

Draga királyné fivére, ki májusban a brüsszeli hadiiskolát látogatta, ott egy fiatal párisi nővel ismerkedett meg, akivel viszonyt kezdett. Május közepén *Lunyevica* visszatért Belgrádba, ahonnan kedvesével állandóan levelezett. A hölgy szerdán még egy képes levelezőlapot kapott Lunyevicától e szavakkal: „Mielőbbi viszontlátásra!“ Másnap a lapok már jelentették a katasztrófát. A fiatal hölgy erre azonnal a következő táviratot adta föl Belgrádba:

Lunyevica Nikodémnak Belgrád. Táviratozz azonnal, aggódom. *Nanette.*

Csak tegnap érkezett meg a válasz, amely igy szól:

Távirat kézbesithetetlen. Cimzett Lunyevica Belgrádban halott.

HIREK

Budapest, junius 13.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Junius 15 ikén uj **előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **A Budapesti Napló legközelebbi száma hétfőn reggel jelenik meg, minthogy a kereskedelmi miniszter a belgrádi eseményekre való tekintettel a nyomdák vasárnapi munkaszünetét erre az alkalomra felfüggesztette.**

Magyar nemesség. A király *Wertheimer* Edének, a pozsonyi jogakadémia tanárának és törvényes utódainak az iskolaügy és a tudomány terén szerzett érdemei elismeréseül a magyar nemességet adományozta a *monori* előnévvel. A kitüntetésről szóló királyi kézirat a hivatalos lap mai számában jelent meg.

— **Lujza hercegnő ügye.** *Lindau*ból táviratozzák, hogy a toszkánai nagyherceg tegnap délután odaérkezett. *Lachenal* és *Lehme* ügyvédek szerdán és csütörtökön odaérkeztek. Lujza hercegnő valószinüleg kedden fog elutazni.

— **A pápa egészsége.** Az egymást kergető izgalmas hirek sokaságában ma uj szenzáció született. A *pápa* állapotáról szólt a hiresztelés és a szerkesztőségek alig győztek válaszolni a telefonon kérdezősködőknek, hogy a hiresztelésnek semmi alapja sincs. Nagyon valószinü, hogy más nagyvárosokban is ugyanoly hirek keltek szárnyra, mert éjjel a félhivatalos hirszolgálat a következőket jelenti:

— *A pápa jó egészségnek örvend.* Dr. *Lapponi,* a pápa udvari orvosa, két nap óta nem volt a Vatikánban.

— **Az őrült merénylő. Minden kétséget kizárólag** megállapitható, hogy a tegnapi bécsi merényletet, amely szerencsére meghiusult, egy elmebajos ember követte el. Reich Jakab, a merénylő, már több izben volt elmegyógyintézetben s paralizis progresszivában szenved. Ugy látszik, hogy sulyos mulasztás terheli a galiciai tartományi választmányt, amely Reich Jakabot ez év május 16-án átadta Bécs város községtanácsának azzal a megjegyzéssel, hogy Reich nyugodt, apatikus, egyszerü és legkevésbé sem veszedelmes ember. Szerencsére nem okozott veszedelmet, de könnyen végzetessé válhatott volna ez a nyugodt apátia. Reich nős ember. 1901-ben elvette egy gazdag galiciai kereskedőnek a leányát, de félév mulva felbomlott a házasság. Ekkor Amerikába ment, de ott oly nyomorba jutott, hogy koldulásból tengődött. Egy teherhajón ujra visszajutott Európába s Londonból koldulással jutott Lincig. Majd Bécsbe került, ahol mint őrültet tébolydába internálták. Mint Bécsből táviratozzák, a király ma már nyolc órakor reggel Bécsbe hajtatott a schönbrunni kastélyból. Az utcán a nép lelkesen üdvözölte a királyt. Itt emlitjük meg, hogy *Halmos* János polgármester ma a főváros közönsége nevében a kabinetirodába táviratot küldött, amelyben örömét fejezi ki a merénylet meghiusitásán.

*Bécs*ből táviratozzák: Midőn a király délután 1/25 órakor Schönbrunnból a Burgba hajtatott, a Máriahilferstrassén nagy közönség gyült össze és helyenkint sürü sorfalat állott és a királyt, aki a kétes időjárás dacára nyitott kocsiban ment báró *Apor* szárnysegéd kiséretében, élénk ovációkban részesitette. Mindenütt élénk hoch-kiáltások hangzottak fel. A férfiak és nők kalapokat és zsebkendőket lengettek. A *király* kegyesen mosolyogva katonás üdvözléssel köszönte meg az ovációkat.

— **A képviselőház halottja.** Megint halottja van a képviselőháznak: dr. *Hadzsy* János, az ujverbászi kerület országgyülési képviselője, aki ma délben 52 éves korában meghalt. *Hadzsy* csak az utolsó választások óta volt tagja a Háznak, de szeretetreméltó modorával, férfias jellemével gyorsan kivivta képviselőtársainak rokonszenvét az ellenzéken is. A szabadelvüpártnak volt tag. A fuzió előtt a bácsmegyei nemzetipártnak volt egyik vezérembere és *Apponyinak* bácsmegyei körutján benső barátság fejlődött ki közte és a képviselőház mai elnöke közt. Nemzeti párti programmal több választáson fel is lépett, de sem orvosi tudományának nagy hire, sem Apponyinak ékesszólása nem használt. *Hadzsy* mindig kisebbségben maradt és csak a fuzió után, mint a szabadelvüpárt jelöltje kapott mandátumot. Dr. *Hadzsy Topolyá*n lakott, mint a Délvidék egyik legkeresettebb orvosa. A Délvidék betegei valóságos bucsujárásban keresték föl és főképp mint szemorvosnak messze földön hire volt. Nagy tudományával a *topolyai csodadoktor* nevet érdemelte ki, de a nép vonzódása főképp nemesszivüségében rejlett, amely a szegényeket szivesen gyámolitotta. Házassága révén több fővárosi patricius családdal állt rokonságban. Az utóbbi időben idegbaj támadta meg, amely nehány hónappal ezelőtt sötétséget boritott lelkére.

— **Eötvös Károly elnöksége.** Az *Erzsébetvárosi Demokrata-Kör* ma este 6 órakor rendkivüli közgyülést tartott dr. *Oláh* Gyula tanár elnöklete alatt, melyen *Bessenyey* Ferenc lemondása óta üresen maradt elnökségének betöltése fölött határoztak s egyéb tisztségekre is megejtették a választásokat. *Oláh* Gyula inditványára nagy lelkesedéssel egyhangulag dr. *Eötvös* Károly országgyülési képviselőt elnöknek, *Földiák* Gyulát, *Goldschmid* Berivát és dr. *Somogyi* Lajost társelnököknek választották meg, mely után a választmányt egészitették ki két taggal. Az elnök inditványára a közgyülés egy 15 tagu bizottságot küldött *Eötvös* Károly lakására, hogy az elnöki tisztet neki felajánlják, egyszersmind felkérjék a közgyülésre való közvételre. *Eötvös* Károlyt *Oláh* Gyula fogadta a szép beszéddel és felkérte, emelje fel magasra azt a zászlót, melylyel meg fogjuk közeliteni a mai kor eszményét: az egyenlőséget, testvériséget és szabadságot.

Eötvös Károly a következőket mondotta: Tisztelt barátaim! Tisztelt uraim! A bizalommal és becsülettel felajánlott tisztséget bizalommal és becsülettel elfogadom. Avval az erővel és iparkodással vezetem majd e kört, amely tehetségemből kitelik, hogy a közélet terén a korhadt intézményeket kiküszöböljük, a közerkölcsök tisztaságát megóvjuk, hogy a demokrata elvek uralják a helyzetet. Legyen a közerkölcs a becsületes munkának megbecsülése. Nagy feladat vár ránk itt az ország központján, a fővárosban. Van már a demokrata eszméknek egy kitünő képviselője az országházában, aki nagy becsülettel és kitartással harcol. Neki most társak, katonák kellenek, mert nehezebb sokszor az a harc, amit ott küzdenek, mint amit fegyverrel harcolnak. Ebben a küzdelemben én őt vezéremnek tekintem. Fáradoztam én is e téren, talán lesz is eredmény. Tisztelt barátaim, azért szerveztétek e kört, hogy a nemzetek ügyét előrevinni segitsétek. Ebben a munkában én is részt veszek, de ki kell jelentenem, hogy én csak egy ember vagyok, hogy sikert arassunk, ahhoz az önök támogatása szükséges. Lesz személyi harcunk is a fővárosi választások alkalmával, de azt megvivjuk azért, hogy elveinket diadalra juttassuk. Egyébként pedig soha személyeskedésbe nem bocsátkozom, de ha összejövünk, mindig mindenkit meg fogok kérdezni mindenről, hogy én is mindent tudjak. Ha igy összefogunk s a közjóért dolgozunk, hiszem, hogy az Isten megáld — amit kérek is. A beszédet nagy tapssal és éljenzéssel fogadták.

Ezután *Olay* Lajos képviselő üdvözölte Eötvös Károlyt. Majd *Eötvös* Károly beszélt és hangoztatva a demokrata elveket, megköszönte a beléhelyezett bi-

zalmat s a gyülést bezárta. A gyülés után bankett volt, amelyen számos felköszöntő hangzott ell. A legtöbb természetesen a vajdát éltette, akit valósággal rajongó szeretettel vettek körül hivei.

— **Semper idem.** Lapunk ünnepi tárcáját („*Semper idem* vagy a társadalom oszlopai“) az *Alkotmány* nagyon kifogásolja s a sárga földig lepocskondiázza *Yartin* álnév alá „rejtőzködő“ munkatársunkat, a tárca iróját. Tisztelt laptársunk kisüti, hogy a tárca tárgya és morálja az, hogy az ó-korban épp ugy, mint mostanság is csak az az egy célja volt a vallásnak, hogy uralkodjék a tömeg fölött s kifoszsza azt filléreiből. Az *Alkotmány* szerint munkatársunk pokoli rabulisztikával és feneketlen cinizmussal bizonyitja ezt a tételt s megköveteli, hogy a *Budapesti Napló az ő vallását* tartsa tiszteletben. Sok mindenfélét lehetne erre felelni, szelidet ugy, mint borsosat, de csak a következőkre szoritkozunk: munkatársunk, amennyire csak végig tud tekinteni a családján, mindenütt római-katholikusokat lát. Maga is az, mi több, a jezsuitáknál tanult mint bennlakó. Profitált ott sok mindenfélét, pozitive, de leginkább negative. Még mindig katholikus, de már nem római. Vagyis immár különbséget tesz katholikus vallás és katholikus vallás közt. S ezt az átkos evolució teszi, melyet az *Alkotmány*-nál hatalmasabb areopág sem állithat meg utjában. Ezek után munkatársunk szintén megköveteli, hogy ezentul az *Alkotmány* is tartsa tiszteletben az ő vallását.

— **Tizéves találkozó.** *Farkas* Ákos miskolczi takarékpénztári főkönyvelő felkéri mindazokat, akik a miskolczi középkereskedelmi iskolában 1898. évben tettek érettségit, sziveskedjenek az általuk akkor megállapitott tizéves találkozóra junius 28—29-ikén megjelenni, vagy távolmaradásukat vele levélben közölni.

— **Az uj müegyetem bokrétaünnepe.** A királyi József-müegyetem részére a Lágymányoson épülő vegytani pavillon bokrétaünnepét szombaton délután tartották meg. Az ünnepélyre megjelentek: dr. *Ilosvay* Lajos rektor. *Czigler* Győző tervező müépitész, dr. *Wartha* Vince miniszteri tanácsos, *Tötössy* Béla müegyetemi tanárok és több más előkelőség. Az urak előbb tüzetesen megszemlélték az épületet és azután végighallgatták a felköszöntőket, melyeket az összes munkás jelenlétében egyik pallér mondott, éltetvén mindazokat. akik az épitkezésben közremüködtek. Ünnepély után a munkásokat megvendégelték és megjutalmazták.

— **Házasság.** Nemestóthi *Szabó* Béla, az Edvárd angol király nevét viselő 12-ik számu huszárezred főhadnagya, e hó 16-ikán tartja egybekelését *Vaszary* Ilonkával, néhai *Vaszary* János és neje született nedeliczi *Horváth* Ilona leányával, *Vaszary* Kolozs bibornok-hercegprimás unokahugával, Fonyódon.

Fischer Henrik Akasztóról eljegyezte *Róth* Etelka kisasszonyt, *Róth* Ferenc leányát Dunavecséről.

Rózsa Béla, a Salgótarjáni Kőszénybánya-Részvénytársulat főhivatalnoka eljegyezte *Latzkó* Irén kisasszonyt, *Latzkó* Mór L. budapesti udvari ékszerész leányát.

Rosinger Simon abauj-szikszói terménykereskedő eljegyezte *Rosenthal* Matild kisasszonyt Miskolczon.

— **Jövendő.** *Bródy* Sándor kitünő heti revüjének holnapi száma gazdag és érdekes. Az aktuális politikai cikkek mellé jeles irodalmi költemények sorakoznak. A *Jövendő* uj száma ezeket a cikkeket tartalmazza:

B. S.: Bün és bünhődés. *Degasten:* Sándor és Draga. Báró *Dániel* Ernő: Följegyzések az obstrukcióról. *Braun* Sándor: Egy kereskedő naplója. *Anatole* France: Női zárdák. *Csizmadia* Sándor: A lokomotiv. *Bársony* István: Nyár elején. *Tömörkény* István: Az altiszt. *Rudyard* Kipling: Tavaszi forradalom. Joost van *Guyden:* A poéta. *Gárdonyi* Géza: Gyermekkori emlékeim. *Erdős* Renée: Egy leány élete. *Tolsztoj* Leo: Háboru és béke. Természettudomány. Irókról — könyvekről.

— **Egy huszárkapitány balesete.** *Nyiregyházán* tegnap sulyos baleset érte *Orosz* György honvéd-huszárszázadost. Tegnap délután kikocsizott, de lovai valamitől megbokrosodtak s elragadták a kocsit. A kapitány a magas kocsiülésről lezuhant, lábát törte és veszedelmes zuzódásokat szenvedett. A közbecsülésben álló katonatiszt iránt általános a részvét.

— **Halálozás.** *Beimel* Sámuel a Schlesinger és Pollákovics cégnek hosszu éveken át volt buzgó és derék tisztviselője, akit a főváros kereskedő világában jól ismertek, szerettek és nagyrabecsültek, ma esti hat órakor, 67 éves korában elhunyt.

— **A királyi palota ujjáalakitása.** A királyi palota épitésével egyidejüleg a déli oldalon levő udvari kertet is átalakitják. Még a mult évben épitettek egy hatalmas üvegházat s egy kisebb melegházat, amelyek a pálmák s délszaki disznövények befogadására szolgálnak. Most a régi üveges virágágyakat mind szétszedik s helyettük ujakat épitenek nagy költséggel, *Mraz* udvari főkertész tervei s utasitásai szerint. A munkálatokat tegnap kezdték meg s azokkal még a nyár folyamán elkészülnek.

— **Készül az eskü-téri hid.** Az eskü-téri hidról az utóbbi napokban az a hir terjedt el, hogy a budai pillérje megrepedt. A riasztó hirre vonatkozólag *Szánthó* Albert müszaki tanáasos egy ujságiró előtt kijelentette, hogy a hir teljesen valótlan. Ellenkezőleg, az eskü-téri hid ugyszólván teljesen készen áll. A szögezések, a csiszolási és diszitési munkálatok vannak még hátra, amelyek csak hat-hét napot igényelnek. A hidon már a villamos vasuti sinpárokat is lerakták. Tavaly óta a 11 miliméter előrehajláson kivül semmi csuszamlást nem konstatáltak, a hid azóta változatlanul és rendületlenül áll. Az eskü-téri hid előrehajlását összehasonlitva a többi dunai hidaknak az épités után észlelt előrecsuszásával, megállapitható, hogy az uj hid elhajlása aránytalanul kisebb, mint a többi hidaké volt. Az éj hidat a *jövő hónap végén nyitják meg a gyalogjárók számára.* A hid ünnepélyes megnyitása október elején lesz, amikor teljesen át fogják adni a közforgalomnak. Ma délután különben a bécsi müegyetem hallgatói, körülbelül kétszázan, Ulbricht egyetemi tanár vezetése alatt megtekintették az uj hidat. Szánthó Albert müszaki tanácsos kalauzolta őket és részletes magyarázatot nyujtott a hid épitéséről.

— **Önkéntelen vendéglátás.** A vendéglátások krónikájában szokatlan helyzetbe jutott a Dunagőzhajózási társaság. Ugyanis két szegény orosz asszony már két hónapja utazik le és föl a Dunagőzhajózási Társaság egyik hajóján, anélkül, hogy valamelyik kikötőben partraszállhatnának. A két asszony *Szilisztriában* szállott a hajóra, Ruszcsukba igyekezett. Azonban mire Ruszcsukba érkeztek, utlevelük érvényessége, amelyiket a budapesti francia főkonzul láttamozott, lejárt és nem engedték őket kiszállni. A kapitány kénytelen volt tovább vinni őket abban a reményben, hogy a legközelebbi állomáson talán partraszállithatja őket. Ott azonban hasonlóképp jártak. Ujra tovább szállitotta tehát őket, de sem Bulgáriában, sem Szerbiában, sem pedig Romániában nem engedték a két asszonyt a szárazföldre lépni. Igy haladtak egész a végállomásig, majd visszatértek Szilisztriába, de ott is visszautasitották őket. A magyar határon, Orsován szintén nem sikerült megszabadulni tőlük és ujra kénytelen volt velük visszamenni. Igy utaznak már több mint két hónapja és ez idő alatt, mert az asszonyoknak nincs pénzük, ingyen látják el őket élelemmel. A hajóstársaság végre is egy galaci állóhajóján helyezte el a két asszonyt akik még máig is ott élnek a társaság költségén, amelyik már lemondott róla, hogy két önkéntelen utasától valaha megszabaduljon.

— **Micsinai a börtönben.** *Micsinai* Mihály, a tolvaj postakocsis az éjszakát a főkapitányság egy második emeleti cellájában töltötte. Reggel levezették a nyilvántartási osztályba, ahol törzslapot készitettek, antropometrikus méreteket vettek fel róla s azután négyféle állásban lefényképezték. Micsinai állandóan nyugodtan viselkedik s nem veszi komolyan a fogságot. Mikor megfésülték, kiváncsian kérdezte:

— Miért cicomáznak?

— Le fognak fotografálni, — magyarázta neki a nyilvántartás főnöke.

— Az jó lesz, — válaszolt mosolyogva — ugyis csak gyerekkoromban állottam masina előtt. De ha már megfésülnek, borotváljanak is meg.

Ezt a kivánságát azonban nem teljesitették.

Micsinait *Bérczy* Béla rendőrkapitány délután két órakor kivitte a rákosi erdőbe, hogy megkeressék az elásott 3000 koronát.

A rákoskereszturi határban állapodtak meg Bérczi kapitány és két detektivje Micsinaival s Micsinai a rozsföldek közé vezette Bérczi kapitányt. Rövid bolyongás után egyszerre csak megállapodott Micsinai az egyik rozstábla előtt:

— Itt dobtam el a kazettát! — mondta.

A detektivek a zöldelő rozstáblában hamarosan rá is akadtak a kazettára, amely egészen össze volt zuzva s látszott rajta, hogy Micsinai nagyon sokat bajlódott a felnyitásával.

Micsinai innen azután nagy biztossággal vezette a társaságot arra a helyre, ahol — Kis-Tarcsa és Czinkota között — a gróf Batthyány telep közelében lévő erdőségben a pénz egyrészét elásta. Egy fa tövében találták meg a mintegy tiz kiló sulyu ezüstpénzt — 1690 koronát — amely egy és ötkoronásokból állott. Az ellopott pénzből még mintegy 800 korona hiányzik, ezt Micsinai az utóbbi napokban, egy távolabbi helyen ásta el s mivel az idő már későre járt, ennek a felkeresését Bérczi kapitány holnapra halasztotta.

— **Vendéglősök tanoncziskolája.** A budapesti vendéglősök szakirányu tanoncziskolájában ma tartották meg az évzáró vizsgálatokat *Gundel* János ipartársulati elnök és *Walter* Károly igazgató vezetése alatt. A szakiskolában, amely *Glück* Frigyes áldozatkészségének köszönheti létrejöttét, a pincértanoncok az általános ismereteken kivül a vendéglői szakismeretekben nyertek alapos oktatást három párhuzamos osztályban. A vizsgálatok befejezése után kiosztották a jutalmakat. *Glück* Frigyes 10.000 koronás alapitványának 400 koronát tevő utazási ösztöndiját *Dankovszky* Ede szakácsfiu, a tavaly kiosztásra nem került 400 koronát *Dobos* István pincérfiu nyerte el, François Lajos 100 koronás alapitványát *Weber* Gyula és *Krammer* Lajos között osztották meg.

— **Letartóztatott pénzhamisitók.** Az utóbbi időkben az Angyalföldön tömérdek hamis ötkoronás, koronás és 20 filléres került forgalomba. A pénzhamisitókat nem tudta kinyomozni a rendőrség, mert nem maguk hozták forgalomba a pénzt. Rendes szokásuk az volt, hogy gyerekeket küldtek a boltokba a hamis pénzzel, akiknek legtöbbször sikerült is túladni a hamis pénzen. Tegnap azonban az egyik pénzhamisitó rajtavesztett. A rendőrök, akik már régóta figyelték a pénzhamisitókat, tegnap észrevették, hogy *Szőke* Mátyás 27 éves lakatos-segéd hamis pénzzel küld el egy gyereket. Elakarták fogni. Szőke azonban elfutott. Csak hosszas hajsza után sikerült elcsipni. Külső Váci-ut 118. számu lakásán találtak 20 filléres, koronás és 5 koronás gipszöntvényeket és sok hamis pénzt. Társát is hamarosan kinyomozták, ez *Füstös* Sándor 31 éves vasöntő.

— **Kirándulások a magyar fürdőkbe.** Mindinkább népszerübbé válik az *Idegenforgalmi Vállalat* azon kezdeményezése, hogy olcsó kirándulásokkal tegye lehetővé a hazai fürdők megtekintését és igy a fővárosiak vasár- és ünnepnapjaikat nem a város poros levegőjében, hanem az ország szebb vidékein tölthetik. A hazai vasutak az *Idegenforgalmi Vállalat*-nak nagyobb kedvezményt adtak, amelynek alapján — Péter és Pál ünnepére — három csoport is indul a vidékre. Az egyik a fenyveserdőkkel övezett, szép *Bártfafürdőt*, a másik a vadregényes Vágvölgyén át a magas *Tátrát* fogja meglátogatni, mig a harmadik csoport az *Aldunára* megy. Ez érdekes kirándulások, melyekhez a vidékről is csatlakoznak, valóban méltók a közönség érdeklődésére. A részletes programmtervezetek a vigadótéri *Menetjegyirodában* és ennek 27 fiókirodájában dijtalanul kaphatók.

— **Barrison Lona Ős-Budavárában.** Az ős-budavári nagy varieté-szinpadnak kétségtelenül a legérdekesebb és legszenzációsabb attrakciója lesz *Barrison Lona* aki kedden, junius 16-án lép fel először, a közönség óriási érdeklődése mellett. Mindenki ismeri Barrison Lonának a hirét, amely e legkiválóbb varieté-müvésznőt végigkisérte a világ legelső varieté-szinpadjain s fölösleges dolog volna őt ujra felfedezni a főváros közönsége előtt, hiszen pár évvel ezelőtt — mint a Barrison-leányok kis csapatának vezetője — itt is hóditott. Azóta müvészete tisztult, egyénisége még vonzóbb, kedvesebb lett s a külföldi sajtó általános elismeréssel és elragadtatással beszél az ő hires *Budavár-jelenetéről*, amelyben bizonyára itt, az ős-budavári varieté-szinpadon is nagy sikert fog aratni. A közönség széles köreiben olyan nagy érdeklődés nyilvánul az első, bemutató előadás iránt, hogy a páholyokra nagyon sok előjegyzés történt, ami arra mutat, hogy Barrison Lonának müvészi hirét még nem felejtette el a főváros közönsége.

FŐVÁROS

(*) **A vizvezetéki igazgató fegyelmi ügye.** Tavaly juniusban a vizvezeték földmondta a szolgálatot s néhány napig a közönség ivóviz helyett piszkos folyadékot kapott. A vizvezetéki igazgató jelentésében igazolta, hogy a mizériát nem mulasztás okozta, de a polgármester mégis, különösen a közönség megnyugtatására *Kajlinger* Mihály vizvezetéki igazgató ellen megindította a fegyelmi vizsgálatot. Meghallgatták *Wartha* Vince és *Kovács* S. Aladár müegyetemi tanárokat, akik mint szakértők konstatálták, hogy a vizvezetéki zavart sem előre látni, sem akadályozni nem lehetett. A szakértők nyilatkozata tehát igazolta a vizvezetéki igazgatót s a fegyelmi választmány mai ülésén Kajlinger ellen a további eljárást megszüntette.

SZINHÁZ, ZENE

** **Nemzeti Szinház.** A tömeges följléptetésnek megvan az az előnye, hogy a vidéki vendégszereplőkkel hamarabb végezhet az igazgatóság. De a vendégjátékosokra nézve annyiban talán hátrányos ez a sommás fölléptetés, hogy a figyelem tulságosan megoszlik a próbálkozók közt és egyre-egyre nem jut annyi, amennyit az illetők megérdemelnének. Jókai Mór *Arany emberé*ben ma hárman léptek föl a nemzeti szinpadon: *Komlóssy* Ilona, *Bónis* Lajos és *Kesztler* Ede. A két előbbi már tegnap bemutatkozott a *Constantin abbé*ban, mind a kettő kedvező sikerrel. Mai föllépésük ezt a sikert nem fokozta tulságosan, de nem is szállitotta le odáig, hogy kiábrándulásról lehetne szó. Csak azt a kifogást hozhatnók föl ellenük, hogy a romantikus darab légkörében nem tudtak olyan közvetlenek lenni, mint a francia vigjátékban. Igaz, hogy az érzések itt jobban föl vannak csigázva és az alakok a költői fantázia révén tulmennek a mindennapiság határán; a reális

„THERAPIA-PALACE“ Dr. Ebers Henrik főorvos szakavatott vezetése alatt. CIRKVENICÁN, Fiume mellett. Nyáron tengeri-fürdő. Télen hidegvizgyógyintézet. Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — Magyar konyha. — Magyar levelezés. — A tengerpart főrenye Kneipp-kura.

jellemzés itt tagadhatatlanul nehezebb; de a gondolkodó és magát fegyelmező színész ereje éppen abban áll, hogy amikor a szerepében rejlő fantasztikus tartalmat a maga egész szinpompájában csillogtatja előttünk, ugyanakkor az emberi vonásokat is élethiven tünteti föl; beszédével és gesztusaival megmarad a természetesség határai közt. *Kesztler* Ede, a nagyváradi szinház tagja, ma este Timár szerepét játszotta és éppen ugy megnyerte a budapesti közönség rokonszenves jóakaratát, mint *Komlóssy* Ilona Noémi és *Bónis* Lajos Kristyán Tódor szerepében. Hatalmas, mély, gyönyörüen csengő hangja már akkor feltünt, amikor az országos sziniakadémia növendéke volt. Ez a hatalmas hang most még egy kissé monoton, de ha szélesebb regiszterre tesz szert, ha változatosabban tud majd szinezni, ha odáig bővül, hogy a lágy és finom átmenetek kifejezésére is alkalmas lesz: nevezetes tényező lehet a szinjátszó-müvészet szolgálatában. Ugy gondolom, hogy idővel, a nagyobb éretség fokán, a lélek teljes kifejlésével: tényes jövő várakozik rá a hősök és heroikus apák szerepkörében.

(*á. e*)

** **Magyar drámairók egyesülete.** A magyar szinpadi szerzők egyesületének megalakitása érdekében már több kisérlet történt, mely azonban eredményre nem vezetett. Most olyan helyről indult meg a mozgalom, amely remélni engedi, hogy a szerzők egyesülete már a legközelebbi időben létrejön, ami nagyon üdvös hatással lesz szinpad-irodalmi viszonyainkra. A mozgalmat most *Berczik* Árpád és *Herczeg* Ferenc inditották meg, akik bizalmas értekezletre hivták meg a szinpadi irodalom több kiválóbb tagját, amelyen az egyesület megalakitásának módozatait fogják megállapitani. Az értekezlet holnap délelőtt lesz a miniszterelnöki palotában, *Berczik* Árpád hivatalos helyiségében.

** **Vendégszereplések a Nemzeti Szinházban.** A jövő hét csaknem minden estéjén vendége lesz a *Nemzeti Szinháznak*. *Szakács* Andor a *kolozsvári* Nemzeti Szinház tagja kedden a Faust *Mefisztó* szerepében, csütörtökön pedig az Othello *Jágó* szerepében lép fel. Ezen az estén a cimszerepet szintén vendég: *Kesztler* Ede, a *nagyváradi* szinház tagja fogja játszani. Szerdán *Szohner* Olga, a *nagyváradi* szinház tagja az *Egér*ben *Márta* szerepét, vasárnap pedig a *Virágfakadás Nelli* szerepét játszsza. Pénteken *Papp* Mihály, a *szabadkai* szinház tagja a Bor *Matyi* szerepében és vasárnap a Föld *Bódi* szerepében mutatkozik be. A bor Baracs Imre szerepét pénteken *Hunyadi* József, a *pozsonyi* szinház tagja játszsza; végül szombaton *Klenovics* György, a *debreczeni* szinház tagja az *Essex gróf* cimszerepében vendégszerepel. Ez alkalommal *Erzsébet* királyné szerepét a beteg *Jászai* Mari helyett *S. Fái* Szeréna fogja játszani.

** **Hangverseny.** A *Budapesti posta- és távirdatisztviselők ének- és zeneegylete* sikerült hangversenyt rendezett a II. kerületi Lövölde termében. A nagyszámu előkelő közönség igaz élvezettel hallgatta a jól összeválogatott müsor minden számát és leikes tapsokban adott kifejezést tetszésének. Különösen az egyesület nemrégiben alakult zeneiskolájának két növendéke, *Mészáros* Karola és *Mallicza* Mariska arattak élénk sikert. Az előbbi kiváló hegedü-, az utóbbi pedig zongoraiátókával. Az egyesület férfiénekkara a már megszokott jeles kvalitásokkal adta elő *Lányi*, *Seitz*, *Huber Kálday* és *Bátor* szerzeményeit. A hangversenyt tánc követte reggelig.

** **A drótostót ötvenedszer.** A Magyar Szinházban *kedden* jubiláris előadás lesz. *Lehár* Ferenc népszerü szerepe ötvenedszer kerül szinre, ezuttal is a bemutató szerepében.

** **Elismerés Németh Józsefnek.** A *losonczi* szinügyi bizottság elismerő iratot intézett *Németh* József szinigazgatóhoz, a *Népszinház* volt kitünő müvészének társulatával Losonczon kifejtett működéséért. A szinügyi bizottság elnökének, *Wagner* Sándornak, elismerő átirata kiemeli, hogy a társulat működése a *losonczi* közönség osztatlan tetszésével találkozott. *Németh* társulata a legmelegebb érdeklődés mellett játszott április elejétől május végéig, Losonczon.

** **Legujabb zenemüvek** kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zenemükereskedésében Budapest Károly-körut 26. Operák és operettek szöveggel Goldmark, Berlichingeni Götz 18.— K. Bizet, Carmen 10.80 Leoncavallo Bajazzo 14.40 K. Verdi, Aida 14.40 K. Ziehrer, Svihákok 12.— K. Khinai mézesbetek 12.— K. Lehár A drótostót 2 füzetben, magyar szöveggel 6.— K. Bob herceg 2 füzetben 6.— K. Katalin, Casanova, Kis székely, New-York szépe egyenkint 6.— K. Potpourrik szöveg nélkül Lincke, Indra 3.— K. Luna asszony 3.— K. A svihákok 3.60 K. Édes lányka 2 füzetben 6.— K. Keringők: Bob-keringő 2.— K. Luna-keringő 2.0 K. A drótostót-keringő 2.40 K. Amoureuse Valse 2.40 K. Édes lányka-keringő 2.40 K. Hunnia-keringő 2.— K. Legujabb tánc a *Cake Walk* (betét a Mici hercegnő operettben) 1.80 K. Kedvet kupiék és dalok: Huber, Stör ich? trélás dalok 2.40 K. Grosz, Az én papám 1.60 K., Kutschera, Ausser Rand und Band 1.50 K. Hirsch, Herzensdieb 1.80 K. Lorens, Hausbal bei Brezina 1.80 K. Servus Brezina 1.80 K. A kis Cohn 1.80 K. Megvan már a kis Cohn 1.44 K. Aletier, A légvott 1.80 K. Legujabb angol dal Good Bye, dolly Grayt (Isten áldjon Mariskám) 2.16 K. A gólya dal 3.— K. Legujabb 101 magyar dal cigányos modorban 3.— K. Dankó Pista 50 dala 4.— K. Nagy választék hegedü és cimbalom zenemüvekben, valamint raktáron van az összes zenedék tananyaga. Allandó vevők kedvezményben részesülnek. Jegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

MÜVÉSZET

☐ **Erzsébet királyné emlékszobra. Az Erzsébet** királyné emlékszobor biráló-bizottsága *Ráth* György főrendiházi tag elnöklete alatt tartott ülésében a pályázat sorsa fölött egyhangulag érdemleges határozatot hozott. A délelőttöt e határozat megokolásának megbeszélése vette igénybe. Az elnök fölkérésére *Bartholdi* és *Bruno Smitz* külföldi szakértők, akik ma elutaznak, véleményeiket külön-külön irásban is beadják. A zsüri egy szükebb bizottságot küldött ki a motiválás egybefoglalására és ez a formulázott indokolás a holnapi tanácskozás alapja. Az elnök a végrehajtó-bizottságot hétfőre hivta össze, mint amelynek hatásköréhez tartozik a határozat közzététele iránt való intézkedés. Szóval, a döntés eredményét csak *hétfőn fogja publikálni* a végrehajtó-bizottság. Kedden alkalmasint a sajtó, szerdától fogva pedig a nagy közönség tekintheti meg a pályaműveket. A zsüri mai ülésén az elnök meleg köszönetet mondott a külföldi szakértőknek odaadó, buzgó működésükért, mire *Bartholdi* párisi szobrász bucsubeszédében teljes elismerését fejezte ki ama hazafias irány és ideális müvészi törekvés fölött, mely általában az egész pályázatot jellemzi. Egyben kiemelte, hogy még a külföldi pályázatoknál sem tapasztalt olyan pártatlanságot és a müvészek közt oly egyetértést, mint aminőt a müvész-szakértők tanusitottak.

A zsüri mai döntő üléséről csak annyi szivárgott ki, hogy a pályázat ezuttal sem járt az óhajtott eredménynyel, amennyiben ebből a pályázatból végleges megbizást senki sem fog kapni. Szükebb pályázatra fogják felszólitani a *dijazott* és megvásárolt tervek szerzőit.

☐ **A Korvin-téri szökőkut.** Amint emlitettük, a II. ker. Korvin-téri szökőkutra hirdetett első pályázat sikertelen maradt s ezért a biráló-bizottság szükebbkörü pályázatra hivta föl *Dankó* József, *Donáth* Gyula, *Füredi* Rikhárd, *Holló* Barnabás és *Jankovics* Gyula szobrász-müvészeket. A zsüri, a beküldött pályaműveknek több izben történt megszemlélése után, a ma tartott ülésében egyhangulag *Holló* Barnabásnak itélte oda a kivitelt, mint annak, akinek a müve szobrászati szempontból teljesen kifogástalan, architekturája pedig, némi módositással, teljesen megfelelő.

Nyilttér.

TITÁN egészségóvó szipkák!

A szipkában egy kis nyilás nélküli tölcsér van, a melyen a füst nem mehetvén át, visszaverődik és a szipka alsó részén levő 2 lyukon át feljön a felső gelatinburkolat alá, mely alatt végig kigyózván, a szipka felső részén levő két lyukon kiszabadul.

Előnyei: 1. A felfogó kis tölcsérben valamint a kigyózás alatt a nikotin lerakodik és visszamarad, mint azt 1—2 szivar elszivása után mindenki láthatja. 2. a hossza ut által a füst egész hidegen jön a szájba. Az üres szipkába való befuvásnál azt a benyomást kelti, hogy a szipka nem szelel eléggé; ezt a levegőnek a csavarmenetekbe való ütközése teszi. Ha szivar van a szipkában ugy tökéletesen szelel. Darabja 3 krajcár.

Budapesti mechanikai
ZANDER-gyógyintézet
Muzeum-körut 2. — Gyógy-gymnastika, orvosi massage. Forrólég-, szénsav- és fényfürdők. Néhány lavalat; Elgörbülések, izületi és ideghántalmak, neurasthenia, álmatlanság, gyomor-, bélbajok, szivbetegségek, elhizás stb. ellen. Bővebb felvilágositást nyujt a prospektus.

VÉRGYÓGYITÁS HEMOPATIA.

Ezen uj, eredeti gyógymód rendkivüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, sziv-, vese-, gyomor-,** bél- és hólyagbántalmak, sulyos **ideg-, vér- és bőrbajokban** Biztos védelem **szélhüdés és elmezavar ellen.** 15 **év óta** kilett próbálva és most évente száz meg száz **teljes gyógyulással** számol be.

E gyógymód megalapitójának és **egyedüli képviselőjének,**

Dr. Kovács J. egyetemi tanárnak (Hemopata) rendelőintézete van:

Budapest, V., Váci-körut 18. szám a.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig.

Dijazott levélre válaszol. — Betegeket intézeten kivül is kezel. Nehéz betegeinek legbiztosabb gyógymód.

Gyógyintézet testegyenészeti sebészet számára.

Dr. A. WITTEK, Graz, Merangasse 26.

Telefon 594.

Gyógykezel ***hátgerinc*** és ***végtagok görbülését, zsugorodott*** és ***ludtalpat,*** valamint az ***izületi lobok*** minden fajtáját stb. Saját müterem ***Hessing-féle corsettek*** és készülékek számára. Prospektus ingyen.

Az
S. DANIEL-féle
hirdetési ügynökség
JASSY-ban (ROMÁNIA)

közvetit a világ összes lapjaiban **hirdetéseket, nem számit** sem posta, sem közvetitési dijat, **épen eredeti árakat, engedélyezi** a megbizásokhoz képpest a **legmagasabb rabattot, küld** minden hirdetés után tálmlapokat, **megtakarit** a hirdetőnek **minden költséget, gondoskodik** forditásokról, **megmutatja** a helyes irányt, hol hirdessünk, **szolgál díjszabásokkal. Izléses hirdetési formákkal és külön megállapodásokkal a román, szerb, bolgár, orosz és görög lapok számára.**

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN
szanatóriuma és vizgyógyitóintézete
Abbaziában.
felnőttek és gyermekek számára.
közvetlen a tengerparton, saját szabadfürdővel. Családoknak, a tanuló ifjuságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. **Gyermekek 6 éven felül kisérő nélkül is felvétetnek.**

Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők, iszaphorogatások, zuhany-massage, vizgyógyintézet, villany-fényfürdők, gőzfürdők kö- és kádfürdők, gyógyviz uszodák. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, köszvény, ideg-, bőrbajok stb. felül kimerítő prospectust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán.

Ügyes, müvelt kereskedő átvételre keres fennálló gyári vállalatot, vagy technikai üzletet. Esetleg mint társ is belépne. Tőke 40.000 K. **Ajánlatok: „Jövő 40.000“** jelige alatt, **Goldberger A. V. hirdetési irodájába Budapest, IV., Váci-utca 20. intézendők.**

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Az Akadémia ülései.** A Magyar Tudományos Akadémiának e hónapban még két izben lesz ülése, még pedig 15-én és 22-én. Ezután a nyári szünet után szeptember hónapban kezdik meg ismét az ülések sorozatát.

○ **Uj Idők.** A belgrádi borzalmas tragédiának főáldozatait bemutatja az Uj Idők e heti száma, amelyben azonfelül a lefolyt hét egyéb eseményei is meg vannak örökitve képekben. A szövegrészben Szikra és Wildenbruch regényei, Czóbel Minka költeményei, Timár Szaniszló és Gombosné-Miklós Ilona novellái, Igric cikke és számos érdekes apró cikk olvasható. Mutajványszám kapható az Uj Idők kiadóhivatalában (Andrássy-ut 10.) mely bárkinek ingyen küldi el azt, ha levelezőlapon kéri tőle.

○ **Forgó bécsi Kis Lapja** minden gyermeknek leggyönyörüségesebb olvasnivalója. Abból a sok hasznos, szivet-lelket üditő olvasmányból, amit a *Kis Lap* közöl, olvasói játszva elsajátitják mindazt, aminek a tudásával a legszükségesebb ismereteket szerzik meg. A legjobb barátja a gyermeknek a *Kis Lap*, mert azzal töltí el szabad idejét legörömesebb, szórakozást, mulatságot, okulást meritve annak minden közleményéből. Mostani számában *Goda* Géza Mátyás király korabeli elbeszélése folytatódik és megkezdődik a Piroska cimü kedves mese. Verset ezutial *Rubos* Andor, a *Kis Lap* társszerkesztője irt, mig *Benedek* Elek, a *Kis Lap* főmunkatársa, egy történeti adomát mond el. A *Kis Lap* előfizetési ára 2 korona egy negyedévre, mely összeg a kiadóhivatalba (VII. Kerepesi-ut 54.) cimzendő.

SPORT

⁂ **A budapesti regatta.** A Magyar Evezős Egyletek Országos Szövetsége vasárnap, junius 14-én délután 4 órakor rendezi idei nemzetközi evezős versenyét a Margitsziget pesti oldalán. Eldöntésre kerül: Kisérleti verseny (palánkos négyes), junior skiff, tiszai regatta szövetség dija (négyes), bajnoki skiff, állami dij (junior négyes), skiff verseny, I. osztályu négyes, II. osztályu négyes, nyolcevezős verseny. A versenyekre a Duna Evezős Egylet, Nemzeti Hajós Egylet, Sirály Evezős Egylet, a Neptun Evezős Egylet, a Pannonia Evezős Klub és a bécsi Normannen nevezett. Tekintve csapatainknak szorgalmas és lelkes tréningjük után elért kitünő formáját, gyönyörü mérkőzésekre van kilátás. A legnagyobb küzdelem előreláthatólag a skiff-versenyekben lesz, de a négyes és nyolcas versenyek is heves finisht igérnek. Két koronás belépőjegyek a helyszinén válhatók.

⁂ **Rembler match.** A junius 14-én vasárnapon a millenáris pályán tartandó mérkőzésen a bécsiek erős csapattal fognak résztvenni. Ezuttal a bécsiekkel játszik Wagner R. Rudolf, továbbá részt fog venni Angliának jelenleg Bécsben tartózkodó legjobb centerhalfja, Bach.

Legujabb.

Belgrádi események.

Belgrád, junius 13.

A mai éjszaka rendzavarás nélkül mult el. Reggel uj szenzáció várta a lakosságot: *Zsivanovics* alezredes főbelőtte magát a hadügyminisztériumban. Senkisem tudja, miért, a hatóság titkolódzik. Fölkerestem *Protics* rendőrségi főnököt, hogy megtudjak tőle valamit, de az még az öngyilkosságot magát is tagadta és mindenáron azt akarta kitudni tőlem, hogy kitől hallottam az öngyilkosságot.

A Lunyevica-család szép földszintes házát, amelyet Sándor király épittetett neje testvéreinek, még most is katonák őrzik, a zsalugáterek le vannak eresztve, a kapu be van zárva és rácsos ablakán kivillan az őrök szuronya. A Lunyevica-leányok foglyok és talán már néhány nap multva kiutasitják őket Szerbiából. Nagyon valószinü, hogy Pancsován fognak letelepedni, ahol rokonaik is vannak. A királyi pár vagyonáról többféle verzió kering, az egyik szerint konfiskálják, más forrásból meg azt jelentik, hogy *Draga* királyné vagyonát kiszolgáltatják hugainak. A lapok még most is izgatnak a meggyilkolt királyi pár ellen. A *Stampa* rendkivüli kiadásban azt hireszteli, hogy *Draga* királyné menyasszonykorában két millió dinárt kapott a királytól, amelyet a hadügyi pénztárból utalt ki *Vaszics* Milos akkori miniszter. Ugyanez a lap egy berlini táviratot közöl, mely szerint *Vilmos* császár megelégedéssel (!) beszélt *Bülow* előtt az Obrenovicsok végéről, továbbá külföldi táviratokat a szerb értékpapirok emelkedéséről. A kormány avval tüntet, hogy olyan adósságokat is fizetett a gyilkosság óta, amelyek még le sem jártak. Igy ma jelentékeny összegeket kapott több budapesti cég is, amelyek a hadseregnek szállitottak.

A meggyilkolt *Lunyevica* Nikodém hadnagynak és testvéreinek zsebeiben nyolcezer dinárt találtak a lázadók és deponálták a kormánynál. Beszélik, hogy azt a királyi szakácsot, akinek öngyilkossága két héttel ezelőtt az egész sajtót bejárta, ugy lőtték le. A szakácsot fölbérelték, hogy mérgezze meg a királyi párt, de ez az utolsó pillanatban visszariadt tettétől és a bujtogatók, félve az árulástól eltették láb alól a kellemetlenné vált embert.

Nagy érdeklődéssel kisérik itt *Csarikow* orosz követ magatartását. A követ ma magánuton tudtára adta a kormánynak, hogy a cár nagyon neheztel a gyilkosság miatt és engesztelésül azt kivánja, hogy *Sándor* királyt, aki neki keresztfia volt, ünnepélyesen, teljes katonai pompával temessék el. Fölkerestem eziránt *Kaljevics* külügyminisztert, de ő határozottan tagadta ily kivánság hangoztatását.

Amikor kérdeztem, milyen a prognózisa a szkupstina királyválasztó ülésének, nem szólt egy szót sem, csak mosolygott, mint aki azt mondja, hogy lesznek a szkupstinában olyanok is, akik élesen meg fogják támadni a királygyilkosokat.

Éppen a külügyminiszteriumból távoztam, amidőn udvari szekéren szennyes ruhát vittek ki a királyi palotából a mosodába. Sok nézője volt e jelenetnek, amelyhez a konak fölött szálló hollók károgása adta az illő muzsikát.

Zimony, junius 13.

(Feladatott éjjel 11 órakor.)

Lövések zaja hallatszik Belgrádból, sietek ki a Dunapartra és nyugodtan föltünik Belgrád kivilágitott képe. Se vasuton, se hajón nem lehet már átjutni Belgrádba, ami még inkább fokozza a zimonyi lakosság izgalmát. Zimonyban azt hiszik, hogy csakugyan ujabb nagy események készülnek Belgrádban, mert az *Obrenovicsok*nak sok hivük van a hadseregben is.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Az államvasut ügyvédje és a kamara.** A budapesti ügyvédi kamara ügyésze, dr. *Polák* Illés tudvalevőleg zugirászattal vádolta a büntetőjárásbiróságnál dr. *Bartsch* Gusztávot, a magyar államvasutak jogügyi osztályának főnökét, mert az államvasut peres beadványait maga szignálta, jóllehet nem bejegyzett tagja az ügyvédi kamarának. A járásbiróság megszüntető határozatot hozott ebben az ügyben, egy 1885-ben kiadott miniszteri rendelet alapján, mely a jogügyi osztály főnökének az államvasutak peres ügyeinek az ellenjegyzését megengedi. A megszüntető határozatot a törvényszék fölebbviteli tanácsa is megerősitette, mire dr. *Bartsch* Gusztáv hatóság előtt való rágalmazásért jelentette föl a kamara ügyészét, dr. Pollák Illést.

Ma volt ebben az ügyben a tárgyalás *Drill* Béla királyi járásbirónál. A vádhatóságot dr. *Magyar* István királyi ügyész képviselte, a panaszos képviseletében dr. *Eötvös* Károly jelent meg. A tárgyalás elején dr. Magyar István ügyész kijelentette, hogy a vád képviseletét ezuttal sem vállalja el, aminthogy nem vállalta el a kamara följelentésekor sem. A kamarai ügyész kötelességét teljesitette, mikor panasz tett.

Eötvös Károly az ügyész ama kijentését, hogy a vád képviseletét nem vállalja el, tudomásul veszi, az illetékes kérdésében azonban nem tartja őt illetékesnek s kéri a tárgyalás folytatását.

Dr. *Polák* Illés: Amennyiben nekem mint a budapesti ügyvédi kamara ügyészének is hozzászólásom van, tartozom annak a kijelentésével, hogy én mint aki az 1874. évi 34. törvénycikk 39. §-a alapján mint hatóság járok el és hatóság vagyok, az ellen, hogy engem mint hatóságot más hatóság maga elé idézzen s fölöttem biráskodjék, óvást teszek.

Egyuttal bemutatta az ügyvédi kamara átiratát, melyben a kamara óvást tesz az ellen, hogy a kamarai ügyészt azokért, amiket mint ügyész cselekszik, felelősségre vonják. Kifejti az átirat, hogy a kamara ügyésze országos törvényen álló hatóság, tehát már magában az idézésben közjogi sérelem foglaltatik. Kifejti továbbá, hogy a kamara törvényes intézményének gyöngitése és terrorizálása milyen messzemenő káros következményeket vonhatna maga után, és bejelenti, hogy amennyiben az eljárást folytatnák, meg fogja találni az orvoslás módját.

Eötvös Károly: dr. Bartsch Gusztávot zugiráskodásért följelentették, meghurcolták s végül megszüntették ellene az eljárást. Jogában áll tehát a meghurcolásért birói jogsegélyt igénybe venni. A kérdés elbirálására kizárólag a járásbiróság illetékes. A hatáskörri összeütközés más dolog, amely nem tartozik ide.

A járásbiróság elfogadta az ügyész álláspontját. Abban a meggyőződésben volt, hogy ez az ügy nem tartozik a hatásköre alá, mert amennyiben a kamara ügyésze a hatáskörét átlépte volna, egyedül a fegyelmi hatóságának felel érte. Mindezeknél fogva a biró megszüntette az eljárást. A határozat ellen Eötvös fölfolyamodást jelentett be.

§§ **A tenorista panasza.** *Beck* Vilmos az Operaház tenoristája a mult év december havában vendégszerepelni akart a vidéken s erre egynapi szabadságot kért az Operaház igazgatójától. Pár nap mulva *Vajda* Ede operaházi hivatalnok értésére adta, hogy a kért szabadságot nem kapta meg. *Beck* ezen hirre *Vajda* Ede, *Singer* József operaházi és dr. *Zollner* Béla nemzeti szinházi hivatalnok előtt méltatlankodással jegyezte meg, hogy vannak operaházi tagok, akik minden engedélykérés nélkül vendégszerepelnek a vidéken s vidéki fellépésük után még a *Szinész-Egyesület Nyugdij-Intézetét* megillető járulékot sem fizették le. Kevéssel ezután Beck Vilmost az Operaház szinházi törvényszéke elé idézték, még pedig Vajda Ede hivatalnok feljelentésére. Vajda ugyanis azt adta elő feljelentésében, hogy Beck mikor szabadságának megtagadásáról értesült, az igazgatóval és főrendezővel szemben a svindli szót használta s kijelentette, hogy itt svindli történik. A szinházi törvényszék *Mader* Rezső igazgató elnöklete alatt *Gábor* József magánénekes és *Juhász* Ferenc énekkari tagból alakult meg. Beck hiába tiltakozott a szinházi bizottság előit a vád ellen, *Vajda* és *Singer* terhelően vallottak ellene. A harmadik tanut, dr. Zollner Bélát pedig, aki ekkor betegsége miatt nem jelent meg, a szinházi törvényszék ki sem hallgatta. Igy történt aztán, hogy a törvényszék az igazgatóval és főrendezővel szemben elkövetett vétség miatt 105 korona 60 fillér birság megfizetésére itélte *Beck* Vilmost. Ezt az itéletet később a belügyminiszter is jóváhagyta. Az elitélt tenorista azonban ártatlansága tudatában az operaházi szinházi büntetőtörvénykönyvhöz kiadott eljárási szabályokra való hivatkozással — bár a nevezett szabályok 20. §-a értelmében a biróság itélete ellen felebbezésnek vagy perorvoslatnak helye nincsen — kérte dr. Hets Ödön jogtanácsost, hogy a sérelmes itélet perujitás utján módositassék. Kérelmében felhozta, hogy a szinházi biróság hangulatkeltő illetéktelen beavatkozás hatása alatt hozta itéletét. A tárgyalási jegyzőkönyv is sok téves adatot tartalmaz. De ezenkivül még magát az elnököt, *Mader* Rezső igazgatót sem tartotta illetékesnek arra, hogy mint ezen biróság elnöke itélkezzék. Az ujrafelvételi kérelemnek azonban ismét nem adtak helyet.

Beck Vilmos erre igazsága érzetében, hogy a marasztaló szinházi törvényszéki itélettel szemben magának erkölcsi elégtételt szerezzen, ügyvédje, dr. *Vaisz* Sándor által büntető feljelentést tétetett ugy *Vajda* Ede, mint feljelentője, valamint *Singer* József terhelő tanu ellen rágalmazás vétségeért. Feljelentésében késznek nyilatkozik tanuk által beigazolni, hogy ő az inkriminált s neki tulajdonitott sértő kifejezéseket sohasem használta s igy őt ártatlanul itélték el. Mára volt kitüzve ezen ügyben a tárgyalás a büntető járásbiróságnál Baumann albiró előtt. A tárgyaláson a panaszos tenoristát dr. *Vaisz* Sándor képviselte, a vádlott operaházi hivatalnokokat *Vajda* Edét és *Singer* Józsefet pedig dr. *Visontai* Soma védte. A biró a tárgyalás elején bejelentette, hogy *Mader* igazgató nem jelent meg. Dr. *Hets* Ödön jogtanácsoshoz intézett levelében azt irja, hogy sürgősen Bécsbe kellett utaznia s innen csak vasárnap jön vissza. Dr. *Visontai* kérte a tárgyalás megtartását, már csak azért is, mivel ezen ügynél bizonyitás ki lévén zárva, Mader elmaradása akadályt nem képez. A biró azonban dr. *Vaisz* Sándor kérelmére a mai tárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

§§ **Hadbiróság elé idézett hadnagy.** A zágrábi VII. honvédkerületi biróság idézőlevelet adott ki *Wellisch* Adolf tartalékos hadnagy ellen, aki azzal van vádolva, hogy sem az 1901., sem az 1902. évi fegyvergyakorlatra hivó parancsnak nem engedelmeskedvén, a szökés büntettét követte el. Ha a hadnagy három hónapon belül a hadbiróságnál nem jelentkezik, a katonai törvény szerint mint engedetlen ellen fognak vele szemben eljárni s távollétében is elitélik.

TÁVIRATOK

Bécs, junius 13. *Böhm-Bawerk* pénzügyminiszter este Budapestre utazott.

A forrongó Balkán.

Szófia, junius 13. A bolgár távirati ügynökség jelentése: Kaazu és Kirklisse bolgár falvakat a drinápolyi vilajetben rendes török csapatok körülzárták, állitólag fegyvereket keresve és a lakosokat letartóztatták. A megrémült lakosság tömegesen menekül Bulgáriába. Tegnap a burgasi kerületben 600 férfi, nő és gyermek érkezett Pirog faluból, 400 Kuláról 25 kocsival és 350 Kootsazból. A menekülők mind magukkal hozták marháikat.

Konstantinápoly, junius 13. A porta az osztrák-magyar és orosz nagykövetségekkel irásban közölte a bizottságok által különböző helyeken legujabban elkövetett gyilkosságok, megszöktetések és egyéb szörnyü tettek részleteit, továbbá azt, hogy *Radovicste* és *Ozmania* kerületben és az üszkübi vilajetben fegyvereket találtak. Egy másik jelentés szerint nyolc bolgár banda lépett át a határon, amelyeknek tagjait azonban részben megölték, részben szétszórták, többen pedig elmenekültek. A szmerdeszi eseményeket megvizsgáló bizottság folytatta munkáját. Az elrablott tárgyakat visszaszolgáltatják és a fosztogatókat megbüntetik. Szmerdesz és vidékének inséges lakossága hivatalos támogatásban részesül.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, junius 13. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buza* Mezőtúrról 81·5 k. 7.78, 81 k. 7.70 K. Gyomáról, 82 k. 7.70 K. Mező-Berényből, 77 k. mosi 7.85 K.; *rozs* 72 k. 7.05 K. Bécsből az államvasutról, szlavóniai 7.15. pestvidéki 7.20 K. *Tengeri* 6.65—6.80 K., *zab*: 5.95—6·45 K. *Liszt* a finomabb minőségben 20 fillérrel drágult.

New-Yorx, junius 13. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 12.50 (12.35), juniusra 12.17 (11.04). Szeptemberre 10 98 (10.75). New-Orleansban helyben 12.13/16 (12.7/8). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.55 (8.55). Stand white Philadelphiában 8.50 (8.50). Raffined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsir:* Western steam 9.15 (9.15). Rohe és Brothers 9.15 (9.15). — *Tengeri* irányzata állandó. — Juniusra —.— (—.—). — Juliusra 56.3/8 (56.1/2). — Szept.-re 54.1/2 (54.3/8). — *Buza* irányzata állandó. Piros őszi helyben 85 — (85.—). — Juniusra —.— (—.—). — Jul.-ra 81.1/4 (81.1/4) — Szept.-re 77.3/8 (77.3/8). — Dec.-re 77.7/8 (77.3/4). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.1/2 (5.1/2). — Juniusra 3 65 (3.65). Szept.-re 3.85 (3.95). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3 15—3.25 (3.15—3 25). *Cukor:* 3.1/8 (3.1/8). *On:* 28 25—28.50 (28,25—28.50). *Rés:* 14.50—14.75 (14.50—14.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, junius 12. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. Juniusra —.— (—.—). —. Juliusra 75.1/2 (75.3/8). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Jul.-ra 48.1/4 (48.1/4). — *Zsir:* Jul.-ra 8 80 (8.85). Okt.-re 8 92 (8.97). — *Szalonna* short clear 9.68 (9.68). — *Sertéshus:* Juliusra 17.02 (17.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

Az aranyfejü ember.

Élt valamikor egy ember, akinek aranyból volt a feje.

Ez az ember semmiben sem különbözött a többi embertől. Éppen ugy volt neki keze, lába, dereka, mint akár Kis Miskának. Csakhogy a feje — kedveseim — a feje aranyból volt. Szinaranyból volt, amely ragyogott, ha a nap rásütött. Nem is hivták másképpen ezt az embert, mint: az aranyfejü ember.

Történt, hogy abban az országban, ahol az aranyfejü ember lakott, nagyon elszaporodtak a tolvajok és rablók. Tolvajbandák jártak városról-városra és mindent elloptak, amit lehetett.

Mikor már egészen kipusztitották az országot, egy este összegyültek barlangjukbaa a zsiványok és azon tanakodtak, mit lehetne még ellopni.

Akkor igy szólt a zsiványok a fehérszakállu öregapja:

— Nincs már ebben a tartományban egyéb ellopni való, mint az aranyfejü embernek a feje. Lopjátok el azt. Jókora darab arany az.

— Helyes! — sugták a zsiványok. — Ellopjuk az aranyfejü ember fejét.

Nosza mindjárt neki indultak az aranyfejü ember megkeresésére.

Az aranyfejü ember, a mellett a nagy kincs mellett, amit válán hordozott, nem volt semmi egyéb, mint egy szegény erdei favágó.

A családjával — két kis lányával, meg a feleségével egy kis kunyhócskában lakott az erdő szélén. Az aranyfejü ember gyermekeinek is aranyfejük volt, csakhogy persze sokkal kisebb, mint az apjuké.

Az erdőben szorgalmasan vágta a fát és örült, ha naponkint annyit meg tudott keresni, amennyi elég volt vacsorára.

Amint egy az erdő közepén éppen egy vén tölgyfát akart kivágni és fejszéjét már felemelte, megszólalt az öreg tölgyfa:

— Ne bánts engem aranyfejü ember!

— Már mért ne bántanálak. A gazdám megparancsolta, hogy kivágjalak, a gazdámnak pedig engedelmeskedni kell.

— Ne bánts engem aranyfejü ember, — szólt mégegyszer a tölgyfa.

— De bizony kiváglak én.

— Ne bánts, aranyfejü ember. Mert bizony akkor téged is bántani fognak a zsiványok.

Az aranyfejü ember elnevette magát:

— Ugyan, ne bolondozz velem, öreg tölgyfa! — Már miért bántanának engem a zsiványok, amikor semmim sincsen. Még a semmim se az enyém.

— De bizony van neked valamid, — szólt a vén fa, — amire vágyik a zsiványok foga. Az pedig a te aranyfejed. Egy vándor-sólyom pihent meg lombjaim között a mult éjszaka. Az mesélte nekem, hogy a zsiványok elhatározták, hogy ellopják a te aranyfejedet.

Hej a favágó is megijedt erre. A kezével a fejéhez kapott: vajjon meg van-e még? Még meg volt. Aztán pedig nagyon elbusulta magát: mit fog ő csinálni fej nélkül? Fej nélkül nem élhet! De meg a kis gyermekeinek is aranyból van a fejük. Bizonyosan azt is ellopják a zsiványok.

Bezzeg nem bántotta most már az öreg tölgyfát. A vállára vetette fejszéjét és szomorúan bandukolt hazafelé.

Amint egy mély uton áthaladt, a bokrok közül csak előugrik két zsiványt:

— Itt az aranyfejü ember! — kiáltották.

A favágó se volt rest. Usgyi, vesd el magad, ugy neki iramodott, mint egy nyul. A zsiványok lóholtak utána, amig kifáradtak.

Az aranyfejü ember, mikor már nem érezte a zsiványokat maga mögött, akkor megállt megpihenni. De alig hogy letelepedett egy árnyas bokor mögött, megint csak előugrott négy zsiványt.

— Itt az aranyfejü ember! — kiáltották. — Fogjuk meg!

Fogták volna bizony, de az aranyfejü ember se volt rest! Ugy futott, mint a szarvas. A zsiványok nyomába se tudtak érni.

Egy vén vadkörte-fa alá feküdt le megpihenni az aranyfejü ember. De akkor meg tizenkét zsiványt ugrott elő! Az aranyfejü ember futott megint, mint az agár!

Futott, mindig futott, nem volt sehol se pihenése, mert mindig előugrottak a zsiványok, amin nem is csudálkozzatok, kedveseim, miután jóformán mindenki zsiványt volt már ebben a tartományban.

Az aranyfejü ember már éppen azon gondolkozott, hogy felakasztja magát a nadrágszijával, amikor végre egy vándorlegénynyel találkozott, aki nem volt zsiványt. Borbélylegény volt a vándor.

Az aranyfejü ember nagyon megörült, hogy egyszer már oly emberrel is találkozik, aki nem zsiványt. Elpanaszolta neki a baját.

A borbélylegény a vállára csapott az aranyfejü embernek:

Komám én segitek kenden. Csinálok egy olyan parókát a fejére, amely eltakarja az aranyat.

— Igen ám, de a gyerekeimnek is aranyfejük van.

— Csinálok én azoknak is, azért vagyok én borbélylegény.

— Igen ám, — aggódott tovább az aranyfejü ember, — de nincs pénzem.

— Nem baj az, komám! — felelt a borbély.

Mindjárt megmérte, megmérieskélte az aranyfejü ember fejét. Megcsinálta gyorsan a parókát, a gyerekeknek is két parókát. Az aranyfejü ember nagy hálálkodások között bucsuzott el a becsületes borbélytól.

Csak mikor haza ért, akkor vette észre, hogy hiányzik a két arany füle. Azt a borbély lopta el.

Az is zsiványt volt, csakhogy kisebb zsiványt, mint a többi.

Ilyen volt az a tartomány!

Gyula bácsi.

KÜLÖNFÉLÉK

Az estharang.

— *Bodrogh Pál fordítása.* —

Az estharangnak hangja kél,
Bűbájos dolgokat regél,
Életre kelti azt a kort,
Hol szüm dalával egybeforrt.

De az örömnek napja múlt;
Nem egy szivet, mely élt, vidult,
Ölébe most a sir fogad,
S nem hallja már a hangokat.

Így lesz, ha én is elmulok:
Az égi dallam csengni fog,
Uj lantos jár majd itt alant,
S dicsöit téged, estharang.

Moore.

+ **Az égési sebek gyors gyógyitása.** Egy düsseldorfi müszaki tanácsos az égési sebek gyors gyógyitására a repesztésre használt pikrinsavat ajánlja, amely szerinte még olyan munkást is munkaképessé tesz nyolc nap alatt, ki teste felületének negyedrészét kiáramló száznyolcvan Celsius fok hőmérsékü gőz által leforrázta. Erre a célra legalább egy-két liter koncentrált pikrinsavoldatot ajánlatos készenlétben tartani. Ezt az oldatot ugy lehet elkészíteni, hogy annyi szilárd pikrinsavat oldanak fel közönséges kutvizben, amennyit a viz feloldani képes. A telitési fokot egyszerü rázás utáni megtekintés által lehet meghatározni; ha a vizben szilárd alkatrészek maradnak vissza, a viz nem képes több pikrinsavat felvenni. Ha valaki égési sebeket szenvedett, a sebhelyet — minél hamarább — pikrinsavoldatba mártott vattadarabbal kell dörzsölgetni, mig az égési fájdalom megszünt, ami rendszerint néhány perczenyi kezelés után be szokott következni. Ha a forrázás gyengébb és a forrázott testrészen hólyagok képződnek, ezeket először fel kell vágni és a pikrinsavat a bőr alá juttatni, hogy az a bőrszövettel közvetlen érintkezésbe jusson. Ha a testrész zsiros, vagy erősen égett sebről van szó, a dörzsölésnek is radikálisabbnak kell lennie. A pikrinsav hatását azon lehet elsősorban megismerni, hogy a pikrinsavval kezelt testrész erősen sárgasziniüvé lesz, ami a savnak a szövet fehérnye-anyagaival való egyesülésének következménye. A dörzsölgetést addig kell tehát folytatni, mig az illető testrészen a sárga

REGÉNY

Motta mester

— REGÉNY —

Irta: GIOVANNI VERGA

(45)

Motta ur istállójában lovászok vigyáztak a lovakra és a parancsnok az erkélyen papucsban pihent, mintha otthon volna.

Nanni ugy nevetett visszatértekor, hogy szinte megpukkadt. De még mielőtt belépett, a megbeszélt módon kopogtatott, köhögött, kifujta az orrát és még csevegett a szomszédasszonynyal is, aki a folyosón fésülködött? Motta hagymasalátát evett, hogy elejét vegye az ijedtség okozta esetleges betegségnek.

— Váljék egészségére, uram! Házában idegeneket találtam, mint ahogy magát én nálam. Zacco báró még folyvást bolyong! A kora hajnali órákban kint Passanetoban látták! Képzelje csak... egy kerités mögött, inkább holtan, mint elevenen!... A felesége ugy viselkedik, mintha őrült volna... A jegyzőnél is voltam, ha irás kellene a rétről, amit a feleségemnek fog adni a jó szolgálataiért... Nem azért, mintha nem volna bizalmam magához... azt tudja... de hát emberek vagyunk, ma még élünk, holnap meghalhatunk. Senki sem látta többé a jegyzőt! Azt beszélik, hogy a kolostorban rejtőzött el... asszonynak öltözve, igen, tekintetes uram... A csendőrök mindenfelé keresik! De itt a tekintetes urnak nem kell félnie!... Hallja? Hallja?

Mintha ez a fickó azon mulatna, hogy felebarátjában megborzasztja a vért! Csakugyan hallatszott a szomszédok kiabálása, nagy csizmák ropogása, gyermekek sirása. Diodata felmászott a padlásra. Aztán lihegve megjött Nanni és jelentette:

— Valaki az utolsó kenetet kapja!... Sant' Agtaa felé!... Láttam a kanonokot, a feszületet vitte... lesütött szemekkel... isten bizony, olyan az arca, mint egy szenté. Ma este, mihelyt besötétedik, szerezz számomra egy öszvért és egy ruhát, amibe átöltözhessek, — szólt Motta mester, aki a padlásablak fényétől még halványabbnak látszott.

— Minek? Hát nem akar már a házamban maradni? Talán Diodata nem tett mindent kedvére?

— Nem, nem... ugy érzem, mintha már ezer éve elmentem volna hazulról...

— De itt nem kell félnie... A csendőrök nem jönnek ide, itt nem fogják keresni. De a saját házában igen! Vigyázzon!...

Előtte való éjjel három órakor Bianca előtt megjelent a katonák parancsnoka, egy szép kapitány, Jézus-szakállal és katonásan kipödrött bajuszszal. A kapitány felmutatta neki a szállásczédulát. Bianca már aggódott férje távollétén, nem tudta mit cselekedjék és elküldött Limoli nagybátyjáért, aki ásitozva, nyomott hangulatban meg is érkezett. Hiába mondta a kapitány, hangosan és folyvást bajuszát pödörve, amelyet csak nemrég növesztett:

— Ne féljen!... Legyen nyugodt, szép asszony!... Mi katonák lovagiasak vagyunk a szép nem iránt.

— Igen, tette hozzá a márki, a katonák névleg csakugyan lovagiasak, én is letettem a nőtlenségi fogadalmat, mert máltai lovag vagyok.

A kapitány összeráncolta szemöldökét, de a márki nem vette észre és folytatta, miközben bizalmasan a vállát veregette:

— Ismerem, kedves uram!... Maga még nyitott nadrágot viselt, amikor atyjával mindenféle döreséget elkövettünk... Akkor fogadalmam oly terhemre volt. Mint ahogy magának terhére van a kard, amely oldalán lóg. Szép idők! Szép férfi volt a maga apja! Szive és erszénye mindig nyitva volt! Marc Antomo Stangafame!... A raguzai Stangafamek családjából!... A legelőkelőbb familiák egyike! Csak az a kár, hogy oly sokan vagytok! Okosan tette, hogy a katonasághoz ment... Négyszáz uncia évenkint, hogy vigyázzon ránk vidékiekre... Szép összeg... És a zsebében marad... mert az ország nyugodt... Egy...

— Hallgasson, mi... — kiáltott a kapitány a földre ütve kardjával. — Ugy látszik, maga mulatni akar rajtam...

— Ugyan, kapitány ur, csöndesebben! Én Limoli márki vagyok és még vannak barátaim Nápolyban, akik uj bajuszával rövid uton végeznének.

Ebben a pillanatban odajött a sekrestyés fia valami sürgős megbizással, hebegett, megzavarodott és elvörösödve mindig ugyanazt ismételgette. A márki, aki kissé nagyot hallott, odatartotta a fülét s még jobban megzavarta a fiut, rákiabálván:

— Mi az ördögöt keresel itt?

De Bianca szivszaggató kiáltásba tört ki, ugy hogy nagybátyja tátott szájjal ülve maradt és kereste a köpönyegét, hogy a fejére kapva, azonnal elfusson a házból.

Tizedik fejezet.

Hosszabb idő óta, minden nap, a megadott órákba láthatták Alosi Józefa asszonyban, aki az erkélyen kötögetett, hogy megvárja, mig Peperito arra megy, Margarone ur megforgatva a terasszon száradó paradicsomot, a plébános, amikor kiakasztotta a kanári madarának kalitkáját és azok akik a patikában ásitoztak, ha a kastély felé néztek, Diego márkit és Ferdinánd márkit, amint megjelentek egy ablakon, jobbra-balra tekingetve — aztán belenéztek a levegőbe és aztán fejüket csiga módjára visszahuzták. Végre néhány perczel később kinyilt nyikorogva, kisértetiesen a nagy erkély ajtaja és megjelent Diego márki görnyedt sovány alakja, pamutsipkája rá volt huzva a fülétövéig, köhögött, köpködött és az egyik kezével a korlátba kapaszkodott. Mögötte Ferdinánd márki, viaszsárga arccal, aki az öntöző kannát vitte;

szín jelentkezik. A fájdalom rövid dörzsölgetés után megszünik, de egy bizonyos idö multva ismét vissza szokott térni, mikor is a dörzsölgetést meg kell ismételni. Bár belsőleg használva a pikrinsav erős méreg, még sohasem tapasztaltak annak külső alkalmazása mellett valamelyes mérgezési tüneteket.

*

+ **Illatszer élövirágból.** Amerikából ismét egy meglepö találmány hire érkezik, amely ha beválik az illatszergyártás terén forradalmat jelent. Dr. Elmes Gates washingtoni tanár nemrég mutatta be kissé rejtélyes külsejü gépezetét, melyet természetesen villamos erö hajt és melyen számtalan sodrony, kerék, emeltyü és üveg látszik. Elöl a gépezeten fonográféhoz hasonló tölcsér van, mely elé pl. ha odatartanak egy rózsacsokrot, tiz perc alatt annak egész pompás illata a villamos sodronyokon át az üvegekbe száll és kész a rózsaillat. A rózsák az eljárásnál teljesen épek maradnak, de nem illatoznak. A föltaláló azt állitja, hogy az ö gépe pozitiv villamos sarkok segélyével az illatokat magába szivja és aztán egy dugasz vékony nyilásánál alkoholba, vagy más folyadékba vezeti. Ez légszivattyu segélyével történik. Amikor valamelyik üveg eléggé megtelt illattal, leosavarják és másik üveggel helyettesitik. A gép olyan hatalmasan müködik, hogy egyetlen a tölcsér elé tartott rózsa képes egy liter esövizet hat perc alatt rózsavizzé változtatni.

*

+ **A hangjegyolvasás.** Egy dublini zenebarát előadást tartott a muzsikusokról és azt mondta, hogy egy modern zongoramesternek egy perc alatt ezerötszáz hangjegyet kell látnia, az ujjaival ugyanannyi idö alatt kétezer mozgást végez és az agya eközben feljegya a hangjegyeket és dirigálja a mozgást. Mikor a zongorista Weber *Moto Perpetuo* cimü müvét játszsza, nem egész négy perc alatt 4541 hangjegyet kell olvasnia, tehát körülbelül tizenkilencet egy másodperc alatt, pedig az emberi agy egymásután csak tiz hangjegyet tud másodpercenkint felfogni. Gyors muzsikánál tehát ugy tetszik, mintha a zongorázó nem látna minden hangjegyet külön-külön, hanem csak csoportokban, valószinüleg egy pillantásra egy vagy több taktust lát. Chopin második E-moll etudejénél két és fél perc alatt 3950 hangjegyet, tehát másodpercenkint huszonhat hangjegyet kell olvasnia a zongoristának.

*

+ **A régi római gyermekszobából.** A régi római gyermekvilág nyelvéröl csak igen hiányos részletek maradtak. Azon szavak közül, amelyekkel a gyermek szülöit szólitgatja, a latin nyelvben is legelsö a *mamma* szó, amelyet legkönnyebben ejt ki a gyermek. A római nyelven ez nemcsak az anyát, hanem a dajkát is jelenti és igy valószinü, hogy a mamma szó az emlö fogalmát is jelentett. Érdekes egy római epigramm, amelyben egy már vénülö leány, hogy magát fiatalabbnak tüntesse fel, szüleit a gyermekek által használt kifejezésekkel szólitgatja. A kicsinyitö *mammula* az irodalmi müvekben nem igen fordul elö, annál gyakrabban használják azonban a különböző feliratokon. A nőnemü mamma kifejezéssel szemben áll a himnemü *tata*, vagy *atta*, amely apát, nagyapát jelent. Gügyögö szavak továbbá *nonnus* és *nonna*, melyekkel a gyermek ápolóját vagy ápolónőjét jelöli. A gyermekszoba nevei közé tartoznak a dédelgetö *pusus* és *pusa* kifejezések, amelyekkel a római szülö gyermekeit becézgette. Ilyen dédelgetö, hivó szavak voltak továbbá: *Columbus pullus*, *Palladia* vagy *domnula*. A római kisded, ha megszomjazott, a maga természetes gyermeknyelvén azt mondta: *bua*. A csecsemőknél a szomjuságot a még rövidebb *bu*? szótaggal kérdezték. Éhségét a gyermek a *pappa* szóval jelezte, a csókolni szónak pedig ez a kifejezés felelt meg: *abbo*. A dajka *lalla* szóval altatta el a kicsinyeket s egy bölcsödalnak fenn is maradt ez az egy sora:

— Lalla, lalla, lalla, aut dormi, aut lacta.

A bölcsőt a gyermekszobában ugy hivták: *Ninna*. Originális gyermekkifejezés a csuszkálásra, szaladgálásra nézve nem maradt meg.

*

+ **A jockey szó eredete.** A lóversenysport kedvelöi a legválogatottabb idegen szavakat használják, mikor ennek a sportnak hódolnak, de csak kevesen tudják ezeknek a szavaknak a valódi értelmét. A jockey szó eredetéröl, amelynek értelmét már sokféleképpen magyarázták, is kevesen tudnak. Allitólag azonban a skót *jockey* szóból származik, a John, Jack = János nev dédelgetö alakja; igy nevezték régente a fiatal lovászgyerekeket. A jockey-ság mint hivatás VIII. Henrik király idejében kezdett divatba önni; ö alkalmazott állandó fizetéssel kitünö lovasokat, akiknek győzelem esetén még külön huszonnégy shilling és nyolc pence jutalmat adott. Azelőtt a jockeyk a VIII. Henrik által meghatározott következő ruhát viselték: hosszu kabát, fekete bársonysapka, fehér nyakkendö, térdnadrág, fekete cipö ezüstcsattal. Később a hosszu kabát helyett, amely különösen szélben nagy akadály volt, rövid kabátot és a cipök helyett magas csizmákat kaptak. A különböző szinü ruhákat 1669 óta viselik, de hogy minden istállótulajdonosnak lovasa állandó szinü lovagló ruhát (dressz) viseljen, csak 1762. évből származik, midőn a Jockey-Club tagjai ezt a határozatot magukra kötelezőnek elismerték.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

A tőzsdetanacs ma délután 5 órakor *Neumann* Miksa elnöklete alatt teljes ülést tartott, melyben elrendelte, hogy a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság 4%-os vasuti járadékkötvényei a hivatalos árjegyzőlapban lajstromoztassanak és jegyeztessenek, elrendelte továbbá, hogy a Fehér- és Tolnavármegyei helyi érdekü vasut részvénytársaság részvényei 5%-os kamatokkal jegyeztessenek. Ezután a folyó ügyeket intézték el.

A Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete e hónap 11-én tartotta nyolcadik évi rendes közgyülését *Hatvany-Deutsch* Sándor elnöklete alatt.

Elnök mindenekelőtt meleg szavakkal adott kifejezést az egyesület részvétének lovag *Rothermann* Rudolf halála fölött. Lovag *Rothermann* Rudolf évtizedek óta szolgálta a magyar cukoripar ügyét és mindenkor buzgó bajnoka volt ugy ez iparág, mint az egyesület érdekeinek. Az elnök indítványára a közgyülés jegyzőkönyvben örökíti meg az elhunyt emlékét, mire lovag *Rothermann* Dániel meghatottan köszönetet mondott az öccse emlékének megtisztelteteséért.

Majd megemlékezvén a pénzügyminisztérium államtitkárságában beállott változásról, azt indítványozta az elnök, hogy a közgyülés *Toepke* Alfréd nyugalmazott államtitkárt válaszsza meg az egyesület tiszteleti tagjául, ezen a rendelkezésére álló egyetlen módon hálálván meg *Toepke* Alfrédnak a magyar cukoripar fejlesztése érdekében való kiválóan jó akaratu, céltudatos és sikeres munkásságát. A közgyülés *Toepke* Alfrédet egyhanguan tiszteletbeli taggá választotta.

Tudomásul vette a közgyülés, hogy az elnökség kineveztetése alkalmával üdvözölte *Popovics* Sándor államtitkárt, aki bizonyára épp oly bölcs és jóindulatu támogatásban fogja az ipart részesiteni, mint előde.

Hatvany József előterjesztette az évi jelentést, mely részletesen ismerteti nemcsak az egyesületnek működését, hanem egyáltalán magának a cukoriparnak is az utóbbi években való küzdelmeit és történetét. A közgyülés a jelentést tudomásul vette.

A jelentés kapcsán az *elnök* külön is felhivja a közgyülés figyelmét arra a sulyos helyzetre, amely előállott annak következtében, hogy a cukortermelés kontingentálásáról szóló törvény megtámadtatott és hogy a bruxellesi egyezmény államai e törvényektől előreláthatóan meg fogják tagadni az approbációt.

Ezzel a ténynyel szemben az a kérdés merül fel, hogy mit kell tenni a magyar cukoripar létfeltételeinek megmentésére? Ennek az az egyetlen eszköze, hogy okvetlenül és minden körülmények között fenn kell tartani a kontingentálásáról szóló törvények alapelvét, t. i. a magyar cukorfogyasztási területnek az osztrák cukorfogyasztási területtől való teljes elkülönitését s ennek kapcsán a magyar fogyasztásnak a magyar cukoripar és magyar répatermelés részére való feltétlen biztositását. Ez az elv volt alapja annak, hogy Magyarország a bruxellesi egyezményhez egyáltalán csatlakozhatott s igy a közvéleménynek, a törvényhozásnak, a kormánynak s az egyesületnek is minden rendelkezésre álló eszközt fel kell használnia arra, hogy ez az elv — tekintet nélkül a kontingentálási törvények egyébkénti sorsára — minden körülmények között fenntartassék.

Tekintve azt, hogy a magyar répa minősége a kétségtelen javulás dacára még mindig 1—1½%-kal gyöngébb az osztráknál s tekintve, hogy nálunk a répavásárlás és a cukorgyártás feltételei sokrészt kedvezőtlenebbek, mint odaát: tizéves statisztikával hitelesen megállapitható tény, hogy az osztrák cukoripar métermázsánkint 2—3 koronával olcsóbban termel, mint a magyar. Ez a tény pedig annyit jelent, hogy amaz elvnek törvény által való statuálása nélkül az osztrák ipar nemcsak a magyar fogyasztási területről szoritaná ki a magyar cukoripart, hanem a magyar cukornak a világpiacon való versenyképességét is lehetetlenné tenné, mert a belföldi fogyasztásnak a belföldi termelés részére való biztositása mulhatlan előfeltétele a világpiacon való versenyképességnek, s ezzel együtt a magyar cukoripar s magyar répatermelés mai szinvonalon s mai kiterjedésben való fenntartásának. Hogy ezen elv fenntartását miként lehet elérni, arról nyilatkozni szóló nem érzi magát hivatottnak, de okvetlenül szükségesnek tartja, hogy ez alapelv életbevágó fontossága a közvélemény s az illető kormányzati tényezők előtt kellőképpen megvilágittassék. Örömmel konstatálja, hogy a magyar közvélemény máris félreismerhetetlenül állást foglalt abban az irányban, hogy e rendkivüli fontosságu iparág osztrák érdekek javára háttérbe nem szoritható.

A közgyülés mindenben egyhangulag csatlakozik az elnök fejtegetéseihez és a következő határozati javaslatot fogadja el:

„A Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesületének 1903. junius 11-én tartott közgyülése kimondja, hogy minden körülmények között okvetlenül érvényesitendő Magyarországra nézve is a bruxellesi nemzetközi cukoregyezménynek az az elve, hogy az ország cukorfogyasztása az ország cukoripara részére biztositandó. Ettől az alapelvtől hazánk semmiféle országgal szemben el nem térhet, mert különben a magyar cukoripar és azzal együtt a vele egyérdekü magyar répatermelés a biztos romlásnak néznének elébe. Ennek következtében a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete annak a biztos reményének ad kifejezést hogy bármi lesz is a cukortermelés kontingentálásáról szóló törvény sorsa, a magyar cukorfogyasztás minden körülmények között és teljes kizárólagossággal biztositatni fog a magyar cukoripar részére."

Az 1902-iki zárszámadás és az 1903-ik évi költségelőirányzat megállapitása után a közgyülés véget ért.

Az Országos Iparegyesület végrehajtó-bizottsága tegnap lovag *Falk* Zsigmond elnöklete alatt ülést tartott, amelyen több fontos ügyet intézett el. A kereskedelmi miniszter egy leiratában fenntartotta azt az elvi határozatát, hogy a kertészet nem ipar, de az egyesület megokolt fölterjesztésére megengedte, hogy

---

szinte ijesztően merev nézéssel. Diego megöntözte, megtisztitotta és ápolgatta Bianca virágait, lehajolt, hogy fölemelje a hervadt leveleket, egy cseréppel felkotorta a földet, szemlét tartott az uj bimbók felett és szinte elnyelte a szemeivel. Ferdinánd figyelmesen nyomon követte és összeráncolta a homlokát. Aztán mindaketten rátámasztották könyöküket a korlátra és igy maradtak, mint két tyuk, ha ugyanegy rudon ülnek, ide-oda forgatva a fejüket, a szerint, amint Burgio mester gabonával megrakott öszvéren érkezett, vagy ha más irányból a tojást eladó leány jött, vagy a sekrestyés felesége ment a kis téren, hogy Ave Mária-ra harangozzon. Ferdinánd pontosan számlálgatta, hány ember ment el alattuk a téren; Diego szemei a nap utolsó sugarait követték, amelyek a Monte Lauro csucsa felé emelkedtek, és gyönyörködött abban, ha hirtelen megvillogtak házának ablakain, amelyek mint fehér foltok a mezők közt elmosódtak. Aztán mosolygott és átintett sovány, reszkető kezeivel, miközben könyökével egyet rántott fivérén; erre az bólintott és szintén mosolygott, mint egy gyerek. Aztán elbeszélte, hogy mit látott.

— Ma huszonhét! . . . Huszonheten mentek el erre . . . A plébános Limoli cousinnal ment.

Néhány napig, Augusztus első napjaiban, csak Ferdinánd márki jött ki, hogy megöntözze a virágokat, ősz lobogó hajjal, minden pillanatban megállva. Amikor aztán Diego ismét megjelent, olyan volt, mint a feltámadt Lázár: csupa orr, szemei alatt fekete karikák, egy kopott esőköpönyegbe elevenen eltemetve, minden lépés után a lelkét köhögte ki, rekedt köhögését már alig lehetett hallani, de tetőtől talpig megrázta őt is, a fivérét is, aki karján vezette, mintha mindaketten a virágcserépnek hódolnának. És az történt utóljára. Attól kezdve a két testvér tiszteletreméltó fejét csak nagyon ritkán lehetett együtt látni a papirral leragasztott ablakban, keresve a napfényt, Diegót köpködve és minden pillanatban lenézve a földre. Azon a napon, amikor kitört a harc a városházán, amikor a lárma a Sant' Agota térig hallatszott, egy pillanatra megjelent egy fehér, reszkető hálósipka csucsa az ablakban. De amikor Szent József körmenete a kapu előtt megállt, hogy a család előtt hagyományos hódolatát kifejezze, a tömeg lármája dacára zárva maradtak az ablakok. Ferdinánd márki lement, hogy megvegye a szentképet, az asztmától megdagadt, égő, álmos szemekkel, egészen meggörnyedve és fekete kezei ugy reszkettek, hogy szinte nem találták meg azt a kis aprópénzt, ami a szentképért járt.

— Meglátja, mily csudatevő kép ez! Sok szerencse és áldás szálljon házára.

Rá merte bizni a szent ezüstbotját is, hogy tegye a beteg vánkosa alá; az egyszerű érintésétől felgyógyul, de még ez sem használt.

A szomszédok, akik már kora hajnalban kimentek a mezőre és csak este tértek vissza, mindig világosságot láttak Diego ablakában. És a Mották fekete kutyája szinte panaszosan ugatott a téren. Aztán kilenc ora felé a sekrestyés fia kopogtatott, aki egy pohár tejet hozott. Bizonyos időközökben eljött a Sganzi asszony szolgája egy szalvétával betakart tányérral, vagy az ügyvéd szolgája, aki egy üveg bort hozott urától. Utóbb ezek a látogatások is elmaradtak. Vállát vonogatva távozott a doktor utóljára. A szomszédok gyermekei játszottak egész nap a kapu előtt, mely sohasem nyilott fel többé. Egy este nagyon későn, amikor a szomszédok vacsoránál ültek, hallották Ferdinánd márki rekedt hangját, aki átkiáltott a sekrestyésnek olyan hangon, hogy hallatára az embernek kiesett a kenyere a kezéből. És nemsokára azután lármás ütés a kapun és gyorsan távozó léptek zaja.

Éppen éjjel volt, amikor a katonák megjöttek. Nagy kavarodás támadt az egész faluban. A szokatlan lármára Diego is felnyitotta egy pillanatra a szemeit.

(Folytatása következik.)

a most létesitendő ipartársulatba *a kertészek is önként beléphetnek.* A *st.-louisi kiállitás* ügyében gróf *Wickenburg* államtitkár elnöklete alatt tartott értekezleten az Iparegyesület képviselői a mellett foglaltak állást, hogy háziipari és müipari specialitásainkat megfelelő interieurökben mutassuk be. A zsolnai *iparkiállitás* igazgatósága a kiállitók részére engedélyezett érmekért köszönetet mondott s egyszersmind a jury-szabályzat tervezetének átdolgozását kérte. A bizottság a szabályzat elkészitésére *Thék* Endre alelnököt és *Gelléri* Mór igazgatót kérte fel. *A Zomborban rendezendő kiállitás* végrehajtó-bizottságának támogatás iránti kérelme egyelőre tudomásul szolgált. A *Debreczenben* tartandó *V. országos cipészkongresszus* meghivója köszönettel tudomásul vétetvén, a kongresszuson való megjelenésre a bizottság *Gelléri* Mór igazgatót kérte fel. Egy *órásipari szakosztály* alakitása iránt előterjesztés tétetvén és az e tárgyban tett intézkedést tudomásul vétetvén, a bizottság az uj szakosztály megalakitásához hozzájárult. A *Magyar Fővárosi Malomegyesület* támogatás végett megküldötte a *magyar malomipar* ellen inditott cseh agitáció ügyében a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett fölterjesztését. A bizottság elhatározta, hogy hasonló szellemü fölterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszter urhoz. Igazgató utalva a *Kisiparosok Országos Nyugdij- és Segélyegyesülete* ügyében a képviselőház május 26-iki ülésén előterjesztett interpellációra, amelynek körülményei igazolták az Iparegyesületnek ezzel a szövetkezettel szemben eddig követett magatartását, fölveti a kérdést, vajjon nem volna-e célszerü a jövőre nézve hasonló alakulásokkal szemben valamely lépést tenni? *Thék* Endre alelnök inditványára a bizottság egyhangulag elhatározta, hogy felterjesztést intéz a kereskedelmi miniszter utján a belügyminiszterhez az iránt, hogy az iparosokat érdeklő egyesületek alapszabályainak megerősitése előtt a szakkörök véleménye meghallgattassék. Az igazgató bejelentette, hogy egy vidéki ipartestület kérelmére az elnökség indokolt felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszter urhoz az ellen, hogy *az ipartestületi tagok egyszerübb beadványainak a testületi jegyzők által való elkészitése* zugirászatnak minősittessék. A bizottság helyeslőleg vette tudomásul. A *Magyar Mérnök- és Épitészegylet* megküldötte a *főváros tervszerü rendezése* ügyében kidolgozott emlékiratát, kérve annak támogatását. A bizottság tekintettel arra, hogy a város-rendezés sok tekintetben ipari kérdés s hogy ebből folyólag egyesületünk már régóta ismételten foglalkozott e kérdéssel, rokonszenvét akciója iránt és szivesen hajlandó azt támogatni.

Mezőgazdasági és iparkiállitás Zentán. A zentai Mezőgazdasági és Iparkiállitás rendező-bizottsága legnagyobb erélylyel dolgozik a kiállitás sikerén. A mezőgazdasági osztály a vetőmag-kiállitásra, vetőmag-vásárra és a magtisztitó gépek bemutatására fekteti a fősulyt. Erre vonatkozólag jelentkezéseket az egész ország területéről elfogadnak. Az ipari kiállitásra csak Zentáról 180 iparos jelentette be részvételét, de a vidéki ipar is gazdagon lesz képviselve. A kiállitás augusztus 15-én nyilik meg.

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Mantel* Adolf *Budapest*, Szalásy Ferenc cég *Parajd*, *Hirschler* Jakab kereskedő Bőhönye, *Klein* Lipót és Hermán cég *Sátoralja-Ujhely*, *Deutsch* Vilmos *Kapuvár*.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) A gabonapiac tartós szilárdsága miatt, a lisztüzletben is tartották magukat a multheti árak. A hét második felében malmaink körülbelül 30 fillérrel emelték a finom lisztek árát. Ezen körülmény aztán arra birta vevőinket, hogy bevásárlásaikat megszüntették és tartózkodó álláspontra helyezkedtek. Takarmánycikkek iránt való kereslet is megcsappant.

Mai átlagos árak 50 kilogrammonként zsákostul, Budapestre szállitva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	12.70	12.40	12.10	11.50	11.90	10.90	10.40

7	7½	8
9.30	8.60	5.70

	Finom korpa:	Goromba korpa
Ár: korona	4.20	4.35

Dara:	AB	C
	13.20	12.50

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 38.50 korona pénzben, 39.50 korona áruban. — *Bécsben* az irányzat valamivel gyengébb. A kontingentált készáru 40.80 korona pénzben, 41.20 korona áruban.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Junius 13-ikán. Fölhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü — — kilogrammon felül — — — — darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 198 darab, — darab süldő. Előző napi maradvány 128 darab, — darab süldő, összesen 326 darab, — darab süldő. Eladatott 156 darab sertés, — darab süldő. Maradvány 170 darab — darab süldő. A vásár irányzata igen lanyha. — Az árak szilárdak. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 90—94 fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig — — — fillérig, selejtezett — — — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 98—100 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 94—98 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 72—90 fillérig, süldő 90—100 fillérig, malac — — — fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül — — — fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig — — fillérig, süldő — — — fillérig, malac 40 kilogrammig — — — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban.

Bécsi vágómarhavásár. Junius 13. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vesztegzári vágómarhavásárra felhajtatott 543 darab magyar, — darab galiciai, — darab bukovinai, — darab németországi, összesen — darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonkint élősulyban. magyar hizóökör középminőségü 50.— —69.— K., I. minőségü — — — fillér, kivételesen —.— fillér, II. minőségü — — — — K., galiciai hizóökör I. minőségü — — — fillér, kivételesen — — — fillér, II. minőségü — — — fillér, III. minőségü — — — fillér; német hizóökör I. minőségü 76 — —80.— K., kiv —.— K., II. minőségü 64.— —74.— K., III. minőségü — — — fillér. Legelő ökör — — — fillér paraszt ökör — — — fillér, levágott ökör — — — fillér. Bika 62.— —72.— K., tehén 46—64 korona. Kivételesen — korona, bivaly — — — korona. Az árak métermázsánkint, élősulyban értendők, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, junius 13.

Nyugodt hangulat mellett 31.000 métermázsa buza került a forgalomba kezdetben változatlan, később néhány fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozsban 5 fillérrel estek az árak.

Zab változatlan maradt.

Tengeriben tartott volt az irányzat.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 600 mm. 82 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 32½ f., 200 mm. 81 k. 8 K. 25 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 25 f., 1000 mm. 80·8 k. 8 K. 32½ f., 150 mm. 80·3 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 80·5 k. 8 K. 32½ f., 300 mm. 80 k. 8 K. 32½ f., 200 mm. 80 k. 8 K. 10 f. sárga, 1000 mm. 79·7 k. 8 K. 41¼ f., 2000 mm. 79·7 k. 8 K. 41 f., 300 mm. 79·5 k. 8 K. 35 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 35 f.

Szentesi: 2400 mm. 80 k. 8 K. 25 f.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 80·5 k. 8 K. 15 f., 500 mm. 80 k. 8 K. 05 f, 800 mm. 80 k. 8 K. 07½ f., 250 mm. 79·5 k. 8 K. 07½ f. sárga, 200 mm. 79·5 k. 8 K. 02½ f., 800 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 10 f.

Fejérmegyei: 200 mm. 77·5 k. 7 K. 92½ f. 500 mm. 77 k. 7 K. 85 f.

Szt.-Tamási: 650 mm. 78 k. 8 K. 22½ f.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 76 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 76 k. 7 K. 75 f.

Ó-Kanizsai: 1760 mm. 77·8 k. 8 K. 12½ f., 180 mm. 79 k. 8 K. 12½ f., 1300 mm. 77 k. 8 K. 12½ f. Zentai.

Kulai: 3175 mm. 77·5 k. 8 K. 10 f.

Bajai: 700 mm. 79·5 k. 8 K. 15 f., 1000 mm. 78·5 k. 8 K. 15 f.

Bácskai: 100 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 300 mm. 78 k. 8 K. 17½ f., 150 mm. 78 k. 8 K. 15 f.

Ó-Becsei: 2600 mm. 77 k. 8 K. 16 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 250 mm. 6 K. 50½ f. paritásra.

Zab: 200 mm. 5 K. 70 f. paritásra.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.80	7.90	79	8.05	8.15
„	„	77	7.95	8.—	80	8.10	8.25
„	„	78	8.—	8.05	81	8.20	8.30
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	„	76	7.65	7.80	79	7.90	8.—
„	„	77	7.75	7.85	80	7.95	8.10
„	„	78	7.85	7.95	81	8.—	8.20
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Pestvidéki	„	76	7.66	7.80	79	7.90	8.—
„	„	77	7.75	7.86	80	8.05	8.15
„	„	78	7.80	7.95	81	8.10	8.20
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bánsági	„	76	7.60	7.75	79	7.90	8.10
„	„	77	7.75	7.85	80	—.—	—.—
„	„	78	7.88	7.95	81	—.—	—.—
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bácskai	„	76	7.65	7.95	79	—.—	—.—
„	„	77	7.85	8.15	80	—.—	—.—
„	„	78	8.—	8.15	81	—.—	—.—
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	6.65	6.75
„	„	másodrendü	—	6.60	6.65
Árpa	„	takarmány	60—57	5.90	6.10
„	„	égetni való	62—64	5.70	5.80
„	„	sörfőzésre való	64—46	5.95	6.05
Zab	„	—	39—66	5.80	5.96
Tengeri	ó	bánsági	—	6.05	6.30
„	„	másnemü	—	—.—	—.—
Repce	uj	káposzta	—	10.70	11.10
„	„	bánsági	—	0.—	0.—
Köles	„	—	—	5.75	6.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1903. . 7.58—7.59—7.57—7.58
Októberi rozs 1903. . 6.43—6.44—6.43—6.40
Októberi zab 1903 . 5.45—5.46
Juliusi tengeri 1903. . 6.30—6.31—6.30
Augusztusi tengeri 1903. 6.35—6.37
Augusztusi repce 1903. —.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1903. . . . . . . 7.57— 7.58
Októberi rozs 1903. . . . . . . 6.40— 6.42
Októberi zab 1903. . . . . . . 5.45— 5.46
Juliusi tengeri 1903. . . . . . 6.30— 6.31
Augusztusi tengeri 1903. . . . 6.35— 6.36
Augusztusi repce 1903. . . . . —.——.—

Délután fél 5 órakor zárul:

Októberi buza 1903. . . . . . . 7.56— 7.57
Októberi rozs 1903. . . . . . . 6.40— 6.41
Októberi zab 1903. . . . . . . 5.44— 5.45
Juliusi tengeri 1903. . . . . . 6.30— 6.31
Augusztusi tengeri 1903. . . . 6.44— 6.45
Repce augusztusra 1903. . . . —.——.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde lanyha irányzattal zárult.

Előtőzsde. Osztrák Hitelrészvény 658.25—659.50, Magyar Hitelrészvény 728.25—728.50. Államvasuti részvény 676.—. Közuti vaspálya részvény 608.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 312.25 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 99.37½—99.40. Magyar Hitelbank részvény 727.25—728.50. Jelzálogbank részvény 521.——522.—. Leszámitolóbank részvény 449.—. Osztrák Hitelrészvény 658.50—659.25. Hazai bank részvény 206.—. Rimamurányi Vasmü részvény 462.50—463.50. Közuti vaspálya részvény 607.50—608.75 Városi Villamos-Vasut részvény 312.— —312.75. Déli Vasut részvény 65.50—66.50. Államvasuti részvény 676.— —677.— korona.

4 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 679.—. Magyar hitelrészvény 727.50. Leszámitolóbank részvény —.—. Rimamurányi vasmü részvény —.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 679.—. Közuti vasut részvény —.—. Városi villamos vasut részvény —.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 42.—52.— korona, vörös aprószemü 42.—50.— korona, vörös erdélyi —.——.— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü 50.——54.— korona, nagyszemü 54.——58.—. korona. Disznózsir: budapesti 70.——70.50 korona, vidéki —.——.—— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 60.——60.50. korona, 3 darabos 63.——63.50 korona, füstölt —.——.— korona. Szilva: bosznia, szokás szerinti minőség 13.——14.— korona, 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 14.50—15.— korona, 85 darabos 16.25—16.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.——13.50 korona, 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 15.50—16.— korona. Szilvaiz: slavóniai 18.——18.50 korona, szerbiai 16.——16.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

A szerb viszonyok kedvezőbb felfogása a mai *előtőzsdé*nek barátságosabb jelleget adott. Jelentősebb forgalom azonban nem fejlődhetett ki és az árfolyamok alig változtak.

A *déli tőzsde* megnyitáskor szilárd volt és Török sorsjegyek kissé emelkedtek, később azonban a vezető értékek budapesti eladásokra gyöngültek.

Zárlat 1 ó. 45 p.-kor tartott, 2 órakor nyugodt.

Bécs, junius 13. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 120.70. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 155.75 Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 448.—. Rimamurányi vasmürészvény 462.—. Magyar koronajáradék 99.35. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 98.58. Magyar hitelbank részvény 727.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 199.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 383.50 Magyar keresk. bank —.—. Magyar cukoripar 1470.

Bécs, junius 13. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 100.30. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.30. 1860-os sorsjegy 152.75. Osztrák hitelsorsjegy 487.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 479.50. Osztrák-magyar bank 1624. Déli vasut 78.—. Dunagőzhajózási részvény 875.—. Dohányrészvény 348.—. Császári és királyi arany 11.31. Német bankváltók 117.25. 4·2%-os ezüst járadék 100.25. Osztrák koronajáradék 100.50. 1864-iki sorsjegy 245.—. Osztrák hitelintézeti részvény 659.50. Unionbank 525.—. Osztrák Länderbank 411.50. Osztrák-magyar államvasut 675.50. Elbavölgyi vasut 427.—. Alpesi bányarészvény 375.—. 20 frank. arany 19.06. Londoni váltóár 239.15 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 285.—. Az irányzat nyugodt.

Bécs, junius 13. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 659.25. Magyar hitelrészvény 728.—. Angol-Osztrák bank 274.50. Bécsi bank egyesület 480.50. Union bank 526.50. Länderbank 411.50 Osztrák-magyar államvasut részvény 675.50. Déli vasut 78.25 Elbavölgyi vasut 428.—. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 348.50. Rimamurányi vasmü 462.—. Alpesi bányarészvény 376.—. Májusi járadék 100.30. Magyar korona járadék 99.30. Török sorsjegyek 123.50. Német birodalmi márka 117.18—117.26. Napoleond'or 19.06.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, junius 13. *(Tőzsdei tudósitás.)* A szilárd New-York a tőzsdének, amely üzlettelen, támaszt nyujtott. Törökök szilárdak arra a hirre, hogy a török állampapirok német birtokosai beleegyezésüket adták az egyesitési tervhez. Szénrészvények szilárdak. Kohók eleinte szabálytalanok, később dortmundiak és Laurakohó emelkedők, Belföldi járadékok szilárdak. Államvasutak Bécsre szilárdak. Prinz Heinrich vasutrészvények is javultak. A második órában a forgalom csöndes volt, az árfolyamok változatlanok. Magánkamatláb 3⅛%.

Berlin, junius 13. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.90. Elbavölgyi vasut

—.—. Magyar koronajáradék 99.90. Osztrák-magyar államvasut 145.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 185.50. Általános villamossági Edison 180.90. Gelsenkircheni 177.60. Laura-kohó 218.50. 4·2%-os ezüstjáradék 100.25. 4%-os magyar arany járadék 101.50. Osztrák hitelrészvény 207.60. Déli vasut 17.25. Károly-Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.10. 4%-os uj orosz kölcsön 88.25. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 103.25. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 50.—. Harpeni 181.10. Az irányzat szilárd.

Berlin, junius 13. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom!* 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 207.25. Osztrák-magyar államvasut 145.25. Déli vasut 17.30. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.10. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, junius 13. (*Zárlat.*) Osztrák-magyar államvasut —.—. Uj török konzol 31.77. Egyptomi járadék 106.80. Osztrák Länderbank —.—. Párisi bankrészvény —.—. 3%-os francia járadék 98.35. 4% spanyol járadék 89.97. 3% uj törleszthető járadék —.—. Crédit foncier de France 1326. Alpesi bányarészvény —.—. 4% 1890. román kölcsön 90.50. Görög kölcsön 222.—. Váltó Olaszországra % 1·16 pari. Váltó Amsterdamra 205.62. Váltó Brüsszelre 3/16. De Beers 543.50. Chartered 74.75. 5% bolgár kötelezvény 429.—. Magyar aranyjáradék 104.—. Déli vasut 82.—. Váltó Londonra 251.65. Osztrák aranyjáradék 103.20. Török sorsjegy 132.—. Meridional vasut —.—. 4% olasz járadék 103.70 Ottomanbank 603 — 3½%-os francia járadék —.—. Osztrák földhitelintézet 13.— Déli vasuti elsőbbségi kötvény 331.—. 4%-os 1896. román kölcsön 87.—. Dohányrészvény 380.—. Váltó Bécsre 103.93. Váltó német piacokra 121.97. Rio 11.99. East Rand 185.—. Randfontein 74.—. Magyar Jelzálogbank 559.—. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, junius 13. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 100.40. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.—. 4%-os magyar aranyjáradék 101.70. Osztrák hitelrészvény 207.70. Osztrák-magyar államvasut 145.75. Északnyugati vasut —.—. Bustiehradi vasut —.—. Londoni váltóár 20.42. Bécsi bankegyesület 121.—. Villamos részvény 126.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 100.15. Osztrák koronajáradék 101 60. Magyar koronajáradék 99.50. Osztrák-magyar bank 116.—. Déli vasut részvény 17.10. Elbavölgyi vasut —.—. Bécsi váltóár 852 16 Párisi váltóár 811.66. Unio bankrészvény —.—. Alpesi bányarészvény 190.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, junius 13. (*Zárlat.*) 4·2%-os ezüstjáradék 100.10. 1860. sorsjegy —.—. Déli vasut 17.10. 4%-os Osztrák aranyjáradék 102.70. Osztrák hitelrészvény 207.50. Osztrák-magyar államvasut 145.—. Olasz járadék 102.90. 4%-os magyar aranyjáradék 102.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Junius 13. A sertésüzlet irányzata: élénk.

A) *Hizott sertések ára*: I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban 110—112 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 119—121 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 120—121 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachel). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 118——120 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 117——118 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 115—117 fillérig.

Sertéslétszám 1903. junius 11. napján volt készlet 46.403 darab. — 1903. junius 12. napján felhajtatott 181 darab. — 1903. junius 12. napján elszállittatott 929 darab, 1903. junius hó 13. napjára maradt készletben 45.655 darab.

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bonke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye: IV., Ferencziek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-körut 18.; IV., Ferencziek-tere 4. Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; Üllői-ut 6. sz.

EsőLeánykiházasitási Egylet m. sz. Leány- és fiubiztositó-intézet, Budapest, VI., Teréz-körut 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyona 1901. december 31-én 7.874.385·14 korona. Eddig kifizetett biztositott tőke több mint 6,856472·84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb dijtételek mellett 1000 koroná tól korlátlan összegig biztosithatók.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, junius 14. — Római-katholikus: Vazul. — Protestáns: Vazul. — Görög-orosz: (junius 1.) — Zsidó: Sivan 19. — Nap kél: 3 óra 47 perckor. — Nyugszik: 7 óra 41 perckor. — Hold kél: 10 óra 16 perckor este. — Nyugszik: 8 óra 48 perckor reggel.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Muzeum. Képtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

A Nemzeti Szalon kiállitása nyitva délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 50 fillér.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) nyitva délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) Nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig dijtalanul.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Az aquincumi ásatások és muzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekü vasut a Pálffy-térről.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d u. 3 órától 8 óráig.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váczi-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti ipar csarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váczi-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, junius 13.

Hazánk időjárása megtartotta esős és zivataros jellegét. Jelentékeny záporeső esett Csáktornya és Magyar-Óvár vidékén (30—40 mm.) és általában az esőből több jutott az ország nyugati és északi részeinek, mint az Alföldnek vagy Erdélynek. A hőmérséklet lényegtelenül változott.

Sem a levegőnyomás eloszlásában, sem Európa időjárásában feltünő változás nem mutatkozott.

Kilátás: A hőmérséklet sülyedésével változékony idő várható, főleg az ország keleti felében esővel vagy zivatarral.

Vizállás.

		Jun. 13. méter	Jun. 12. méter			Jun. 13. méter	Jun. 12. méter
Inn	Schärding	2.—	1.8?	Tisza	M.-Sziget	0.40	0.46
Duna	Passau	2.78	2.6?	"	Tokeháza	0.74	0.61
"	Linz	0.23	0.—	"	V.-Namény	0.06	0.75
"	Bécs	0.12	0.16	"	Tokaj	1.54	1.75
"	Pozsony	1.94	1.?6	"	Tisza-Füred	1.98	2.24
"	Komárom	2.85	2.95	"	Szolnok	2.54	2.74
"	Budapest	2.41	2.?3	"	Csongrád	3.23	3.44
"	Paks	2.11	2.21	"	Szeged	3.88	4.06
"	Mohács	3.30	3.39	"	Török-Becse	2.?6	2.90
"	Gombos	3.84	3.?7	"	Titel	3.57	3.?7
"	Ujvidék	3.31	?.2?	Ondova	Bártfa	0.33	0.30
"	Pancsova	2.89	2.85	Topolya	Hoór	0.72	0.71
"	Orsova	3.1?	3.13	Bodrog	Zemplén	1.59	1.90
Morva	Magyarfalva	0.74	0.66	Sajó	Zsolca	1.90	1.79
Vág	Zsolna	1.—	0.80	Hernád	H.-Németi	0.39	0.38
"	Trencsén	0.64	0.48	Berettyó	Margita	0.24	0.—
"	Szered	0.8?	0.7?	"	B.-Ujfalu	-0.02	0.25
Rába	Sz.-Gotthárd	0.04	0.3?	Körös	Csucsa	0.48	0.32
"	Sárvár	0.?9	0.09	"	N.-Várad	0.50	0.40
"	Győr	2.26	2.32	"	Belényes	0.?3	0.93
Dráva	Pettau	1.45	1.24	"	Tenke	0.5?	0.84
"	Zákány	0.?8	0.16	"	Gurahonc	0.79	0.98
"	Barcs	0.83	0.84	"	Borosjenő	1.32	1.16
"	Eszék	2.—	2.22	"	Békés	3.42	0.—
Mura	M.-Szerdah.	0.80	0.—	"	Gyoma	3.6?	4.16
Száva	Zágráb	0.84	1.78	Maros	Gy.-Fehérvár	0.78	0.86
"	Sziszek	1.80	1.40	"	Branyicska	1.50	1.80
"	Mitrovica	2.78	2.48	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.22	0.12	"	Arad	0.56	0.—
"	Szatmár	1.—	0.93	"	Makó	0.80	1.94
Kraszna	N.-Majtény	0.—	1.44	Temes	K.-Kostély	1.38	1.40
Latorca	Munkács	0.42	0.38	Béga	Kiszető	1.20	1.34
Laborca	Homonna	0.42	0.35	"	Temesvár	0.16	0.34
Ung	Ungvár	0.16	0.10	"	Becskerek	0.63	0.80

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Thierry A. gyógyszerész balzsama legjobb étrendi háziszer emésztési zavarok, gyengeség, ájulások, gyomorégés, fölfuvódás ellen csillapitja a köhögést, görcsöt, nyálkaoldó, tisztitó, 12 kicsi vagy 6 dupla üveg bérmentve ládával együtt 4 korona. **Thierry gyógyszertára az őrangyalhoz, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.** Valódi csak az itt látható apáca-védjegygyel.

Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszertárában, Dr. Egger Leó és J. gyógyszertárában Váci-körut 17. sz. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszertárában és Bécsben Brady C. gyógyszertárában. Ajánlatos ezen szer utazásoknál mindig kéznél van.

Tüdőbetegeknek. Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstatálta, hogy egyedül Németországban állandóan 1,200.000 ember tüdővészes és ezek közül kb. 180.000-en lesznek áldozatai e borzasztó betegségnek, A tüdőbaj előidézői a tuber-bacillusok, a mely bacillusokat minden ember belélegzi, mert előlük elzárkózni lehetetlen. Ha most már szerencsére sokan nem lesznek tuberkulotikusokká, abból az tünik ki, hogy az emberi test azzal a tulajdonsággal bir, hogy a belélegzett tuberbacillust ártalmatlanná teszi. Ott, a hol a légcső számos finom ágacskává széjjeloszlik, a tüdőbe vezető két mirigy, az ugynevezett pajzs- vagy tüdőmirigyek vannak, a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok ideig nem volt tisztában. Most azonban Hoffmann dr kutatásai nyomán tudjuk, hogy ezek egy egész külön folyadékot készitenek, mely a betegségi tüneteket, még mielőtt pusztitó hatásukat megkezdhetik a tüdőben, megsemmisiti. A hol tehát ezek a mirigyek átöröklés vagy gyöngeség, vagy más organikus akadály folytán nem tudnak ebből az anyagból elegendőt produkálni és a hol a tüdő meghülés, por vagy egyéb befolyások következtében érzékeny, ott a betóduló tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb bekövetkezik a betegség. Itt támadt a gondolat: a pajzsmirigy erősitése által a tuberbacillus pusztitásának elejét venni.

Ezt a közeli gondolatot felkarolta Hoffmann dr. és a pajzsmirigy-erősitő anyagból saját maga készitett egy gyógyitószert tüdőbaj (kronikus katarrus és aszkór) ellen, melyet Glandulénnek nevezett el.

A Glandulén nem mérges, nem vegyészeti szer, hanem teljesen egészséges és állatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzsmirigyeiből lesz készitve, a természet maga adja a gyógyszert minden betegség ellen, csak találni kell. A pajzsmirigyek alacsony hőfoknál, légmentesen lesznek megszáritva, tablettákba préselve, minden tablettának 0·25 gr. a sulya, melyből 0·05 gr. mirigypor és 0·20 gr. tejcukor édesitésre.

Ha a Glandulént előirás szerint használjuk, javul az étvágy, jobb lesz a kedv, erő és testi suly gyarapodik, láz, éjjeli izzadás és köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be. Sok orvos és magánfél bizonyitja a tüdővészt gyógyitó szer nagy értékét. Glandulén már sok meglepő gyógyitó-eredményt mutatott, hol más szert nem használtak.

Glandulént késziti Dr. Hoffmann Nachf. vegyi gyára, Meerane (Szászország) és kapható a legtöbb gyógyszertárban, valamint **Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12.,** üvegekben, 100 tablettával 5 kor. 50 fill., 50 tablettával 3 kor. Kimeritő füzetkék orvosok és gyógyult betegek értesitéseivel ingyen és bérmentve. Óvakodjunk az értéktelen utánzatektól.

BUTOROK

divánok, matracok, függőlámpák, ingaórák, legjutányosabb árban

részletfizetésre is kaphatók

Náthán Ignácnál, Budapest, VII., Erzsébet-körut 23.

Magyarország legnagyobb **cipőáruháza**

elárusit és szétküld jótállás mellett a legujabb, legjobb minőségü cipőket.

Szabadalmazott gummi sarokvédő párja 50 kr., 10 forintos megrendelésnél ingyen. **Agi-kenőcsöt** minden pár cipőhöz ingyen.

1 évi jótállás.

Férficipő:

Borjubőr cugos v. füzős, erős kivitel	3.—
Borjubőr betétes, cugos v. füzős	3.20
Lakk szalon v. sevró, cugos v. füzős	4.—
Derby-fagon, box, sevró v. lakk	4.50
Dongola v. szarvasbőr, könnyü, fájós lábra	4.—
Katonabakancs 3.50, tiszti cipő, sima	4.—
Pincércipő, fekete v. sárga, elől cug, szeges	1.30
000 pár barna lakkbetétes gyermekcipő, 5—12 évig	1.50

Női-cipő:

Fényes zerge betétes, cugos v. füzős	3.—
Erős zerge v. csikóbőrből	2.80
Boxbőr, sevró v. dongola, cugos v. füzős	3.50
Lasting, rogatta 2.—, cugos szivszabás	2.60
Fényes zerge gomboscipő	3.40
Szarvasbőr, szürke v. lakkspangli	1.80
Komócipő 1.25, vitorlavászon házicipő	1.—
Lakk kivágott v. sárga kivágott	1.50

Árjegyzéket több száz divatos ábrával ingyen és bérmentve. Mértéknek megfelel a harisnyában levő láb, papirlapra állva, minek körvonalait lerajzoljuk.

Nem tetsző árut kicserélek vagy a pénzt visszaadom.

Agulár Dávid

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 6. sz.

KIVÁLÓ ERŐSITŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

husból készült és ennek tápanyagát tartalmazó iztelen, könnyen oldódó albuminose készitmény a legkiválóbb

erősitő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, betegágyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, üdülőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a

sápkórosoknak

lesz ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2%-nyi szerves összetételü vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose. Somatose rendkivül gerjeszti az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszertárakban és gyógyanyagkereskedésekben.

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következőleg cimzendők: State Medical Institute, 9. Electrom Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden levél bérmentesitendő.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.

Orelio J. vendégfelléptével.

A walkür.

A „Nibelung gyürüje" cimü zenedráma-trilogia első része, 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét irta Wagner Rikárd. Forditotta Csiky Gergely

Személyek:

Siegmund	Bochnicsek	Helmwiege	Kaczér
Hunding	Kornai	Gerhilde	Blätterbauer
Wotan	Orelio	Ortlinde	Kann M.
Sieglinde	Ney H.	Waltraute	Wlasák V.
Brünhilde	Diósyné H. B.	Schwertleite	Bartolucci
Fricka	Valent V.	Siegrune	Flattné

Kezdete 7½ órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.

A titok.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Wolf Pierre. Forditotta: Fái J. Béla.

Személyek:

Jauvenel	Ujházi	Trévoux	Náday
Jauvenel-né	Rákosi	Langeacné	Helvey
Henry	Dezső	Geneviéve	Paulay
Santenayné	Lánczy	Marie	Ligeti

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.

Dupont.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Gavault és Berr. Forditotta Góth Sándor.

Személyek:

Lopin	Vendrei	Florence	Varsányi
Lucy	Kertész	Galipard	Góth
Maurice	Tanay	Hercegnő	Rostagni
Dupont	Hegedüs	Larirettené	Varga
Evariste	Tapolczai	Karmester	Szerémy
Edgard	Fenyvesi	Maitre d'hotel	Győző

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.

Délután ½3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Solymosi Elek sziniiskolájának vizsgai előadása.

A nagymama

I. felvonása.

A bosszú.

Román dráma.

Dobó Katica

II. felvonása.

Ének és balett.

A falu rossza

I. felvonása.

Este:

Rózsa Lili vendégfelléptével.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban, egy változással. Irta dr. Béldi Izor. Zenéjét szerzette Fejér Jenő.

Személyek:

II. Katalin	Hegyi A.	Mária	Jakabfi
Gr. Gurackij	Kenedich	Olga	Kiss E.
Buranov Iván	Szabó	Télèmaque	Kiss M.
Trojkov Fedor	Delli	Duplessis	Rozsa L.
Alekszej	Nagy	Anica	Harmath
Sunderland	Ujvári	Gregor	Rózsa S.
Dacskov	Beleznai	Tiszt	Szerdahelyi

Kezdete 7½ órakor.

D. Fèvre-féle szódavizkészitő-gép,

melylyel bárki folyton, könnyen, legtisztább, friss, **egészséges** és olcsó, kellemes **üditő italokat**, szódavizet, mesterséges ásványvizet, bármilyen gyümölcsszörp-gazözt, kefirt, (szénsavas tej), szénsavas hideg teát (nyáron megbecsülhetetlen egészséges, hütő ital), pezsgőbort, pezsgőlimonádét, spriccert stb. **készithet.** — A szénsav vegytiszta. A kezelés egyszerü, kényelmes. Orvosok által rendeltetik.

6	12	18	24	30 decil. tart.
6.—	8.—	10.—	12.—	14.— frt.

A készitéshez szükséges kitünő minőségü borkősavat, 500 grm és szódabikarbonát 600 grm. tartalmazó csomag ára **frt. 1.70.**

E. THESSIER Páris, a valódi **Fèvre-féle szódavizgépek** egyedüli készitője. — **Egyedüli főraktár Magyarországon** Kertész Tódornál Budapest, IV., Kristóf-tér, nagyban és egyenként. — Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

CIRCUS Cesar Sidoli

a Városligetben.

Ma, vasárnap, junius 14-én

2 nagy előadás 2

délután 4 és este 8 órakor, a délutáni előadás épp oly dustartalmu, mint az esti.

Mindkét előadásban

Mdm. Juliette az ő nagyszerüen idomitott **californiai fókáival.**

LA BELLE GINA a jelenkor legerősebb nője.

SIDOLI igazgató, idomitásaival.

Mlle LOPEXINA, a szép spanyol nő.

Délután gyermekeknek **mérsékelt helyárak.**

A fürdőidényre

ajánljuk dus választékunkat

női- és gyermek fehérnemüekben

a legolcsóbb árak mellett.

Nagy választék

fürdőöltönyökben

Kiváló tisztelettel

Schreier Viktor és Társa

IV., Váczi-utca 26. sz.

SZABADALMAT

védjegyet, mustra- és modell-oltalmat megszerez,

Szabadalmakat értékesit és financiroz bel- és külföldön a

Szabadalmakat Értékesitő Vállalat,

Pásztor (törvényesen bejegyzett cég)

BUDAPEST, Erzsébet-körut 17

Telefon 24—20. Fölvilágositás dijtalan

Szepességi len-ipar!

Wein Károly és Társai

szepességi asztalnemü-gyárosok

vászon- és asztalnemü-gyárosok

Budapesti főraktára: IV., Koronaherceg-u. 8. (Haris-bazár épület).

Ajánljuk hirneves szepességi vászon, asztalnemü, törülköző, törlő és minden e szakmába vágó gyártmányainkat. Minden darab gyárainkból származó árut ezen védjegygyel látjuk el.

VALÓDI SZEPESSÉGI VÉDJEGY ECHT ZIPSER

„Eredeti rozsdairtó"

(Antirost)

legtartósabb és a rozsdaképződést tökéletesen meggátló fekete festék, vasnemüek stb. részére.

„Eredeti tüzpáncél"

(Flammentod)

tüz és minden időjárás ellen védő festék; az ezzel festett fa, kő, fém stb. a tüzrombolásnak ellentáll.

Használati utasitással és ajánlattal szolgálnak:

Kind és Herglotz

VEGYÉSZETI GYÁRA

Budapest, V., Visegrádi-utca 4. szám

A m. kir. szabad. osztálysorsjáték

II. osztályának nyereményhuzása

f. évi junius hó 17-én és 18-án lesz.

Ezen osztálytól csak rövid idő alatt

14 millió 196.000 koronát

készpénzben sorsolnak ki.

A II. oszt. sorsjegyek megujitási árai:

(melyek az I. osztályban már játszottak.)

1/1 eredeti sorsjegy	korona	20.—
1/2 „ „	„	10.—
1/4 „ „	„	5.—
1/8 „ „	„	2.50

A II. osztályu vételsorsjegyek árai:

(Uj vevőknek.)

1/1 eredeti sorsjegy	korona	32.—
1/2 „ „	„	16.—
1/4 „ „	„	8.—
1/8 „ „	„	4.—

Török A. és Tsa

bankháza, Budapest.

Központ: VI. TERÉZ-KÖRUT 46/b.

Fiókok: Váci-körut 4., Muzeum-körut 11., Erzsébet-körut 54.

ahol az utolsó sorsjátékban a **600.000** koronás nagyjutalmat nyerték

= Legnagyobb osztálysorsjegyüzlet hazánkban. =

SZT.-MARGITSZIGETI

gyógyfürdő Budapesten.

Nyári- és téli-gyógyhely.

43.3° C. kénes hévforrás, Thermal-, iszap-, villamos feny-, mesterséges szénsavas-, forrólég-, mindennemü gyógy- és edző (Kneipp)-fürdők. Svéd gyógy-tornaterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csuz, köszvény, ischias, izületi bántalmak emésztő, szervi-bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengeség ellen. **Szt.-Margitszigeti üditőviz:** elsőrangu szénsavval telitett ásványviz, mint **asztali viz** legjobban ajánlva.

=Kérje ingyen=

világhirü találmányomat a Guzi kenőcsöt, melyet **mindenkinek, ki cimét velem közli, nagy képes árjegyzékemmel ingyen és bérmentve küldöm.** Minden nálam vásárolt cipőért **1 évi irásbeli jótállást vállalok, hogy a bőr repedése ki van zárva,** ha Guzi kenőcscsel bekeni. Időelőtti elszakadása esetén teljesen **ingyen megjavitom.**

Minden nálam vásárolt cipőhöz 1 tégely Guzi kenőcsöt és 1 pár elegáns cipősámfát adok ingyen.

Legpontosabb mérték, ha harisnyában egy papirlapra állva, a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. **Nem megfelelőt kicserélek saját költségemen vagy a pénzt minden levonás nélkül visszaadom.**

Férfi sima vix cugos, erős kivitelben	3.20	Női valódi zerge füzős v. cugos cipő	3.20
Elegáns gavallér vix füzős cipő, angol varrott talppal	3.50	Divatos barna zerge, füzős, elegáns	3.20
Divatos barna bagaria füzős cipő	4.20	Feltünő elegáns box füzős cipő, elegáns kivitelben	3.80
Salonlakk feltünő elegáns füzős cipő, keztyübőr szárral	4.50	Salonlakk füzős cipő, eleg. kivitelben	3.70
Feltünő eleg. box füz. cipő, derby szab.	4.20	Keresztcsattos elegáns salonlakk v. keztyübőr utcai cipő	2.20

Gyermekcipő 3 évig 1 frt 20 krajcár. 3 évtől 7 évig 1 frt 60 kr. 7 évtől 10 évig 2 frt.

Agulár Ignác

BUDAPEST,

Főüzlet: Kerepesi-ut 30. sz.,

a Rókus-kórház templomával szemben.

Fióküzlet: Király-utca 6. szám.

Szinházak heti müsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Hétfő	Nincs előadás	Sok hühó semmiért	Loute	Rip van Winkle	A drótóstót
Kedd	Siegfried	Faust	Dupont	Bob herceg	A drótostót
Szerda	Nincs előadás	Az egér	Arany kakas	Kis herceg	A drótostót
Csütörtök	Istenek alkonya	Othello	Dupont	Kis herceg	A drótostót
Péntek	Nincs előadás	A bor	Osztrigás Mici	Kis herceg	A drótostót
Szombat	Vizsgai előadás	Essex gróf	Dupont	Vereshaju	A drótostót
d. u. Vasárnap este	Hunyadi László	Virágfakadás A föld	Trilby	Kis herceg	A drótostót

HOLLANDI

életbiztositó részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 1,

(A nemzeti szinhaz bérházában.)

Igazgató: **TOLNAY LAJOS.**
Vezértitk. **STIGNITZ IMRE.**

1902. év végeig 254 millió korona biztositás köttetett

A társaság mindennemü biztositást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m.: tőkebiztositást, tulélés és halálesetre szóló, valamint özvegyi nyugdijbiztositást, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kiházasitási biztositásokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágositással szolgál a magyarországi vezérképviselőség Budapesten, valamint a vidéki képviselők.

Referenciákat a Magyar Általános hitelbank ad.

Kivonat a dijtáblázatokból

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő								A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő					
Dijtétel 100 korona után													
Kor.		Kor.		Kor.		Kor.		Kor.		Kor.		Kor.	
25	1.80	34	2.30	43	3.16	52	4.66	25	4.11	34	4.22	43	4.56
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.88	26	4.12	35	4.24	44	4.61
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12	27	4.13	36	4.27	45	4.67
28	1.93	37	2.54	46	3.59	55	5.37	28	4.14	37	4.30	46	4.76
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64	29	4.15	38	4.33	47	4.84
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.93	30	4.16	39	4.36	48	4.99
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24	31	4.17	40	4.39	49	5.02
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57	32	4.18	41	4.45	50	5.10
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97	33	4.20	42	4.50		

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

HÉTFŐN — KEDDEN — SZERDÁN

Rendkivüli cikkek elárusitása

a mindennapi kisebb használati cikkek osztályában:

Cipőkefekészlet, 1 drb 22 cm. hosszu, fényezőkefe, domboru, keményfaháttal, 1 drb sárkefe és 1 drb kenőkefe, a 3 drb összesen ... **20** kr.
Ruhakefe, finom fényezett faháttal, ára ... **38** kr.
Fejkefék, finom fényezett faháttal, ára ... **38** kr.
Fésűkészlet. Világosszinü szaruból, 1 **drb 17** cm. hosszu bontófésü, 1 drb sürü-fésü és 1 drb nyeles-fésü, 2 drb összesen ára ... **30** kr.
Fogkefe, csont-nyéllel, négysoros tiszta fehér, áthuzott sertésszőrrel ... **10** kr.
Kalodont, valódi „Sarg"-féle tubusban, ára ... **22** kr.
Hajsütőkészülék, 1 drb hajsütővas, hegyes, 1 drb hajsütőgéppel együtt **20** kr.
Acél-olló, valódi kovácsolt angol acélból, fényesen nikkelezve, hossza 16 cm., ára ... **28** kr.
Dugóhuzó, önmüködő készülék, mely egyszerü csavarása által a dugót önmagától fölhuzza, ára ... **25** kr.
Női kézi-ridikül, finom világosszinü selyemből, szines virágos mintával. ára **38** kr.
Férfi-öv, dupla, erős szövetből, 7 cm. széles, minden bőségre igazitható, bőrrel rávarrott, becsukható óratartóval, ára ... **35** kr.
Férfi- és női nyári félcipő, erős, barnaszinü vitorlavászonból bőrtalppal és bőrsarokkal, sárgabőr-orral és szegélylyel, párja ... **75** kr.
Gyermekek részére, párja ... **50** kr.
Asztali disz-tentatartó, öntött fémből, fényesen nikkelezve, nagy alakban, müvészies kivitelben, csiszolt nagy üvegtartálylyal, fémfedővel ... **45** kr.
Nagy fali-diszképek, domboru, diszes aranykeretü papirmaséból, hossza 51 cm., szélessége 40 cm., különféle, szines, müvészies kivitelü, szentképek, uralkodó-család-, Defregger- és tájképek ára ... **30** kr.

Képes levelezőlap-album, vászonkötésben, diszes fölirattal, 100 drb levelezőlapnak **35 kr.**, 300 drb levelezőlapnak, ára ... **75** kr.
Látképes levelezőlapok. Diszes kivitelü szines látképek, virágok, tájképek, különféle alakzatok, 50 drb különféle válogatott, finom kártya összesen ... **30** kr.
Levélpapir. 40 darab finom levélpapir és 40 darab finom boriték, diszes aranynyomatu magas dobozban, ára ... **40** kr.
Tojás-olajszappan, rudalakban, hossza 12 cm., kitünő jó minőségben, 6 db ára **40** kr.
Női kézitáska, négyszögalaku tiszta bőrből bővithető ránccal, nikkelkerettel és csukóval, fonott bőrfogóval, szélessége 14 cm., ára ... **55** kr.
Női kézi- és utitáska, ugyanolyan kivitelü kézitáska bőrbéléssel külön fölszerelhető vállszijjal, mint kezitáska és nyakba hordható utitáska használható, ára **95** kr.
Utazási kellékekhez való szappan-, kefe- és fésü-tok, fekete viaszkosvászonból, hossza 45 cm., ára ... **45** kr.
Zsebben hordható utipalack, 16 cm. magas, 9 cm. széles és keskenyalaku, diszes kivitelü üvegpalack, szabadalmazott porcellánczsukóval, gummibetéttel, ára ... **12** kr.
Kézi utazótáska, fekete viaszkos-bőrből, ballonforma, nikkel-kerettel és zárral, ára ... **75** kr.

A fentebbi cikkekre vonatkozó LEVÉLBELI vagy POSTAUTALVÁNYI megrendelések helybeni nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy mintagyüjteményt nyári francia batisztok, delainek, zephirek, szatinok **Nagy képes árjegyzéket** és mosókelmékből, valamint az összes árucikkekről **ingyen és bérmentve** **küldünk** vidékre.

Első budapesti butorszállitási és beraktározási vállalat

Tauszky Miksa és Társa

Telefon 21—36. sz.

BUDAPEST,

VI. ker., Teréz-körut 6. szám.

Elvállal költöztetéseket szab. kárpitozott butorszállitó kocsikkal, ugy helyben, mint a vidék és külföld bármely helyére

Titkos betegségek

gyógyitására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyit; hugycsőfolyást, hólyagbajt, sobeket, syphilist, bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is electro Massage vagy Psyhropnor által. Onfertőzést és annak utóbajait: ideg- és hátgerincbajt és minden **női bajokat.**

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7—8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Clotild-palota (I. emelet).

Átjáró ház. — Lift használat.

Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.

Levél utján is biztos gyógysiker.

— E napokban hagyta el a sajtót: —

„Bizalmas Barát"

cimü könyvecske, mely mindennemü férfi- és női nemibajokban kellő utmutatással szolgál. Kapható 5 szerönél: **(Dr. Kajdacsy József). Ára csak 1 kor.** Vidéki megrendelések 20 fillérrel drágábbak.

3,95 frt egy finom metszett üvegkészlet, mely a következő **41 darabból** áll és p.: **12** drb vizes-, **12** boros-, **6** likőrös-pohár, **1** vizes-, **1** boros üveg, **1** likőrpalack, **1** csemegetál, **6** csemegetányér és **1** gyümölcs-állvány. **Legfinomabb kivitelben 1** frttal drágább. Meg nem felelő áru visszavétetik, a pénz visszafizetetik. Ládáért **30 kr.** számittatik fel. Rendelésnél a vasuti állomás megjelölése kéretik. **Böhm J., Budapest VI., Hunyady-tér 1. szám.**

Virágnyelv.

Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb kelet forrásokból állitott össze. **Ára szines kötésben 80 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg.** Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai, cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz.

MELOCCO PÉTER

cementárugyár és betonépitkezési vállalat

Budapest, VI., Dévai-u. 21.

Fióktelepek:

DEBRECEN, GYŐR, TEMESVÁR.

Ajánlja: saját gyártmányu, igen szép velencei és szabad. római márványmozaiklapjait, karmantyus, géppel gyártott szab. betoncsöveit, műköveit, üregezett cement- és fősz-válaszfalait s egyéb a cementszakmába vágó gyártmányait.

Kivitelre elvállal: vasbeton-, födémszerkezeti-, Monier és Rabitz-munkákat, burkoló-, csatornazási-munkákat, átereszeket, turbinatelepeket, beton- és vasbetonhidak készitését ‚Hennebique'-rendszer szerint

Költségvetések, árjegyzékek, tervek ingyen és bérmentve.

STANDARD életbiztositó-társaság

Edinburghban (Angolhon.)

Alapittatott 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 4.

	Korona
Évi bevétel	**31,800.000**
Kiutalt nyereményrészek	**170,000.000**
Vagyon	**249,300.000**
Halálesetek folytán kifizetve	**500,000.000**

A **Standard** kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. A kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tőkesités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborubiztositás nepfelkelők részére.

Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

Legalkalmasabb

vizsgai jutalomkönyvekül

a BENEDEK ELEK szerkesztette

„Kis Könyvtár".

Miden kötet 3—4 képpel.

A „Kis Könyvtár" azon kötetei, melynek ára **40** fill.
1. kötet. Jókai Mór: A cseregyermekek.
2. „ Benedek Elek: Mesék és történetek.
3. „ Gaál Mózes. Egy plajbász története.
4. „ Bársony I.: A szabad ég alatt.
6. „ Sebesztha Károly: Fráter György élete.
8. „ Benedek Elek: Várhegyi Zoltán.
9. „ Somogyi Béla: A legnagyobb magyar.
11. „ Révai Pál: A szunyógkirály fiai.
12. „ Földes Géza: Dinka és Darinka.
13. „ Márkus M.: A kis utazók.
15. „ Földes Géza: A beszélő arany.
16. „ Várnai Sándor: Az árvák.
17. „ Böngérfi János: Az állatok beszélnek.
18. „ Sebesi Jób: Apró történetek.
19. „ Földes Géza: Szibériai képek.
20. „ Sziklay János. Azok a jó rátótiak.
21. „ Gaál Mózes: Sebős (történeti elbeszélés).
Összesen 14 kötet á 40 fill. = 5 kor. 60 fill.
Azon kötetek, melynek ára ... — **50** fillér:
5. kötet. Sziklay János: Hany Istók története.
7. „ Gaál M.: Két falusi történet.
10. „ Gaál M.: Az urfi.
14. „ Bánfi J.: Regék és mesék és Csulak L.: Három ünnep.
22—23. kötet. Benedek Elek: Többsincs királyfi. 1 K.
24. kötet. Roboz A. Történetek az iskolából.
25. „ Gaál M.: Vig elbeszélések.
26. „ Versényi: Apróbb elbeszélések.
27. „ Csulak L.: Székelyföldön.
28—29. köt. Gyulainé: Tündérmesék (kettős köt. 1 K.)
30 kötet. Gaál M.-né: Két ifjuságí szinmü.
31. „ Benedek Elek: Két történet.
32. „ Mosdóssy: Ut az ingoványban.
33. „ Egri Gy.: Bohókás történetek.
34. „ Benedek Elek: Történetek öreg emberekről.
35. „ Csulak L.: Mikor iskolába jártunk.
36. „ Mosdóssy L.: A király könyve.
37. „ Benedek: Budapesti gyermekek.
38. „ Egri Gy.: Erdőn, mezőn.
39. „ Gerő: Az igazság diadala.
40. „ Marcellus: Virág Jankó.
41. „ Teveli M. A zászló.
42—43. kötet. G. A.: Aranyszivü Bandi. (Kettős kötet 1 kor.
44. kötet. Pintér Ákos: Leánykák.
45. „ Lengyel Laura: Történetek, mesék.
46. „ Palásty M.: A jó barátok.
47. „ Mosdóssy L.: Egy kalap története.
48. „ Krúdy Gy.: Kun László és egyéb történetek.
49. „ Londesz E.: Egy falusi tanitó naplójából.
50. „ Gyulainé: A csillagok birodalma.
51. „ K. Simó F.: Négy fiu története.
52. „ Mosdóssy L.: Két oltár.
53. „ Tábori R.: A földvári szittyák.
54. „ Tutsek A.: Életképek.
Összesen 37 kötet á 50 fill. = 18 kor. 50 fill.

Megrendelhető a

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésében

Budapest, VI., Andrássy-ut 21. sz.

Szinházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.
Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:
Fedák Sári, Szoyer Ilona és a Vigszinház müvészei felléptével, a karszemélyzet javára:

Serenissimus-jelenetek.
Utána:
A szép Galathea.
Végül:
Csókon szerzett vőlegény.
II-ik felvonása.
Este:
A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Forditották Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc.
Kezdete 7 1/2 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.
Velencze.
Kezdete 7 1/2 órakor.

FŐVAROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.
Délután 3 órakor fél helyárakkal:
Piroska és a farkas
vagy: **a villámkirály leánya.**
Látványos varázsrege 6 képben.
Este:
San-Toy.

Khinai daljáték 3 felvonásb. Irták Edward Morton. Harry Greenbank és Adrian Ross. Forditották Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerz. Sidney Jones.
Kezdete 7 1/2 órakor.

VAROSLIGETI NYARI SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. junius hó 14-én.
Délután 1/24 órakor fél helyárakkal:
A csikós.
Eredeti népszinmü 3 felvonásban.
Este:
Fedák Sári k. a. mint vendég.
Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta Rudyard Stone. Forditotta Faragó Ödön. A dalok versszövegét irta Mérei Adolf.
Kezdete 7 órakor.

Ős-Budavára

Nyitva esti 6 órától reggeli 4 óráig
Ma, vasárnap, junius 14-én
Nagy gyermekünnepély.
Délután 3 órától kezdve a gyermekek részére különféle érdekes mutatványok. Szamár-verseny, ponny-verseny, verseny-evés, birokverseny stb.
A nagy varieté szinpadon:
Az aranyhaju leány
és az uj juniusi varieté-müsor. — KÉT ELŐADÁS. —
A Folies Comiques-ban
uj magyar bohózat: A **Zsarnok. Steinhardt** fölléptе.
KÉT ELŐADÁS. A szabad területen:
D'ORVILLE testvérpár
és egyéb mutatványok.
Katonazenekar, tombola és fényes tüzijáték.
A belépésnél minden fiu egy karikát és minden leány egy viráglegyezőt kap.
— Belépődij 60 fillér. —
Kedvezményes jegyek a városi tőzsdékben kaphatók.
BARRISON LONA jön!!

Veszély nélküli **PLUTO-spiritusz főző,**
szabályozható **két lángu**, melyen **főzni és sütni lehet.**
Ára 14 korona. Kapható
Hennel J. M. BUDAPEST, VI., Ó-utca 18. szám.
Próba után fizetendő.

Vizgyógyintézet és ártézi fürdő-uszoda Mátyásföldön.

A főváros közvetlen közelében. Félórás közlekedés. Kezelés Winternitz elvei szerint. Modern berendezés. Szobák a nagyszállodában, elismert kitünő konyha. Temperálható nyilt ártézi uszoda. Vezetőorvos dr. Farkas.

Semler J.

posztókereskedő cs. és kir. udv. szállitó
BUDAPEST,
V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.

Ajánlja a tavaszi idényre legelőkelőbb **angol ujdonságát**
„Colored Knicker Sport"
férfi- és női ruhákra, valamint a célszerü **paletotszöveteket** (Overcoat sans doublure) a legujabb divatszinekben. — **Minták kivánatra ingyen.**

Belvárosi Áruház

Kossuth Lajos-utca 8. szám.

FÖLOSZLIK

Eladásra kerülnek óriási mennyiségben:

Háztartási cikkek,
Üveg- és porcellánáru,
Férfifehérnemüek,
Bőr- és diszmüáru,
Utazó-böröndök,
Játékárnk.

Az árak tényleges olcsóságáról legjobb személyesen meggyőződni.

Központi Csipke-Áruház

Kerepesi-ut 32. a Rókus-kórházzal szemben.

Van szerencsénk **a** nagyérdemü hölgyközönség szives tudomására adni, hogy **ifj. Weisz Jakab** (Haris-bazár) üzletéből a mai napon kiléptünk és
Kerepesi-ut 32. szám alatt
SZÉKELY és REDNER
cég alatt egy a mai kornak teljesen megfelelő **selyem-, csipke- és szallag-áruházat** nyitottunk, melynek megtekintésére **a** n. é. hölgyközönséget tisztelettel meghivjuk.

Ajánljuk legdusabban felszerelt raktárainkat **csipke-, szallag- és selyem-divatárukban a legjutányosabb árakon.**

Nagy választék koszorusszallagokban.

Elismert kitünő **fényképező készülékek**

Lechner uj zsebkamarája, reflexkamara, **kodak** Goerz és Steinheil-objektivokkal, fénymesszelátók, vetitőkészülékek iskoláknak s házihasználatra. Szárító-lapok, másoló-papirosok és minden kémiai szer **friss minőségben.** Mutatványszámokat Lechner fényképészeti közleményeiből, valamint árjegyzék ingyen,
R. LECHNER (Wilh. Müller)
cs. és kir. udv. fényképészeti mükereskedő. Fényképészeti készülékek gyára.— Másolintézet amatőrök részére. **Bécs, Graben 31.**

Ügyes képviselő

minden vidéki város részére kerestetik egy az épitészeti szakmában korszakot alkotó találmány (az idő viszontagságainak ellentálló homlokzatfesték) elárusitására épitészek, épitőmesterek, szobafestők stb. részére, magas jutalék mellett. Ajánlatok megfelelő referenciákkal **Eichner Árpád** urhoz Budapest, VII. Damjanich-utca 28/a cimzendők.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly
BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
(saját házában).
Arany-érmekkel-kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilónkint 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az **olajfestékkel.**
200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
Mintakártya, ugyszintén utasitással rivánatra ingyen és bérmentve.

A 15667. számu
„Berendézés automobil jármüvek mótorának kikapcsolására"
cimü, 1899. április 6-ról kelt magyar szabadalomra
vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szives ajánlatok **„W. C. 3744"** alatt **Mosse Rudolfhoz Bécs,** I. Seilerstätte 2. intézendők.

HA MÁR

semmiféle kisérlet nem használt, próbálja meg a **Szapol csúz- és köszvény-kenőcsöt.** Ára 5 korona utasitással. Kapható a **„Magyar király" gyógyszertárban** Bpest V., Marokkai-u. N/2

Nagy Magyarország

A magyar történet jövő századai
Irta HOITSY PÁL
Ára 1 kor. 60 fillér.
A magyar imperializmus tudományos kifejtése.
Szenzációs történet-bölcseleti, politikai tanulmány.

FŐBB FEJEZETEI:
Magyarország régi lakóinak története és a történetből levezethető igazságok.
Az előadott történeti tények okai.
A megállapitott okok hatása a jövőben. A hóditás kényszere.
A hóditó politika akadályai és feltételei.
Miként segithető elő a természetes fejlődés.

LAPSZEMLE:
Lehetetlen egyszerübb, keresetlenebb, higgadtabb szavakban nagy, izgató, vérforraló dolgokról beszélni. — Hálásak vagyunk Hoitsy Pálnak a könyveért, mert reményeinkben megerősit, munkánkra megedz, megacéloz bennünket. *Budapesti Hirlap.*
Vajha olvasnák el sokan, nagyon sokan ezt az érdekes, okos, lelkesitő, bájos könyvet. És szivjuk magunkba azt a reálideált, amelyet ez a tudós elme egy sok ezeréves mult szemléletéből kiváltott. Szeretettel és hódolattal üdvözlöm e könyv szerzőjét. *Budapesti Napló.*
Hoitsy könyve a magyar faj törekvései számára az irány megjelölése, tartalommal való ellátása — jövendő időkre. *Magyarság.*

Megrendelhető minden könyvkereskedésben.
Kiadta
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése Budapest, Andrássy-ut 21.

Felöltő 16.— K.
Ulster 34.— K.
Lodenöltöny 30.— K.
Minden tiszta gyapju, Rothberger Jakab, cs. és kir. udv. szállitónál, Budapest, Váci-utca 6. Meg nem felelőkért a pénzt visszaadom.

Önkéntes versenytárgyalási hirdetmény.

A Török-Szt.-Miklóson lévő **Lukács Sándor**-féle jó hirnevü 3 emeletes gőzmalom, mely az 1899. évben ujonnan át lett épitve és a modern technika legujabb vivmányai szerint mü- és vámőrlésre van berendezve, a 8050 négyszög öl kiterjedésü telekkel és összes melléképületekkel, valamint a malomhoz tartozó teljes üzemi- és irodai felszereléssel, és vasuti vágánynyal együtt, ugyszintén két különálló ház és beltelek, mely eddig molnár és gépészlakások céljaira szolgált, nyilvános szó- és irásbeli versenytárgyalás utján eladás alá bocsáttatnak.

A szóbeli versenytárgyalás Török-Szt.-Miklóson, a malom irodai helyiségében **1903. évi julius hó 8-án délelőtt 10 órakor** kir. közjegyző közbenjöttével fog megtartatni. A malom és felszereléseinek kikiáltási ára **200 ezer korona,** bánatpénze készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő 20 ezer korona, a molnár és gépészházak kikiáltási ára **3000 korona,** bánatpénze pedig 300 K. Kellő bánatpénzzel ellátott irásbeli ajánlatok a versenytárgyalás előtti napig Budapesten **Fleischl Samu cégnél (V. Dorottya-utca 5.)** és Török-Szt.-Miklóson **Nyitrai Jakab** takarékpénztári igazgató urnál, mely helyeken a részletes leltár is megtekinthető és a közelebbi feltételek is megtudhatók, — a versenytárgyalás napján pedig az eljáró közjegyző urnál nyujthatók be.

A beadott, illetve szóval tett vételi ajánlatok felett az e végből kiküldött bizottság az árverés napjától számitott legkésőbb öt nap alatt határoz, fentartván magának azt a jogot, hogy a legmagasabb ajánlatot is visszautasithatja.

Ugyancsak a fent kitett helyen és napon délelőtt 11 órakor eladatnak a malomhoz nem tartozó egyéb ingóságok, mint kocsik, lovak, uj és használt zsákok, rosták, egy használt tulhevitő és egy gőzkazán stb. is.

Ant. Seidl cég Münchenben a 15498. számu
„Eljárás sikérsütemények előállitására"
cimü magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágositással
Kelemen és Társa szabadalmi ügyvivő iroda **Budapesten,** Royal-szálloda B)

BRONC-CSILLÁRGYÁR

Telefon Union 11—04.
légszesz-, villam- és acetylen-világitásra
STERN, MERKEL és TÁRSAI
BETÉTI-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 35. szám.
Nagy raktár kész csillárokban ismert szolid kivitelben, a legolcsóbb gyári árak mellett minden stilusban.

Magyarországi kizárólagos képviselő: Balázs Celestin, VII., Baross-tér 13. sz.

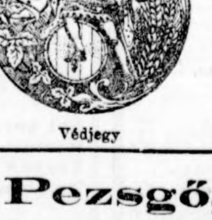

Védjegy

Nép-ital, gyömbér-sör

A legjobb szer iszákosság ellen s felette olcsó. Tisztitja a vért, könnyiti a fejet. Előnyös az egészségre és a zsebnek.

Pezsgő,
Limonádé-bombonok
világhirü minőség.

Védjegy.

Mindenütt kapható!

Ajánlja: Első cseh részvénytársasága a keleti cukorkaáru- és csokoládé-gyáraknak (ezelőtt) A. Marsner Prága (Königl. Weinberge).

Nyári idény 1903.!!!

HÉTFŐ, junius 15-től kezdve

feltünő olcsó occassio eladás

LESSNER GUSZTÁV

női divatáruházában

Budapest, V., Bécsi-utca 8. szám.

Kivételes eladásra kerülnek a következő cikkek:

2000	méter batiszt-zefir, kitünő mosó, méterje	**16** kr.
3000	„ ecrü és fehér ajour-batiszt, méterje	**19** kr.
3500	„ francia batiszt, remek mintákkal, méterje	**19** kr.
1000	„ angol zefir, méterje	**17** kr.

gyapju- és mosó-kelme **maradékok** félárban.

Kataphorese

Uj gyógymód!

Fölülmulhatatlan gyógyhatásu

IDEG-, NEMI-,

bőr-, vérbetegségek, bujakóros (siphilis) **betegségek, önfertőzés utóbajai** és **férfiui gyengeségi állapotok, impotentia** gyökeres gyógyitására. **Tapasztalt radikális** és **gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógysiker után fizethető.** Elsőrendü intézet mintaszerü gyógytermeivel.

BUDAPEST,

Teréz-körut 44., I. em.

Dr. Mitzger Tivadar

személyes vezetése alatt nyitva egész nap. Levelekre dijtalanul válasz.

A 14085. számu

„A küllőkre öntött aggyal és koszoruval biró kerekek és eljárás azok előállitására."

cimü 1898. junius 7-ről kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szives ajánlatokat „**W. F. 3644**" jelige alatt. **Mosse Rudolf. Bécs**, I. Seilerstätte 2. továbbit.

Legnagyobb és legszolidabb cipőraktár

DÓCZI M.

Budapest,

Kerepesi-ut **10.**

küld kizárólag saját készitésü, feltünő elegáns, igen csinos és rendkivül tartós férfi-cipőt:

	frt
Legujabb amerikai box- vagy lakk Derby-bakancs	4.80
Szalonlakk füzős v. cugos 4.20, gombos	4.50
Francia sevró füzős v. cugos 4.50, gombos	5.—
Amerikai box füzős v. cugos 4.—, gombos	4.50
Borju- vagy zergebőr sima cugos 3.—, betétes 3.20, füzős	3.50
Szarvas-, keztyü- vagy kutyabőrből, fájós lábra	4.20
Sárga füzős v. cugos 3.30, amerikai bagariabőrből	4.—
Borjubőr angol bakancs 3.80, sárga bagariabőrből	4.50
Tiszti lakk v. tükörbőrcipő 4.20, katonabakancs	4.—

női cipőt:

Legujabb szürke szarvasbőr, füzős 4.—, gombos	4.50
Francia sevró füzős v. cugos 4.50, gombos	4.80
Amerikai box füzős v. cugos 3.80, gombos	4.—
Zerge v. borjubőr füzős v. cugos 3.—, gombos	3.40
Szalonlakk füzős v. cugos 3.60, gombos	3.80
Sárga füzős v. cugos 3.20, bagariából 3.50, gombos	3.70
Sárga v. fekete füzős v. gombos félcipő 2.40, szürke	2.80
Zerge v. lakk kivágott 1.50, keresztcsattos 2.—, szürke	2.20
Eberlastin félcipő 1.80, sugos, selyem cuggal	2.60

Óriási raktár mindennemü gyermekcipőkben. Kneip-Sandal-, házi-, torna- és sárcipőben stb. stb.

A most megjelent több száz ábrás legujabb árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Nem megfelelőt kicserélek. 10 forinton felül bérmentve

Grand Prix — Párisi világkiállitás 1900.

Kwizda Ferenc János

cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállitó.

Kerületi gyógyszerész KORNEUBURG, Bécs mellett.

KWIZDA-féle restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóviz lovak részére.

1 üveg ára 2 kor. 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősitőül, inak merevségénél stb., az idomitásnál kiváló munkára képesiti a lovakat.

Kwizda készitményei

csak a mellékelt védjegygyel valódiak

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Főraktár: **Török József gyógyszertára Budapest, Király-utca 12. és Andássy-ut 26.**

Magy. kir. **államvasutak.** 77964/903. sz.-hoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1904. évben, esetleg 3 éven át szükséges acél- és vasnemü anyagok szállitásának biztositását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi julius hó 10-ének déli 12 óráig beterjesztendők a bánatpénz pedig f. évi julius hó 9-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállitási feltételek. a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1903. junius hóban.

Utánnyomás nem dijazt.) Az igazgatóság.

NÉLKÜLÖZHETETLEN HASZNOS KÖNYVEK,

melyek ugy az **ATHENAEUM** kiadóhivatalában, mint **minden hazai könyvkereskedésben** megszerezhetők.

Testgyakorlás.

Beszédes Frigyes. Úszás. Képekkel. Ára ... 80 f

Orvosi szobagymnasztika. — *Schreber* dr. 59 ábrával. Ára ... 2 K

Perlekedés.

Jogi tanácsadó. Irta *Fodor S.* Nélkülözhetetlen utmutató mindenféle okiratok megszerkesztésére és a hatóságokkal való érintkezésre. Ára ... 8 K

Házassági perek és eljárás házassági perekben. Irta *Knorr Lajos.* Ára ... 2 K

Kézikönyv esküdtek számára. Irta: *Vámbéry Rusztem.* Ára ... 2 K

Társasjátékok.

Szomaházy István. Kártya-Codex. *Jókai, Rákosi Jenő* és *Viktor, Mikszáth, Herczegh, Bródy* és *Ambrus* közremüködésével. Ára ... 2 K 40 f

A sakkjáték tankönyve. — Kezdők és haladók számára. Irta *Márki István.* Ára ... 4 K 80 f

Tom-Tit száz kisérlete és produkcziója. 2 kötet. Több mint 300 képpel. Egy kötet nek ára ... 5 K

Vadászat.

A vizsla idomitása. — Irta *Fónagy József.* **Függeléke:** Beteg ebek gyógyitása. Ára ... 6 K

Az apróvad vadászata. Irta *Diezel-Mika.* 250 remek képpel. Diszmü. Ára ... 20 K

Vadászmüszótár. Magyar-német és Német-magyar. — Irta egy öreg vadász. Ára füzve ... 1 K 60 f

Nők tudnivalói.

A szerelem szótára és kalauza. ... Ára 2 K

Szerelmesek könyve. Irta *Dura Máté.* Ára ... 2 K

Anyák tanácsadója és utmutatója a gyermekek ápolásánál. — Irta: *Braidwood*, átdolgozta *dr. Erőss Gyula.* Ára ... 2 K

Asszonyok kézikönyve. — Tanácsok a terhesség, gyermekágy, szülés alatt. Csecsemőápolás. Irta *Albutt H. Arthur.* Ára ... 1 K 20 f

A gyermekszoba.

Legkedvesebb szórakoztató a **»KIS LAP.«** Előfizetési ára negyedévre ... 2 K

Uj magyar szavalókönyv. Irta *Palágyi Lajos.* Ára 1 K

Lenkei-Roboz. Felköszöntőkönyv. Ára ... 1 K 40 f

Mindezek a könyvek kaphatók az **ATHENAEUM** könyvkiadóhivatalában **VII., Kerepesi-ut 54., valamint minden** hazai könyvkereskedésben.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket

első sorban a *legkellemesebb, leghatásosabb, leghiresebb*

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr. *Rix A.* talált fel. Ez a szépitőszer használat folytán *élénk friss arcszint, vakitó fehér ránctalan arcbört* csinál még a késő aggkorig is, elmulaszt kezesség mellett *(a pénzkülönbeni visszatéritése mellett)* szeplőt, májfoltot, himlőhelyeket, pattanásokat, arcpirt, a bőrnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a *főfőuraságok, müvészek* stb. használatában, a miről bizonylatok és **köszönőlevelek** rendelkezésre állanak. E szépitő szer tóságának és ártalmatlanságának legjobb bizonyitéka a *40 éves létele,* a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer keletkezett és ujra eltünt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 60 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bőrt azonnal tejszerü fehérséggel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosdás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor rózsa, krém és fehér szinben 1 frt 25 kr.

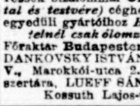

A legjobb kézápoláshoz (Manicure) (szép, puha, fehér kéz)

Pompadour-créme

egy drb 1 korona.

Tessék bizalommal **Özv. Dr. Rixné Vilma fiai**-hoz *(Rix Antal és testvére)* céghez, a valódi Dr. Rix-féle készitmények egyedüli gyártóihoz *Bécs, Praterstrasse 16.* fordulni. — *Vételnél csak ólomzáros csomagokat tessék elfogadni.*

Főraktár **Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF Király-utca 12.** DANKOVSKY ISTVÁN V., Vurm-utca 5., DETSINYI FRIGYES V., Marokkói-utca 2., Dr. EGGER LEÓ és EGGER J. gyógyszertára, LUEFF SÁNDOR illatszertára, NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7., BRAUN MÓR Lajos-utca.

Zenélő ingaórák

az óragyártás legujabb terméke! Ezen francia miniatür-ingaórák 69 cm. hosszuak, a szekrény egészen olyan, mint a rajz, természetes diófa, finoman fényezve, müvészies faragványnyal, óránkint a legszebb indulókat és táncdarabokat játsza. Ára szekrénynyel és csomagolással **csak 8 frt.** Ugyanezen óra zenemü nélkül, de ütőszerkezettel, fél- és egész órákat ütve, szekrénynyel és csomagolással **csak 6 frt.** Toronyharang ütéssel **6·50** forint. — Ezen ingaórák nemcsak garantált percnyi pontossággal járnak, 3 évi írásbeli jótállással, hanem valóban fényes kiállitásánál fogva gyönyörü, elegáns butordarab is. Ébresztőóra csengetyüvel és éjjel világitó mutatólappal **1·70** frt. Ébresztőóra zenével, csengetés helyett zenél, **6 frt.** Nickel remontoir óra **3 frt.** Valódi ezüst remontoir óra, kétfedelü frt **5.50.** Csak utánvét ellenében küldünk. Nem megfelelő áru visszavétetik, a pénz visszaküldetik, tehát nincs semmi rizikó. **Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyürükről stb. ingyen és bérmentve.**

Josef Spiering, Wien, I., Postgasse Nr. 2/x.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 59.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, müllábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils, párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Tüdőbajok.

Kötelezve érzem magam, hogy gyógymódja csudálatos eredményéért köszönetet mondjak. 1902. márciusában tüdőgyulladásba estem, amelyet az orvos aggasztónak talált. Később láz járult a bajhoz, öt hét mulva heves köhögés és nehéz légzés. Az orvos véleménye szerint hashártyalobot kaptam. Sok szert alkalmazott, de eredménytelenül. Egy későbbi vizsgálat alkalmával azt mondta az orvos, hogy a tüdő megduzzadt és a köhögés még egy hónapig fog tartani. Kijelentette, hogy itt a természetnek kell használnia, a tudomány nem segithet. Más orvoshoz mentem, aki hasonló kijelentést tett. Behatóbb vizsgálat után azt állitotta, hogy egy ujjnyi vastagságu daganat képződött, amely a tüdőre nyomást gyakorol és innen származik a nehéz lélegzés, még tüdősorvadás is állhat be.

Kórházba mentem. Ott azt állitották, hogy tüdőmben tüdővészbacillusokat is konstatáltak. Három hét mulva otthagytam a kórházat, éppoly betegen, mint bementem. Ápolóim lemondtak életemről. Magam sem biztam már felgyógyulásomban.

Egy lap révén a „Spiro-spero" gyógyintézet cimére lettem figyelmes. Ecseteltem bajomat, ámbár javulást nem mertem remélni. De amikor csak 14 napon át használtam a javasolt gyógymódot, már javulást jelenthettem, mert a köhögés és hányás tetemesen apadt és a lélegzés is határozottan könnyebb lett. Napról-napra javult helyzetem, ugy hogy könnyebb munkát már végezhettem. Hat hét mulva megvizsgáltattam magam az orvos által, aki gyógykezelésemről mitsem tudott; kijelentette, hogy teljesen egészséges vagyok; már most menjek a kórházba és mutatkozzam be ápolónőmnek. Mintegy 3 hónapig használtam a gyógymódot, azóta öt hó mult el, de visszaesés nem mutatkozott. Hasonló bajban szenvedőknek tehát melegen ajánlhatom a gyógymódot.

Ismételt köszönettel
tisztelője

Robert Ohnemuss.
Schweighausen, 1903. febr. 15.
(U. p. Sellbach Lahr mellett Badenben.)

Hitelesitve
A polgármesteri hivatal
(p. h.) Zehele.

Ilyen kedvező eredményeket minden társadalmi körből jelentenek.

Levélbeli megkereséseknél tessék a baj körülményes leirását a foglalkozás megjelölésével és annak fölemlitésével, vajjon a lábak hidegek-e, a **„Siro-spero" gyógyintézetnek Dresden-Niederlössnitz, posta Kötzschenbroda, Schulstrasse 20/g.** beküldeni. Levelezést csak német nyelven kérünk!

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek

mint hugycső és hólyagbajok, hugycsőszükületek, vizelési zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphilis) az önfertőzés utóbajaiként fellépő idegbajok, **korai férfierő elgyengülés,** bármily bőrkiütések stb. nőknél fehérfolyás, mely bajok **alapos, gyors és gyökeres gyógyitására, szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjánál fogva** legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. osztály főorvos **országos hirü és legrégibb** 30 éve fennálló rendelő-intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hugycső és hólyagbajok vizsgálata villamos hugycsőtükör segélyével.

Vidékiek levelekre kimeritő választ és szakszerü tanácsot nyernek, gyógyszerekről gondoskodva lesz. Titoktartás biztositva.

Nőknek külön váróterem.

CAPILLATOR legujabb, biztos és azonnal ható hajnövesztő és hajápoló szer.

CAPILLATOR hosszu orvosi tanulmányozás és tökéletesités után Dr. Kajdacsy általánosan ismert budapesti börgyógyász által felfedezett szer.

CAPILLATOR nemcsak szépitő, hanem egyuttal a beteg bőrfelületet gyógyitó, a hajhagymák életerős talaját előidéző egyetlen szer.

CAPILLATOR a kopaszság és kopaszodás, valamint minden hajbetegség egyetlen és csodás gyógyitó hatásu szere.

CAPILLATOR használata folytán a haj bámulatos módon göndörödik, gyarapodik és a hajhullás teljesen megszünik.

CAPILLATOR már az első használat után megakadályozza a haj kihullását, a korpa képződését, a megőszülést és visszaadja a hajnak az eredeti szinét.

CAPILLATOR eredeti töltésben, törvényesen bejegyzett védjegyes palackokban üvegenkint 5 kor.-ért a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett kapható a főraktárban:

„Magyar Király" gyógyszertár Budapest, V., Marokkói-utca 2/A.,
ugyszintén minden nagyobb gyógyszertárban és drogueriában.

1868. év óta eredménynyel használtatnak bel- és külföldön a

BERGER-féle
gyógy-, egészségi-szappanok

G. Hell & Comp. gyárából Troppau-ban. Aranyérem Páris 1900.

Berger-féle 40 száz. kátrányszappan, }
Berger-féle kénes kátrányszappan } bőrkiütések és bőrbajok ellen.

Berger-féle glycerin kátrányszappan, }
Berger-féle panama kátrányszappan } a bőr minden tisztátlansága ellen mint mosó- és fürdőszappan.

Igen kedveltek a következő szappanok: ***Benzoesszappan, boraxszappan, carbolszappan, naphtolkén*** oly egyéneknek, akiknek a kátrányszag kellemetlen, bőrbetegségeknél, ***kénszappan, kéntej- és kén-homokszappan, szeplőszappan, petrosulfolszappan*** vörös arc és viszketés ellen. ***Tanninszappan,*** Berger-féle ***fogpaszta*** tubuszokban, 1. számu rendes fogak, 2. számu ***dohányzóknak,*** kitünő fogtisztitó szerek.

Az összes Berger-féle szappanok G. Hell & Comp. gyárából, 30 év óta bevezetve, valódiságuk jeléül ezen védjegygyel és a cég aláirását G. Hell & Comp. vörös nyomással a cimkén viselik.

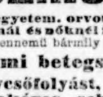

Magyarországi főraktár: **Török József gyógyszertára Budapest, Király-utca.** Kicsinyben Magyarország összes gyógyszertáraiban.

Betegtolószékek!

lábbadozók és rokkantak részére leghiresebb gyártmány, valamint a betegápoláshoz szükséges cikkek nagy választékban kaphatók a

Magyar Orvosi Müszertárban
Bpest, VII., Kerepesi-ut 32.
a Rókus-kórházzal szemben.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalatainál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor
gyógyit **férfiaknál és nőknél** foglalkozási zavar nélkül mindennemü bármily régi keletü

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást,** hólyag- és vizelési bajokat, **bujakóros sebeket, syphilist,** önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat
(impotencia)
meglepő **biztos eredménynyel gyorsan** a legujabb módon.

Rendelő-intézet Bpest, VII. **Károly-körut 5.**
(Dob-utca sarkán.)
I. em., bejárat a lépcsőházból
Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig.

Külön váróterem. Mérsékelt tiszteletdij. Levelekre kimeritően válaszol. Kivánatra gyógyszerről is gondoskodik.

Grand Prix világkiállitás Páris 1900.

Kwizda Ferenc János

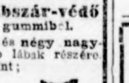

cs. és kir. osztr., magyar, román kir. és bolgár fejed. udv. szállitó, ker. gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA-féle szabadalmazott

Pneumatic-lábszárvédő gummiból és légpárnával. | **Lábszár-védő** gummiból.

szürke, fekete, barna és fehér szinben és négy nagyságban készittetnek és pedig a bal és jobb lábak részére A—b.-nél mért terjedelem szerint;

1. sz.	. .	20—22 cm.
2. sz.	. .	22—24 cm.
3. sz.	. .	24—27 cm.
4. sz.	. .	27—30 cm.

Ára darabonkint:
szürke:

1. sz.	. .	korona 5.50
2. sz.	. .	korona 5.90
3. sz.	. .	korona 6.40
4. sz.	. .	korona 7.80

fekete, barna és fehér:

1. sz.	. .	korona 5.90
2. sz.	. .	korona 6.40
3. sz.	. .	korona 6.80
4. sz.	. .	korona 7.70

Illusztrált katalógus grátis és franco.
Raktár Budapesten: Weszely István, Váci-utca. **Glasz József,** Koronaherceg-utca 9. **Hegyi és Stiassny,** Muzeum-körut. **Dulcz A.,** Egyetem-utca. **Freund A. és Fia,** Koronaherceg-utca és **M. Huzella,** Váci-utca.

FRANCIA GUMMI

a legfinomabb különlegességek, legolcsóbb árakért kaphatók.

WEINFELD VILMOS-nál
Budapest, VII., Erzsébet-körut 56/b. szám.

Elsőrendü minőség 1, 2 és 3 frt tucatja. Angol prima 2 és 4 frt tucatja. Halhólyag 1, 2, 3, 4 és 6 frt tucatja. Női óvszivacsok I-ma tucatja 2 frt. Legjobb minőségü suspensorium darabja 50 kr. Amerikai capot tucatja 1 frt 50 kr. Női gummi-óvszer darabja 1 frt. 12 darabból álló mintaküldemény a legfinomabb minőségből 2 forint.

Uj! Villamos zseblámpa drbja 2 frt.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan

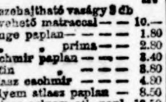

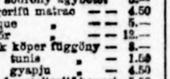

	frt		frt
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 rouge paplan	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 „ „ prima	2.80	1 afrique	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr	12.—
1 satin	3.80	1 ablak köper függöny	1.—
1 atlasz cachmir	4.80	1 „ tunis „	1.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	1 „ gyapju „	4.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalteritő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ „ ágy „	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ I.	5.30
1 gyapju „ „	5.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 tapestry ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	—.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 „ „ mintázott	—.75

GICHNER JANOS

paplan-, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszadatik.

Az ATHENAEUM részv.-társulat kiadásában megjelent:

GYAKORLATI SZAKÁCSKÖNYV.

Irta gr. Festetich Andorné. Ára ... ... 2 kor.

KÉPES PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Irta St. Hilaire Jozéfa. XXIX. kiadás. Gondosan átdolgozta és bővitette Wiesner Emil konyhafőnök, az orsz. nőképző-egyesület főzőiskolájának tanára. Ára kötve 4 kor. Ugyanez **német nyelven** is kapható 4 koronáért.

VALÓDI SZEGEDI SZAKÁCSKÖNYV.

1000-nél több ételkészitési utasitással. Irta Rézi néni. Ára kötve ... ... 4 kor.

LEGUJABB!

A Háztartási Könyvtár.

Eddig megjelent 60 filléres kötetei: 1. **Vegyes sütemények.** (198 sütemény-recepttel. 2. **Különféle italok.** (197 meleg ital, szörp, likör leirásával.) 3. **Gyümölcsbefőzés.** (175 gyümölcsbefőzési recepttel.) Szerkeszti Kürthy Emilné. **Egy-egy kötet ára** ... ... 60 fillér.

KAPHATÓ AZ „ATHENAEUM" R.-TÁRS. KÖNYVKIADÓHIVATALÁBAN, VII., KEREPESI-ÚT 54. SZ., ÉS MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN.

Magyar Könyvtár

ISMERETTERJESZTŐ: történeti, irodalom- és müttörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleirások.

Szerkeszti RADÓ ANTAL

Kiadja
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése BUDAPEST, Andrássy-ut 21.

Egy-egy szám ára 30 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

Id. Ábrány K. Képek a magyar zenevilágból. (176. sz.)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. (133. sz.)
Anonymus. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (80. sz.)
Apor Péter. Metamorphosis Transylvaniae. (168. sz.)
Apponyi Albert válogatott beszédei, arczképpel. Bevezette Kőrösi Henrik. (271—272. sz.)
Áldássy Antal dr. Pázmány Péter élete, képekkel. (63. sz.)
Beöthy Zsolt. Báró Wesselényi Miklós (301. sz.)
Bécsi képes krónika. Szemelvények. Kiadja Madzsar I. (188. sz.)
Church. Római élet Cicero korában. Ford. Szilasi Móricz (306—307. sz.)
Cicero. Az öregségről. Forditotta Fábián G. (65. sz.)
Cornelius Nepos. Hires férfiakról. Ford. dr. Székely I. (201. sz.)
Cserei Mihály históriája. Kiadta Angyal D. (120. sz.)
Deák Ferencz. 1861-iki első feliratí beszéde. (26. sz.)
Demosthenes Philippikái. Ford. Borsos Károly. (302. sz.)
Déczi Lajos. Csokonai. (390. sz.)
Esküdtek és esküdtbirák könyve. Szerk. K. Nagy S. (155—6. sz.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéről. Visszaemlékezések. (64. sz.)
Faludi Ferencz. Három elbeszélés a „Téli éjtszakákból". Kiadta Radó Antal. (211. sz.)
Flammarion. Csillagos Esték. Ford. Tóth Béla. (37. sz.)
Galeotto Marzio könyve Mátyás királyról. Forditotta Császár M. (250. sz.)
Gesta Romanorum. (318—319. sz.)
Gracza György. 1848. márczius 15. (32. sz.)
Ifj. Hegedüs Sándor. Az óriások világa. Amerikai képek. (303. szám.)
Hoitsy Pál. Csillagok világa. (321. sz.)
Jókai Mór. Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről és egyéb beszédek. (46. sz.)
— Kisebb alkalmi beszédek. (175.)
Junius. (Zilahi K. Béla) Katona József élete. (199. sz.)
Kazinczy Ferencz levelei. Szemelvények. (130. sz.)
— Pályám emlékezete. (135. sz.)
Keleti Gusztáv. Markó Károly. 4 képpel. (97. sz.)
König Dénes. Mathematikai mulatságok. I. Bevezetéssel ellátta Beke Manó. (316 sz.)
Kézai Simon magyar krónikája. Ford. Császár M. (227. sz.)
Korchmáros K. dr. Kerékpáros káté. Számos képpel. (117. sz.)
Kossuth Lajos. 1849. julius 11-iki beszéde. (36. sz.)
Kölcsey Ferencz válogatott beszédei. (61. sz.)
Majthényi Flóra. Spanyolországi képek. (165. sz.)
Mindszenthi G. naplója. (168. sz.)
Mikes Kelemen. Válog. levelei. Kiadta Bánóczi J. (196. sz.)
Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. (77—78. sz.)
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153. sz.)
Peisner Ignácz. Képek a régi Pest-Budáról. (275. sz.)
Petőfi Sándor. Uti rajzok. (14. sz.)
Petőfiné Szendrei Julia naplója és levelei. (49. sz.)
Plutarchos. Perikles. Forditotta Kacskovics K. (73. sz.)
— Coriolanus. Forditotta Kacskovics Kálmán. (167. sz.)
— C. J. Caesar. Forditotta Kacskovics Kálmán. (287. sz.)
Radó Antal. Dante. (221. sz.)
Sallustius. Catilina összeesküvése. Ford. Kazinczy Ferencz. Átnézte Wirth Gy. (268. sz.)
Szaldádi János. Siralmas krónikája. (68. sz.)
Szemere-Maróczy. Sakk-könyv. (177—178. sz.)
Gróf Széchenyi István. Hitel. Szemelvények. Bevezette: dr. Gyulai Ágost. (238—39. sz.)
Tacitus. Germania. Ford. Tonelli Sándor. (279. sz.)
Vanderheym I. G. Husz hónap Abessziniában. Ford. Brózik K. (183. sz.)
Zrinyi Miklós. Az török áfium ellen való orvosság. Kiadja Ferenczi Zoltán. (216. sz.)

Olcsó butor.

25% engedménynyel adom el összes raktáron levő szilárd gyártmányu asztalos és kárpitos butor-készletemet.

Nagy választék háló-, ébédlő-, szalon-, uriszoba, valamint minden a lakberendezéshez szükséges tárgyakban, a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig.

Dósa Kálmán

asztalos és kárpitos
Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., félemelet.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden szó **egyszeri** beiktatása nonpareille betükből **4 fillér. Vastagabb betükből 8 fillér.**

Szerkesztőségi telefon-szám: **56—12.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: **VIII., Kerepesi-ut 25. szám.**

Kiadóhivatali telefon-szám: **54—39.**

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket május hó 1-től fogva Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54—39.) **központi irodánkban és ere**deti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorssajtónyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV. Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszman Jágó
fűszer- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételi iroda.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50. (Takarékp.-épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. 1. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferencziek-tere 3.

Nezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sólyom Jakab
hirdetési iroda
IV., kerület, Ferencziek-bazárs

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Schödl Gyula
dohánytőzsde és postagyüjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
V. ker., Szervita-tér 8. szám,

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám,

Weltzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Sváb Eliz
dohánytőzsde Nagymező-u. 12.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 ráig föladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Uraim!
A belgrádi véres esemény semmi ahhoz képest, amennyire az én szivem vérzik egy szerető férfi után! Rajta tehát uraim pályázzanak, aki el fogja tudni állitani e vérzést, jutalmul elnyeri a vérző szivü hölgyet, kiről azt állitják, hogy még csunyábbak is vannak nála. Pályázatok „**Vérző sziv**" jelige al. a kiadóhivatalba küldendők.

Egy 35—40 év
körüli komoly nő, ki a **házvezetést, szabást, varrást és fésüléshez ért, egy előkelő háznál azonnal felvétetik,** ugyanott egy **mindenes leány is felvétetik.** Cim: **Kigyó-utca 5. Clotild-palota I. em.**

KERESLET.

Straub-féle
használt, gyakorlati elektrotechnikai kézikönyvet veszek. Cim: Ovoda-u. 31. II. 16. 6430

Nagyobb szabásu
gőzüzemü erdei iparvasut üzemvezetéséhez több évi gyakorlattal biró okleveles mérnök kerestetik. Ajánlatok „G. G. J." jelige alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 2239

Kerestetik
egy két ügyes aljvarrónő azonnali belépésre. Szent-király-utca 22. II. 26. Ugyanott elegáns toilettek mintaszerüen készittetnek.

Elegáns lakást
keresek augusztus 1-ére a New-York kávéház környékén. Lehet vagy egy nagy szoba, vagy esetleg két szoba. Fontos, hogy a berendezés izléses s a lakás tiszta legyen. Árral s pontos cimmel megjelölt ajánlatokat „H. M." jelzéssel a kiadóhivatalba kérek.

Kereskedelmit
kitünően végzett fiatalember egy nagyobb helybeli vagy vidéki **pénzintézetnél** gyakornoki állást **szerény igényekkel** azonnali belépésre keres. Megjegyeztetik, hogy az illető már pénzintézetben alkalmazva volt és jó bizonyitványt bir felmutatni. Szives megkereséseket **„M. J."** jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 6890

Elárusitónői
vagy pénztárosnői állást keres szerény feltételek mellett fiatal, csinos és intelligens urileány, ki már elárusitónői minőségben hosszabb ideig alkalmazva volt. Szükség esetében óvadékkal is rendelkezik. Szives ajánlatok „Intelligens" jeligével a kiadóhivatal továbbit. 6046

Óvadékképes
keresk. akadémiát végzett 27 éves fiatalember a délutáni órákra pénztárnoki, könyvelői vagy hasonló állást keres. Ajánlatok „Törekvő" jeligével a lap kiadójába kéretnek. 6930

KINÁLAT.

Házvezetőnőnek
ajánlkozik fiatal özvegy izr. nő, ki ily minőségben már huzamosabb ideig alkalmazva volt és a háztartás minden ágában jártas **szives megkereséseket „B. F." jelige alatt a lap kiadóhivatalába kér.**

Csemegeüzletben
elárusitónői vagy pénztárosnői állásba ajánlkozik fiatal, csinos és intelligens urileány. Szives ajánlatok „Elárusitónő" jeligével a kiadóba kéretnek. 6840

Jóforgalmu
vendéglő melyben három iparos egylet van, napi forgalma 80. 90 kor. vezetés képtelenség miatt sürgősen eladó, megtudható a kiadóhivatalba ügynökök kizárva. 15474

Cimbalom pedálos
minden elfogadható árért eladó. Freud kerékpárüzlet. Budapest, Nagydiófa-utca 1.

Eladó
olcsón egy nagy index 45 cm. hosszu, 30 cm. magas 500—600 lapból álló vastag szatinirozott és vonalzott könyv. 6890

Telek
Óbudán, a Táborhegyen egy 1000 négyszögöl területü gyümölcsös, igen jutányos árban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 6436

Váltókölcsönt
államhivatalnokok, városi hivatalnokok, katonatisztek részére 100—1000 koronáig, rövid időtartamra **rögtön folyósit.** Törlesztési kölcsönt előnyösen lebonyolit. Guttmann bankképviselete, Kerepesi-ut 54. 15494

Mindenes leány
ajánlkozik cselédnek. Talján Etelka, Bajnok-utca 31. fsz. 10. 6840

Párisi
modell-kalapok junius 20-ig megtekinthetők és nagyon olcsón eladók. Mdme Jeanne V., Zoltán-utca 13. II. 2. 4775

Készpénzkölcsönökért teljes bizalommal forduljanak hozzám, mivel legszolidabb alapon, diszkréten, leggyorsabban szerezhetem meg, **(vidékieknek** szintén) ha csekély havitörlesztéssel visszafizettetik. **Szekeres** Dezső József-körut 25. (Válaszbélyeg. Ügynökök kizárva). 15467

Olcsón eladó
egy fényezett kredenc, kis szalon-garnitura, ágy éjjeli szekrénynyel. Cim: Eötvös-utca 1. szám, III. emelet 33.

Igen szépen
butorozott **alkovos szoba konyhával stb együtt fiatal párnak vagy más reflektáns részére** azonnalra is olcsón kiadó. Bővebbet Dohány-utca 74. a házmesternél. 7960

Kosárfonatu
karszék, kerti asztal hat székkel s egy pohárszék (kredenc), mely mint könyv vagy orvosi műszer-szekrény is használható, olcsón eladó. Cim: Eötvös-utca 1. szám III. em. 33. Ugyanott egy butorozott szoba különbejárattal, égszeszvilágitással, egy ur részére azonnal kiadó. 4774

KIADÓ SZOBÁK

Igen szépen
és elegánsan butorozott utcai alkovos szalon, konyhával együtt, fiatal párnak igen alkalmas, azonnal olcsón kiadó. Bővebbet: Dohány-utca 74., a házfelügyelőnél. 7986

Balaton-Berény
fürdőben 4 koronáért, fürödhetik a legnagyobb család egész nyáron. Lakás élelmezés olcsó. Állandó fürdővendég 1902-ben 1400. Felvilágositással szolgál Fürdőegylet. 2303

Kiadó szoba.
Csinosan butorozott tiszta világos és teljesen féregmentes szoba teljesen külön bejárattal a lépcsőházból intelligens gyermektelen családnál azonnal kiadó. Kerepesi-ut 34. III. 27. 6959

Balatonra
kirándulók megtekinthetik Balaton legszebb partján Lellén (v. á.) Pazich Ilonánál 2, 3—5 szobás nyárra kibérelhető butorozott villáit.

Nyaralók
kiadók, 2 szoba s konyha a nyári idényre 200 koronáért. Bővebbet: Pettinger János, Rack János, Kümmel József Bunth András, Augusztin József, Jankovics György, Schneider Fallenbüchel Mátyás Törökbálinton.

Kiadók
a nyári idényre 140 koronáér: Törökbálinton 2 szoba s konyhából álló lakások. Bővebbet: Wittinger János, Beigelbeck Florián, Dörflinger István, Hermann Mátyás, Hermann András, Lechner József, Fallenbüchel József, Hoch Emil, Gelmár Jakab, Brucker Imre, Joszt István, Kimmel Péter, ifj. Fink József, Heller Mihály, Gindert Mihály, Nothnagel Márton, Gauland József, Wagner Pál, Führinger György, ifj. Hermann Antal Törökbálinton.

Martonvásáron
(Fejér m.) a következő nyári lakások **bérbeadók**: id. Fogl Györgynél 1 butorozott szoba fél konyha havi 20 koronáért, özv. Hrabovszky Józsefnénál 2 szoba, 1 konyha butor nélkül havi 45 koronáért, özv. Pommer Jakabnénál 1 butorozott szoba fél konyha havi 20 koronáért, Purnhauser Antalnál 2 szoba, 1 konyha butor nélkül havi 40 koronáért, Hüll Lipótnál 1 szviba, fél konyha butorozott havi 20 koronáért, Adamovics Imre 1 szoba, 1 konyha butor nélkül havi 25 koronáért.

Meglátja,
hogy igazunk van. Olcsó arany és ezüsteladás; egyetlen forrás, ahol jutányosan lehet vásárolni. Mi alkalmi vételek utján szerezzük be árainkat és ezért abban a helyzetben vagyunk, hogy igen olcsón eladhatjuk t. vevőinknek és pedig: 12 személyre való komplett evőkészlet 13 latos ezüstből 150 frt, 6 személyre való 65 frt és feljebb, 12 drb 13 latos erős ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr. Továbbá dus választékban **arany férfi és női órák, láncok, gyémánt, brilliánt ékszerek** és minden e szakmába vágó cikkek. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. Ékszereket esetleg **rész**etfizetésre is, de csak helyben adunk el

Grünberger Ármin Béla örökösei,
IV., Váci-utca 30. I. em. 23.
(Haris-bazár).
Veszünk és becserélünk aranyat és ékszereket.

Butor
legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható
Weinberger Fülöpnél, VI. Nagymező-utca 37. szám.

Egy kis ipartelep
minden háztartásban **csekély** költséggel berendezhető. Elsőrendü szükségleti cikkek. Jó **kereset biztositva.** Levelek 20 filléres bélyeggel bérmentve Eggart & F. E. Magrini, S Damiano 26. cimen, Mailand (Olaszország.)

Csak 100 korona.
Nálam kapható, ami igen olcsó. **6 személyre való ezüst evőkészlet,** mely a következőkből áll: **6 drb massiv kés, 6 drb massiv villa, 6 drb evőkanál, 6 drb kávéskanál, 1 levesmerő kanál** és **1 tejmerő kanál** fatokkal, minden tiszta ezüst és minden egyes darabon a ⚹ jelzés látható. Egyuttal értesitem a t. közönséget, hogy mindennemü régi ezüstöt, aranyat és drága köveket veszek és becserélek ujakra. Árjegyzék ingyen és bérmentve. **FUCHS DÁVID UTÓDA, Budapest, IV., Váci-utca 19., I. em. 5.**

Elegáns butorok
alkalmi vétele. Egy modern massziv hálószoba: 2 chiffon, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény márványnyal, 1 mosdó szekrény márványnyal és tükörrel, 2 sodronybetét, 2 kis szmyrnaszőnyeg 450 korona. Egy angol férfiszoba áll: 1 angol bőrkanapé, 2 angol fauteuil, 1 iróasztal, 1 bőrtámla, 1 angol rézágy és betét, 1 szmyrnaszőnyeg 850 korona. Egy ebédlőberendezés, kevéssé használt olasz faragott gyönyörü munka: 1 kredenc, 1 pohárszék, 1 asztal, 9 szék faragott bőrből, 2 gobelin-függöny, 1 szmyrnaszőnyeg 1950 korona. 1 Empire-Mahagoni-szalon finom szövettel, 1 kanapé, 2 fauteuil, 2 szék, 1 asztal, 1 iróasztal finom selyem brokát-huzattal, 2 finom selyem brokát-függöny, 1 szmyrnaszőnyeg 1500 korona. Előszobafal és egyéb tárgyak, minden darab külön is eladó. Megtekinthető Váci-utca 69. sz., az uj városházával szemközt.

Ajtók, ablakok,
vasredőnyök, használtak és ujak bármely méretben és alakban igen olcsón kaphatók
Weiner A. utódainál,
Budapest, Üllői ut 123. sz.
Telefon 62—80.

Legalkalmasabb
vizsgai VAVAVAVA jutalomkönyvek
az elemi népiskolák alsó osztályai számára.

Mindentudó képeskönyv. Pingalta Faragó bácsi. Széles 8° alakban nyiló szemléltető képeskönyv, 726 szines ábrával. diszes szinnyomatu kötésben 8 kor.
— Két részben is kapható. Egy-egy rész bekötve ... ... 4 kor.
Sokfejüek. Meggendorfer tréfás képeskönyve, változtatható képekkel. Szines boritéku kötésben ... ... 8 kor.
Csudanéni. Meggendorfer tréfás képeskönyve változtatható képekkel. Szines boritéku kötésben ... ... 3 kor.
Tréfás állatkert. Meggendorfer tréfás képeskönyve át. változó képekkel. Szinnyomatu boritékba kötve ... ... 3 kor.
Képes ABC Pósa L. verseivel és 32 szines képpel. II. bőv. kiadás. Keménykötés 1 K. 60 f. — Elszakithatatlan kiadás 3 kor.
Jó gyermekek mulatsága. Hét különféle képeskönyv az állatvilágból. Egyenként 6—6 szines képpel és verssel 20 fill. A 7 füzet egy csinos kötetben, kötve ... ... 1 kor. 20 fill.
Legujabb Flóri könyve Irta: Eötvös K. L. Számos képpel ... ... 1 kor. Finomabb kiadás, egész vászonkötésben ... ... 2 kor.
Kis emberek pajtásai. Radó Antal verseivel. Számos szines képpel. Szinnyomatu képes kötésben 2 kor. 40 fill.
Mindenféle állatképek jóravaló apró népnek. Leutemann H.-tól. Versekkel ellátta Antal bácsi (Radó Antal). Szinnyomatu képes kötésben 2 K. 40 f.
Menazséria. Képeskönyv, számos verssel. Magas 4° alakban ... ... 2 kor. 40 fill.
Házi állatok. Elszakithatatlan képeskönyv. Versekkel és elbeszélésekkel, kemény lapokon ... ... 2 kor. 80 f.
Állatvilág. Örökké tartó képeskönyv, versekkel és elbeszélésekkel, kemény lapokon 2 kor. 80 f.
Ugri Matyi. A vészmadár. — A fuvó-puska. — A fürdő. Busch humorisztikus verses történetkéivel és 49 képpel. Szinnyom. boritékba kötve ... 3 kor. 60 f.
Marci és Miska. Két lurkó furfangjai. Hét énekben, 96 torzrajzzal. Szinnyomatu boritékba kötve ... ... 3 kor. 60 f.
Cini-Cini. A kicsinyeknek muzsikálja: Pósa bácsi. Gyermekversek. Tull eredeti rajzaival. Remek kiállitásu diszkötésben ... ... — 4 kor. 80 f.
Tündériliget. Mikszáth Kálmán verseivel. Remek szép szines képekkel. Szinnyomatu kötésben ... ... 4 kor. 80 f.
Arany napsugár. Pósa Lajos verseivel. Gyönyörü kiállitásu, ivrét alaku képeskönyv. Szinnyomatu képekkel. Szines cimképes kötésben 7 kor. 20 f.
Képes mesék Lajos bácsitól, 20 mese. Szinnyomatu egész oldalas képekkel. Szines bekötésben ... ... 4 kor. 50 f.
Tündérország Lajos bácsitól. 40 mese. Szinnyomatu egész oldalas képpel. Diszes, szines egész vászonkötésben 9 kor.

Megrendelhető a
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. szab. könyvkereskedésben.
Bpest, VI., Andrássy-ut 21.

Nincs többé por.
Közvetlen és legjobb vásárlási forrása **Zentner**

porolajának
a padlónak por elleni impregnálásra, az egyedüli feltalálónál és készitőnél:
HEINRICH ZENTNER
WIEN, VII., Neubaugasse 11.
Festék- és fénymázraktár. Prospektus ingyen. Próbaküldemény netto 4 kg. tartalommal 2 frt 40 kr. Nagyobb bevásárlásnál olcsóbb.

Társul kerestetik
egy vállalkozó szellemü, tőkepénzes kereskedő
ásványviz
terjesztéséhez, mely teljesen pótolja a „rohitsit". Szives ajánlatok „H. J." jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Szivattyukat

házi, gazdasági és mindennemü ipari célokra megbizható minőségben jutányos áron szállitanak és kivánatra föl is állitanak.
Ajánlatok ingyen és bérmentve küldetnek.
Győző Béla és Társa
szivattyu-specialisták
V. ker., Lipót-körut 18. szám.

Hálószobák
ebédlőkredencek,
divánok, előszobafal, konyha kredencek és többféle butorok eladók, készpénzért és részletfizetésre. Használt butorok vétetnek
Hunyadi-tér 3. szám
udvarban

A világhirü eredeti angol
Helical-Premier
kerékpárokat, mélyen leszállitva 125 frtért, valódi
„CHAMPION"

angol gépeket 115 frtért minden árfelemelés nélkül kétévi jótállással havi 7 és 8 frtos részletre, elsőrendü »Cyclon« gépeket 90 frtért és kerékpáralkatrészeket Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és igy nagy vételeink által a gyáraknál lenyomott rendkivül olcsó árak következtében
30% árleszállitással
szállitunk vidékre és bárhová
1 drb I.-rendü külső gummi jótállással ... ... frt 4.50 és 3.50
1 drb I.-rendü belső gummi jótállással ... ... frt 2.75 és 2.—
1 drb jó minőségü Acetylen lámpa ... ... frt 3.— és 2.—
1 pár kitünő pedál frt 2.75 és 2.25
1 drb jó minőségü kerékpár lánc frt 2.35 és 1.90
1 drb angol nyereg frt 3.— és 2.—
1 klgr. Calcium Carbid —.5
Még megjegyezni kivánjuk, miszerint vezető az országban legnagyobb czégünk kizárólag elsőrendü friss és eredeti gyári bélyeggel ellátott árut tart raktáron, melyek össze nem tévesztendők gyáraknál vagy nagykereskedőknél visszamaradott és állott esetleg kiselejtezett utánzatokkal.

Láng Jakab és fia
az ország legnagyobb és legmegbizhatóbb kerékpár raktára
Budapesten, József-körut 41.
Fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.
Meg nem felelő áruért a pénzt minden további nélkül vissza küldjük vagy kicseréljük. Nagy árjegyzék majd 400 képpel ingyen és bérmentve.

„DARÁNYI"
vászon sportkabát egyedüli tartós és mosható **3 forint.**
Csak nálunk kapható!
KOCH Testvérek férfi-, fiu- és gyermekruhák
BUDAPEST, Károly-körut 26.

Butor
csak jó minőségü
Hálószoba, kredenc, szőnyeg, divány, asztal, szék, iróasztal; könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Még sohasem lettek hasonló kitünő minőségü **kerékpárok és varrógépek** oly hihetetlen olcsón eladva, mint **RUNDBAKIN M.-nél** Bécs IX., Berggasse 3. Ott vannak elsőrendü uj kerékpárok kezesség mellett, á 155—200 kor.-ig, jósága és könnyü forgása utólérhetetlen. Használt és hibátlan kerékpárok á 30, 90 és 95 kor. Futótakarók 8—9 k., tömlők 5—6 k. Acetylen lámpák 5—6 kor. Teleskop-szivatyuk 2.40 kor. lábszivatyuk 3 kor. Singer-féle varrógépek lábmüködéssel és szekrénynyel 49 k., karikahajós 75 kr. Central-Bobbin 85 k. **Általános árjegyzék ingyen.** Nagy külön diszes árjegyzék minden létező kerékpár hozzátartozóval 60 fill. bélyeg ellenében.

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olcsó ár mellett szállitom túlhalmozott raktáromból világhirü és kitünő minőségük révén kedvelt **mexikói ezüstáruimat** és pedig:
6 drb mexikó-ezüst asztali kés
6 „ „ „ evő-villa
6 „ „ „ „ kanál
12 „ „ „ kávéskanál
1 „ „ „ levesmeritőkanál
1 drb mexikói ezüst tejmeritőkanál
6 drb nagyon eleg. deszertkés
6 „ „ „ deszertvilla
2 „ igen mutatós mexikói ezüst gyertyatartó
46 drb. összesen csak **frt 6·50.** Minden megrendelő ezenfelül jutalomképpen egy 12½ kiló teherképességü, **szavatosság** mellett pontosan müködő **háztartási mérleget** is kap teljesen **dijtalanul.** Minthogy ez életben ily kedvező vásárlási alkalom aligha fog ismét előfordulni, tévedések kikerülése végett ujra megismétlem, hogy teljes 46 darabos **szervizt** a **háztartási mérleggel** egyetemben (mint jutalmat) összesen **csak 6 frt 50 kr** adom. — **A mexikói-ezüst** (belül is) egy teljesen fehér fém, melynek tartósságáért és elsőrendü minőségéért **25 évi írásbeli jótállás** vállaltatik. Az áruk küldése vagy utánvét mellett, vagy az összeg előzetes beküldése esetén történik **az európai** raktárból:
IGNATZ KANN,
Wien,
II., Lilienbrunnstrasse 17.

A hajnak ujranövése

Számos orvos a bel- és külföldön ajánlja Lovacrin-hajvizet, gyenge haj- és szakál növésnél sat. — **A Lovacrin-hajviz** használatával férfinek, nőnek és gyermeknek gyönyörü haj lesz, minden hajat tömötté, hosszuvá teszi, biztositja üde frissességét és szépségét, megvédi a kihullástól, a fejbőrt tisztántartja s igy megakadályozza a kopaszságot. Korán megőszült haja Lovacrin folytán festés nélkül nyeri vissza eredeti szinét. — Lovacrin a legjobb kozmetikum a haj és szakáll ápolására. Lovacrint az egészségügyi hatóság megvizsgálta és sok előkelőség javallja. Egy nagy üveg **LOVACRIN,** mely több hónapig eltart, 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor., próbaüveg 2 korona. — Szétküldés postautánvét vagy a pénz előzetes megküldése mellett az európai raktár által:
M. FEITH, Wien, VI., Mariahilferstrasse 45.
RAKTARAK BUDAPESTEN: Petrovics Miklós drogueriájában. **IV., Bécsi-utca 2., Török József** gyógytárában, **VI., Király-utca 12., Nádor-gyógyszertár, VI., Váci-körut 17., Neruda Nánper** drogueriájában, **IV., Kossuth Lajos-utca 7., Thallmayer és Seitz** drogueriájában, **Molnár és Moser** drogueriájában, **IV, Koronaherceg-utca 9. sz., Fodor Márton** drogueriája, **VII., Király-utca 41., Majtényi Béla** drogueriájában, **„Az Arany kereszthez" Vámház-körut 15. sz., Reiner J. és Társa** drogueriájában. **Corvin-tér 6., Lederer J.** gyógyszertára a „Magyar Királyhoz", **Marokkói-utca 2., Utasi F. utóda** drogueriája, **Andrássy-ut 35. szám, Irgang Kálmán** drogueriája a „Sárkányhoz", **Egyetem-utca 11. sz., Lányi és Draut** drogueriája, **Koronaherceg-utca 10. sz., Pick Gusztáv, Király-utca 20. sz., Stern Zsigmond „Flóra"** drogueriája, **Váci-körut 42. szám, Salamon A.** illatszerüzletében, **Király-utca 11. sz. Kartschmaroff A. „Szerecsen"-drogériája, Kerepesi-ut 39. József-körut 2. Lux Mihály, drogueria, Muzeum-körut 7.**

TITKOS
betegségek ellen férfiaknak és nőknek legbiztosabb gyógyszer a
„TRIAS"!
2—3 napi befecskendezés után a folyás teljesen megszünik. — Ára 90 krajcár. 1 frt 35 kr. beküldése után bérmentve küldi **Papp gyógyszertára Tiszaszentimrén, Fő-utca 8.** Kivánatra utánvéttel is. — Titoktartás biztositva.

Gummi
és
halhólyag
valódi **francia** gyártmány **legbiztosabb** és **nem ártalmas óvszer** tucatja 1.20, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Megrendeléseket **titoktartás mellett** eszközöl
Radványi L.
keztyü- és kötszer-gyáros
Budapest, VI. Andrássy-ut 15.
Árjegyzék ingyen.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből **4 fillér. Vastagabb betükből 8 fillér.**

Szerkesztőségi telefon-szám: **56—12.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal **VIII., Kerepesi-ut 25. szám.**

Kiadóhivatali telefon-szám: **54—39.**

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket május hó 1-től fogva Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54—39.) **központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:**

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 88.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorssajtónyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV. Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszman Jágó
füszer- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételi iroda.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50. (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferencziek-tere 8.

Hezel Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Museum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 38. szám.

Sólyom Jakab
hirdetési iroda
IV.. kerület, Ferenciek-bazára

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Schödl Gyula
dohánytőzsde és postagyüjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
V. ker., Szervita-tér 8. szám,

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám,

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Sváb Eliz
dohánytőzsde Nagymező-u. 12.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 ráig föladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Legszebbem.
Azt hiszem én ritkán hallgatok. Igenis megkaptam leveledet, de épp ugy mint az előző kettőt ez sem vehettem komolyan. Ha tartalma csak ennyi lett volna: „ekkor itt legyen" és ha ugyanott Te is megjelensz, sokkal többet mondtál volna, mint akár négy hosszu oldalon. No, de találkozást kérő leveleimre, soha érdemleges választ nem kapok és én is csak hiába fáradozom. Már azt sem tudom mit mondjak, hogyan forduljak, hogy Neked tessék! Látom, semmi, de semmi igaz érdeked nincs, és igy mit tehetek mást mint minden reményről fájdalommal lemondani. A véletlen jobb barátom. Köszönöm neki, hogy láthattalak. Igaz, hogy hevesen dobogó szivvel, könynyes szemekkel tántorodva haladhattam csak tovább. Épp egy perccel azelőtt adtam fel hozzád cimzett levelemet. Megis köszönöm neki, mert neked, hogy egy pillantásra sem 'méltattál csak nem köszönhetem?! Emlékezzél szavaidra. Isten veled! még hü maradó nyomorultad. 15511

Házasság
céljából több száz ur és hölgy, helybeli és vidéki van előjegyzésben. Keresztény hölgyek kéretnek jelentkezni a legmagasabb körig. Szigoru titoktartás, utólagos dijazással. Válaszbélyeg kéretik. Polacsek, VIII., Vas-utca 8. 15341

Édes kis szivem!
Nem tudom jelenlegi tartózkodásodat, tehát nem válaszolhattam édes leveledre, de mivel lehetséges, hogy vasárnap, hétfőn fent vagyok, irjál okvetlen azonnal főpostára általad kért jeligé alatt miként találkoznunk hétfőn a tengerparton? Leveledet várva, csókol milliószor szerető Majmod. 15517

KERESLET.

Fizetek
300 koronát annak, ki biztositótársaság vagy pénzintézetnél, lapkiadóhivatalban vagy fogyasztási adókezelésnél, mint **tisztviselő, számtiszt, ellenőr, felügyelő, hivatalnok,** uradalmaknál, mint **irnok,** vagy **pénztárnok,** gyári-iparvállalatnál vagy épitkezésnél mint **felügyelő, pénzkezelő,** malomban vagy nagykereskedésben mint **pénztárnok, pénzbeszedő vagy bizalmi férfiu** szerény javadalmazás mellett Budapesten vagy bárhol az országban számomra állást szerezni tud. A magyar és német nyelvet szóban és irásban birom és érettségi bizonyitványnyal rendelkezem. Értesitést kérek e lap kiadóhivatalához „**Szerencse fel**" jelige alatt. Titoktartás biztositva.

Egy urasági inas,
ki a magyar és német nyelvet tökéletesen birja, érti alaposan a szobák takaritását, ügyes szervirozó, jó és hosszas bizonyitványokat tud felmutatni, csinos külsejü és ügyes modorral bir, 25—30 év körül, nőtlen kerestetik egy urilházba, hol a fizetés mellett nagyon szép mellékjövedelme van. Leveleket a kiadó „Mellékjövedelem" cimen továbbit. 4659

Csapos
nős, kevés óvadékkal felvétetik. Gizella-ut 57. vendéglő. 15507

Használt férfiruhákat
fehérnemüt szőrmeárukat, butort stb. veszek legmagasabb árban. Singer Manó Lujza-utca 3. 15513

100.0. Korona
jutalmat annak, a ki engem egy biztos jövő álláshoz juttat. Érettségi végzett vagyok. Diszkrét jelige alatt e lapkiadóba. 15511

Zongoratanár
lelkiismeretes kerestetik. Ajánlatokat csakis irásbelileg B. A. cimére Aggteleky-u. 11. fszt 5. 6-40

Pénzbeszedői
vagy hasonló bizalmi állást keres óvadékkal rendelkező, tisztességes fiatalember, kinek kitünő bizonyitványai vannak. Czim. VIII., Nagyfuvaros utca 4. I. em. 3. G. J.

Egy középkoru
szoablány, ki a szabás és varrásban jártas azonnal felvétetik. Cim a kiadóban, ugyanott egy mindenes is felvétetik.

Kerestetik
ügyes, perfect gép- és gyorsiró, ki jól számolni is tud. Ajánlatok fizetési igényekkel „K. A." jel alatt a kiadóba kéretnek.

Allást keresők
hozassák meg 20 krért (bélyegben is beküldhető) a IX. évfolyamban levő **„Országos Hirdetési Közlöny„** mai számát, melyben minden szakmából számos betöltendő állás van közölve és **közvetitési dij nélkül** elfoglalhatók. **Előfizetőknek ingyenes ajánlás.** Előfizetési ár negyedévre 4 korona, félévre 7 korona, Megrendelhető a kiadóhivatalban, Kerepesi-ut 53. 15508

KINÁLAT.

Egy igen ügyes
maseurnő és hidegvizgyógykezelőnő, ki a szakmájában nagy gyakorlattal bir, ajánlkozik privát házakhoz. Cime Dob-utca 109, II. em. 20 Gross Fanny.

3 darab
teljesen uj réz álló légszesz lámpa felszerelve, továbbá 1 drb kétágu uj s felszerelt légszesz lámpa eladó. Bővebbet a kiadóban. 6482

Mérlegképes
könyvvezető elvállal óránkénti időre üzleti könyvek vezetését, ujak bevezetését, mérleg készitéseket, rovancsolásokat mérsékelt dijazásért, bizalmi egyén, kitünő ajánlatokkal. Cim: **Gy. B. VII., Arena-ut 9. I. 4.** 6960

Gazdasági segédet
1000 korona évi fizetéssel, lakással együtt keres a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet. Ajánlati részleteket lásd a „Budapesti Közlöny" junius 9-i számában. 1011

Paszket-kocsi
jókarban, jutányosan eladó VI. Teréz-körut 38.

Háztulajdonosoknak
ajánlok szakavatott házfelügyelőket óvadékkal is. Közvetités dijtalan. Delseaux, Liliom-utca 33. II. 21, 15515

Budapesti házakat
bérbe veszek Delseaux, Liliom-utca 33. II. 21. 15514

Pénzkölcsönt
közvetitek utólagos dijazással hitel képes egyéneknek továbbá ingatlanra vidékre is, **gyorsan diskréten** Rosenberg Kerepesi-ut 53. (válaszbélyeg). 15510

Szilágyi-féle
hitelforgalmi-vállalat, VIII., Aggteleki-u. 2/a. Felvilágositás és prospectus ingyen. Gyors és discrét elintézés.

Fényképészet
Miután junius hó 20-tól augusztus 20-ig vasár- és ünnepnapokon üzletünket zárva tartjuk, kérjük t. vevőinket, hogy b. rendelményeiket idejekorán feladni sziveskedjenek, melyeket pontosan gyári árak mellett szállitunk. Wachtl és társa fényképészeti különlegességek áruháza, IV., Eskü-ut 6.

Bor,
természeti, tiszta Badacsonyvidéki, mérsékelt áron rendelhető Balogh Gyula szőlőgazdaságában Balaton-Henye. Árjegyzék ingyen. 2338

Légszeszcsillár.
Ebédlő és szalon olcsón eladó. Ovoda-utca 24. II- 16. 155112

18 koronáért
izletes házi ebéd kapható VII., Sip-utca 24.. földszint 1. sz. alatt. Ugyanott teljes ellátást kaphat 1—2 fiatalember fürdőszoba használattal.

Eladó!
Egy egyemeletesszálloda, vendéglő és korcsma kerttel és minden hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt, egy nagyobb vidéki váro-ban, ahol mindenféle hivatalok, biróságok, országos és hetivásárok vannak a városnak óriási vidéke van, ügynökök kizárva. Csakis komoly vevőknek ad bővebb felvilágositást „K. M." jelige alatt a kiadóhivatal. 4068

Boroshordók,
csak egyszer használtak, 1903. hitelesitéssel **és teljes uj hordók** minden nagyságban olcsón eladók. **Klein, Rombach-u. 6.** 6480

Utmesteri állás
Brassó vármegyében 1000 korona fizetés, 60 korona lakbér, 380 korona uti átalány. Bővebb részletek a Budapesti Közlöny jun. 9-iki számában. 1007

Cimbalom-müvésznő
nyári hónapokra vidéki uricsaládokhoz ajánlja magát szerény feltételek mellett. Ajánlatok „Szerény" jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 15488

Adóhivatali ellenőr
a budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében, évi 1600 korona fizetéssel és megfelelő lakpénzzel. Bővebb részletek a „Budapesti Közlöny" f. hó 9-iki számában. 1008

Adóhivatali
dijtalan gyakornoki állás betöltés alá kerülvén a Sepsi-Szt.-Györgyi m. kir. adóhivatalnál. Feltételek a „Budapesti Közlöny"-ben (jun. 9. sz.) láthatók. 1005

Fogházfelügyelői
állás a zalaegerszegi kir. tvszki fogháznál, 1000 korona fizetés, 360 kor. lakpénzzel vagy természetbeni lakás. Pályázni óhajtók bővebbet olvashatnak a Budapesti Közlöny junius 3-iki számában. 1010

Hivatalszolgai állás
üresedett meg a magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségénél, 600 korona évi fizetés, 240 korona lakbér és a szolgálati ruházat élvezete. Bővebbet a „Budapesti Közlöny" junius 10-iki számában. 1012

Rendőri állás
Sopron sz. kir. városnál, 600 kor. fizetés, 140 korona lakbér, ruhailletmény 24 korona csizmapénz és 40 kor. pótlék. Bővebb a „Bpesti Közlöny" jun. 10-iki számban. 1013

Tisztességes asszony
takaritásért lakást vállal magányos urnál vagy urnőnél. Elemér-utca 36. I. 19. 6455

Cipészüzlet.
Előkelő és jó rendelőkörrel más vállalat miatt minden elfogadható áron azonnal eladó. Stáhly-utca 5. szám. 6870

Kitünő szabásu
ruhákat készit szakmájában tökéletes szabónő. Vidéki megrendeléseket is elvállal. Legszebb toilettek s háziruhák 5 frttól feljebb. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Butorok
nagy alkalmi vétele. Legelegánsabb, valamint legegyszerübb háló-, ebédlő-, szalon- és uri garnitura, szőnyegdivan, előszobafal, iróasztal, valamint különféle butordarabok bámulatos olcsó áron kaphatók: Gyár-utca 2, I. em. Király-utca sarkán. 15523

Hentesüzlet
kolbászgyártással egybekötve, Ujpest egyik legjobb és legrégibb üzlete, átlagos napi bevétele 40—50 forint, sürgős elutazás miatt kocsi, ló, husvágó és kolbászgyártó szerszámok, vágóhid stbivel együtt 600 frtért eladó. Az évibér az egész házért csak 500 frt, ebből albérlők fizetnek 300 forintot. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Telkek eladók
a Törkvészdüllő és Szépvölgyben, közel a Hüvösvölgyi-ut vásártéri megállóhoz, befásitva, villák közelében s nyaraló épitésére igen alkalmasak és pedig: egy 1800 négyszögöles és egy 700 négyszögöles; a törökvészi düllőben, négyzetölenként 70 krajcárjával; egyik 700 négyszögöles a Szépvölgyben, négyzetölenként 60 krajcárjával eladók. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Rökk Szilárd-utca 22.

Ház,
kisebbszerü, az V. kerületben, a Véső-utcában, 303 négyszögöles területen, mely áll: 2 szoba, konyha, üzlethelyiség, nagy istálló, kőből épült, 14 darab lóra és egy faépület, 10 darab lóra, mindez jövedelmez most 900 forintot, sürgősen eladó 18.000 forintért, melyen teherként fele rajta maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Szőllő
Péteri pusztán 2 darabban mindegyike 375—375 □ öles saroktelken ültetve 4 éve termő egyenként is négyzetenként 1 frt 70 krajcárjával eladó, azonkivül ugyanott egy üres saroktelek 420 □ ölnyi 1 frt 40 krajcárjával eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Vendéglő
főváros közelben lévő nagyobb émezővárosban, melyet tulajdonos 8 éve bir már és áll 3 vendégszoba, vendéglői és kávéházi helviségből és a vendéglős lakásából évi bére 650 forint, tulajdonos betegsége miatt 2500 forintért eladó. Ezen üzlet tényként 150 hecto bort és 160 hecto sört mér ki és naponta 40 ebéd előfizetője van. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Sütőde Budán
elősmert régi jó üzlet, egy sütőkemencével, hol csak steer sütésből biztos 15 korona napi bevétel van, évi bére lakással együtt 600 korona, kizárólag elutazás miatt sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Kávémérés,
Budapest legrégibb és legjobbmenetelü üzleteinek egyike, Soroksári uton, naponta tiz korona tiszta jövedelemmel, olcsó házbérrel, 350 forintért sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában Rökk Szilárd-utca 22.

Telek
Rákos-Szent-Mihályon az Ehmann-telepen Anna-utcában 638 □-öles sarok, bekeritetlen, négyzetölenként 11 koronájával eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Rákos-Keresztur
nyaralótelepen, a Deák-utcában 543 □-öles területen, egy kis nyári lakásul használható házacska, áll 1 szoba, konyha és verandából, mely az idén épült, cseréppel fedve, azonnal 2500 forintért eladó, a telek gyümölcsfákkal van beültetve. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-u. 22.

Vendéglő
a Belváros egyik legrégibb és kisebbszerü üzlete, mely naponta 80 koronán felüli forgalmat csinál, éventei bére csak 1400 korona, szép kerthelyiséggel, vidékre elköltözés miatt sürgősen 1400 koronáért eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájánál, Rökk Szilárd-utca 22.

Dijnok.
A homonnai kir. járásbiróságnál 2—3 korona napidijjal javadalmazott tkvi átalakitó dijnok kerestetik. Ajánlkozók bővebbet a Bpesti Közlöny jun. 7-iki számában olvashatnak. 1004

Fogházfelügyelői
Állás 1000 korona évi fizetéssel és természetbeni lakással a deési m. kir. tszéknél. Bővebb részletek a „Bpesti Közlöny" junius 9-iki számában. 1009

Angol, francia
vagy németet alaposan tanitja egy tapasztalt magyar nyelvmester, ki tanulmányait külföldön végezte. Sikeres módszer. Kitünő ajánlatok. Lakás: **Gáspár Bernat, VI. Vörösmarty-u. 51/A., 21. ajtó.**

Ügyes cimbalom-tanitónő,
ki havi 12 koronáért hetenként három órát adva kezdőt tanitana, kerestetik. Értekezhetni hétfőn délelőtt II., Batthyány-utca 49, 18. ajtó.

Beszálló vendéglő
Budán, gyönyörü kerti helyiséggel, kuglizóval, nagy kocsiszinnel, 32 lóra való istállóval, szép lakószobákkal, jelenlegi tulajdonosa 4 éve birja ezen üzletet s mint igen jómenetelü üzlet ismeretes, házbért egyáltalán nem fizet, csakis tulajdonos betegsége miatt eladó 1200 frtért. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában Rökk Szilárd-utca 22.

Telivér
Orpington ivadékok, őszi szállitására elfogadok megrendeléseket kiváló tulajdonság dus tojáshozam jutányos ár, Bauer Károly, Székelyhid.

Privátpénz
(100.000 frt:) Földbirtokokra vagy budapesti házakra kiadó, előnyös feltételekkel. Bővebbet Braun Rottenbiller-utca 5/B. válaszbélyeg. 15500

Fontos háztartási cikk! כשר kókuszzsir
használható főzésnél, sütésnél vaj, ludzsir helyett. A kókuszzsir teljesen szagtalan, szapora soká tartható, kellemes, egészséges, könnyen emészthető, cukor- és gyomorbajosoknak is ajánlható. Ötkilós postadobozzal utánvétellel 8 koronáért bárhová bérmentve küld: Klein Regina Tolesva.

Alberti-Irsán
és vidéken, közel a fővároshoz, több kisebb és nagyobb birtok, valamint nyári lakások eladók. Bővebbet Richter Samu ügynöknél Alberti-Irsán. 15522

Tisztességes asszony
mint mosóné ajánlkozik házakhoz. Cime VII., Elemér-utca 36, I. em. 19. 6430

Gyakran
bizonytalanság fogja el az embereket, ha arról van szó, mi volna a legcélszerübb arra, hogy gazdasági viszonyunkat előnyösen változtassuk meg. Legyen az azon esetekben, ha valamit venni vagy eladni, bérelni vagy bérbeadni, legyen az bár birtok, bérház v. telek. Pénzkölcsönvétel vagy pénzkölcsönadás vagy jelzálogkölcsön. Eladása vagy beszerzése régiségek és ritkaságoknak, gyüjteményeknek Eladása vagy megvétele jóforgalmu üzleteknek tan- vagy más intézeteknek, szakiskoláknak és részesedések jól jövedelmező vállalatoknál. Ily és ehhez hasonló esetekben, **biztos és gyors** eredményt, a „Budapesti Napló **„apróhirdetései"** nyujtanak.

12 lóerejü
gázmótor keveset használt kitünő állapotban olcsón eladó. VI. Dalnok-utca 26.

Kerékpárok
és alkatrészek még eddig nem létező árban uj kerékpár 60 frt, használt 25., külsőgumm 3.25, belső 1.90. Acetilén lámpa 2, olajlámpa 1., lánc kerékre 1.60, ról lánc 1.90, egy pár angol king pedál 1.40, nyereg 1.90 frttól feljebb, javitásokat, zománcozásokat, nikkelezéseket olcsón, gyorsan és pontosan készitek. Ujonnan megjelent nagy képes árjegyzéket ingyen küldök. Freud, kerékpárvétel, eladás, beraktározás és javitó üzlete, Budapest, Nagydiófa-utca 1. (Kerepesi-ut mellett).

Szabóné
ügyes, a legkomplikáltabb toiletteket is bámulatos olcsó árért elegánsan és izléssel készit saját lakásán vagy urlházhoz is eljár. Vidéki megrendelésekhez a pontos aljmérték és egy derék beküldése után készitek mindennemü toiletteket. Átalakitásokat és gyermekruhák készitését elvállalja Lederer Lipótné, VI., Szabolcs-utca 30. 29. II.

Zongorajátszó
ajánlja magát estélyekre, házimulatságokra (tánczene). Cim: Kerepesi-ut 60. I. em. 16. 6406

Fülbetegek,
kik fülzugásban szenvednek és nehezen hallanak, kérjenek prospektust a legujabb elektromos fülkészülékről. (a fülben alig látható). Kapható kizárólag Németi Mórnál Nagyváradon, Deák Ferencz-u. 13. 15481

Eladó urilak Kispesten,
a fővárostól 10 percnyi távolságban, kényelmes közlekedés, tehermentes, az urilak áll: 3 szoba, konyha, éléskamra, fürdő- és előszoba, nagy kert nemes gyümölcsfákkal és szőlőültetéssel, hivatalnokoknak nagyon alkalmas, kedvező fizetési feltételekkel azonnal eladó. Bővebbet Kájel János Kispest, Báthory-utca 12.

A Császárfürdő
közelében olcsón eladó egy ujonnan épült kisebb földszintes bérház, melyen 12000 korona amortizatiós teher van. Vételhez néhány ezer korona szükséges. Részletes felvilágositás a kiadóban adatik. 6420

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okl. szülésznő. Kerepesi-ut 86 III. em. 3. ajtó. 14069

KIADÓ SZOBÁK

Törökbálinton
Gogler Antalnál 3 szoba s 2 konyha. Izeli Ádámnál 4 szoba s 1 konyhából álló lakások a nyári idényre 280 koronáért kiadók. Bővebbet a tulajdonosoknál.

Törökbálinton
2 szobából s konyhából álló nyaralók kiadók. A lakások ára a nyári idényre 160.— korona. Bővebbet: Bunth István, Schmidt Károly, Nikoletti Mihály, Krizsanovits András, Gindert Ferenc, Gauland József, Nothnagel István, Führinger János, Wittinger Antal, Fink János, Martinkovits János, Szalczinger József, Gauland Lajos Gauland Rozina Törökbálinton

Villa
közvetlen a Balaton partján, a nyári idényre kiadó. All négy szobából, konyhából, s van két verandája és a szükséges mellékhelyiségei. Ára 500 forint. Értekezni lehet naponta 9—11 óra közt. Erzsébet-körut 42. III. 18. sz. a.

A nyári idényre
Visegrád községben kiadandlakások. 1. Bakodi Tivadar Fő-utca 22. 4 szoba, 1 cselédszoba 1 konyha stb. 900 kor. Ugyanott 3 szoba, konyha 460 kor. Gutbrod József Fő-utca 17. 2 szoba, konyha stb 300 korona. Linck Ferenc Fő-utca 35. 3 szoba, konyha stb. 400 kor. Ugyanott. 2 szoba, konyha stb. 240 kor. Nadler Ferenc Fő-utca 53. 4 szoba, konyha stb. 700 kor. Helebrand Katalin Fő-utca 59. 2 szoba, 1 konyha stb. 190 kor. Ugyanott 1 szoba, konyha 140 kor., Scheili János (patak) Fő-utca 304. 3 szoba, 1 konyha stb. 300 kor. Görgey Istvánné Fő-utca 1. 6 szoba, konyha stb. teljes berendezéssel 1200 kor. Ugyanott 2. sz. 4 szoba, konyha, teljes berendezéssel 700 K. Sántha Kálmánné Fő-utca 3. 3 szoba, konyha, teljes berendezés 700 kor. Schubauer Antel (vadasz) Fő-utca 10. 3 szoba, konyha 400 kor. Ugyanott 4 szob0, konyha stb. 500 korona. Schmidt Nándor Fő-uica 68. 2 szoba, konyha stb. 200 kor.

Nyári lakás
Balaton-Almádin, 2 szoba, konyha és pince 120 frt, 1 szoba, konyha és veranda 120 frt az egész idényre, esetleg az egész 200 frt, tudakozódni Bokrossy Viktornál lehet, Balaton-Almádin.

70 koronáért
az egész nyári idényre bérbeadók Törökbálinton, 1 szoba s konyhából álló nyaralók. Részletes felvilágositást adnak: Habermann Károly, Scheirich István, Fallenbüchel Flóris, Wittinger Antal, Schenadek Lőrinc, Killi János, Heszler József, Krizsánovits Jánosné, Bunth István, Bunth Mátyásné, Heffner János, Führinger József, Geszler Lenárdné Törökbálinton.

Nyári lakások
olcsón kiadók. Részletes felvilágositás kapható: Bunth Gáspár, Gigler Antal, Poszlovszki Antal, Raksányi János, Wölbling Ferenc, Fliegi József, id. Iizel Antal, Törökbálinton.

Lakás
Fonyód-fürdőn, mely áll 2 szoba és konyhából, kiadó Gölöncsér Istvánnál, Fonyód-fürdőn.

A nyári idényre
kiadók Törökbálinton 100 koronáért 1 szoba s konyhából álló lakások. Bővebbet: Léber Márton, Fallenbüchel József, Keufler Márton, Killi Mihály, Galcsó Tamás, Róthauszky Mátyás, Paxián János, Kriszt Ferencné, Léber Mártonné, Pertl József, ifj. Izeli Antal, Jeschitz József, Bernhardt József, Bunth Antal, Schmidt János, Brandauer Ferenc, Karafli Ferenc, Czeisz Rokus, Wolf Károlyné, Beimel András, Hutschneider Márton, ifj. Nothnagel István, Domanits András, Fallenbuchel Flóris, Rascher József, Gigler Pál, Krizsanovits Ferenc, Bernhardt József, Loschinger József, Fischer Mátyás, Matics István, Gauland Márton, Joszt József, Fink Henrik, Jeschitz Ferenc, Gigler József, Troth Mihály, Küchel Antal, Beigelbeck József, Czeisz József, Scheirich Mátyás, Führinger Lenhardt, Bunth Mihály, Augusztin János, Gigler Ferenc, Korb István, Törökbálinton.

Kiadók
a nyári idényre 120 koronáért Törökbálinton 2 szoba s konyhából álló lakások. Részletes felvilágositást adnak: ifj. Wittinger Ferenc, Brucker József, Kimmel József, Gigler Mihály, Izeli Ádám, Heller Ferenc, Heszki Antal, Kern Mátyás, Engl Károly, Bürger Mihály, Scheiblinger Mátyás, Knapp György, Raksányi Antal, Schemádek József, Simon Péter tanár, ifj. Steiner Antal, Schlegl Szilveszter, Törökbálinton.

3 szoba
s 2 konyhából álló nyári lakások Törökbálinton a nyári idényre 260 koronáért bérbeadók, bővebbet: Joszt József, Wittinger Mátyás, Feszl János Törökbálint.

„A hölgyekre nézve."

nagy fontosságu azt tudni, hogy egyedül a **„Lorison-Créme"** van arra hivatva, hogy a szépséget fentartsa és a hol hiányzik, elérhető legyen; mert e szer a legjobb mely e **téren feltaláltatott, és minden követelménynek megfelel,** a mi az arcápolást illeti, mert **a hölgyek már 2-3 napi használat után meggyőződnek meglepő hatásáról. A legelőkelőbb hölgyvilág valamint a legelső müvésznők használják** a legmeglepőbb eredménynyel, **az egyedüli szépség**szer, mely az **arcot viruló frissé és fiatallá** teszi, a ráncokat az arcon és nyakon eltünteti, az arcbőrt finommá, **frissé** és sugárzóva teszi; még előrehaladott koru hölgyek is oly csodás arcszint kaptak a **„Lorison-Créme"** használata után, hogy életévcike meghatározni lehetetlen. Egy tégely ára **6 frt.**
Főraktár: **Csillag Anna** Wien, I. Graben 14.

Nyaralók:
80 koronáért kaphatnak 1 szoba s konyhából álló lakásokat a nyári idényre Török-Bálinton. Részletes felvilágositást adnak: Thoma Antal, Pertl János, Strarl Márton, Eckstein Herman, Balcer János, Krizsánovits János, Heiller György, Heller Ignácz, Eckstein Hermann, Beigelbeck József, Bürger Márton. Scheirich Ferenc, Bunth András, Schlegl Ferenc, Pink Katalin, Melchl Antal, Szalczinger Ferenc, Herman Antal, Geszler Mihály, Schlegl József, Bunth Ferenc id. Steiner János, id. Izeli Ferenc, Heller Ferenc, Geschitz Márkus, Szax Ferenc, Herman Lőrincné, Wolf János, Kriszt Imre, Gigler Jakab, Gelmar Mátyás, Fritzenhann Jakab, Heiler Ferenc, Hilbert Antal, Heller Ignác, Kellner Jakabné, Schmidt Károly, Wolf János, Strelli Jakab, Jung Pál, Führinger Jakab, Holl József, Protz Éva, Geschitz József, Führinger J., Czeisz Györ., Rascher Antal, Kaufler Ignácné, Weigl Ferenc, Weigl Gergely, Heller Mátyás, Schlegl Ferenc Wölkling György Törökbálinton.

Rácz-Almáson
a következő lakások kiadók: **Láng Mihályné** 119, házszám alatt, 1 szoba, 1 konyhából álló lakását, idényre butorozva 6 koronáért butor nélkül 40 koronáért ajánlja. 2. **Szabó Mihály** Kis-utca 124. sz. a. 1 szoba, 1 konyhából álló lakás egész idényre butorozva 60 korona, butor nélkül 40 koronáért adja. 3. **Khelter Ferenc** 212. sz. házában 1 szobát, 1 konyhát 3 honapra butor nélkül 40 korona butorral 60 koronáért ajánlja.

Tiszta lakás
és teljes kitünő ellátás, ruhamosás és gallér-tisztitással nagyon olcsón kapható. Mária-u. 29. I. em. jobbra. 6960

Nyári idényre.
Balaton Almádin szobák az egész idényre 80 frtért kaphatók, Becsák Ferencnél Balaton-Almádin.

Kutak,
szivattyuk, csövek, tartányok, sinek épitési és vágány célokra, habarcs- és téglafelvonók, daruk, **állványkapcsok,** épitési szivattyuk, szijkorongok, transmissiók, csapágyak, gépszijak **távidahuzal,** 20 drb Scherb-féle golyó lyukasztóprés, **teljes kovács- és lakatosmühely-berendezések,** körfürész és körfürész-tengelyek, furószerszámok földuráshoz, 160 HP. Nicholson-féle koumpond gőzgép, szerszám, acél, használt, de teljesen jó állapotban kapható **Abelesz Emilnél, V., Váci-ut 41. Telefon 24—41.** 15156

Szépirási tanfolyam.
Lelkiismeretes tanitásom, valamint 25 éven át a pozsonyi polgári- és keresk. iskolánál alkalmazott és kitünőnek bizonyult módszerem alapján akármilyen rossz irással biró, feltünő szép és folyékony irást sajátithat el magának. A tanfolyam kezdete mindennap. Értekezés órák: 10—1-ig és 5—8-ig. Adller J, szépir tan. Esti tanfolyam: 8—9-ig. Andrássy-uton 24. III. em. 8. 1357

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25.